वार्षिक पुस्तक

आ.व. २०७६/०७७

नेपाल सरकार

कृषि तथा पशुपन्क्षी विकास मन्त्रालय

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना

परियोजना कार्यान्वयन इकाई, सिन्धुली

फल कुहाउने औँसा पार्ने झिगाँ चाईनिज सिट्रस फ्लाई (*व्याक्ट्रोसेरा मिन्याक्स*) व्यवस्थापनका लागि

क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम २०७६

सुन्तलाजात फलफूल (जुनार)मा देखा परेको फल कुहाउने औँसा पार्ने झिगाँ चाईनिज सिट्रस फ्लाई (*व्याक्ट्रोसेरा मिन्याक्स*) व्यवस्थापनका लागि गत बर्ष परीक्षणको रुपमा अपनाईएको क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम सफल भए पश्चात् यस बर्ष २०७६ (बैशाख देखि साउन सम्म) सुपरजोन सिन्धुली क्षेत्रका जुनार बगैचा धनिहरुको साझेदारीतामा क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम अपनाईएको छ। कीराको जीवनी र आनीबानीमा आधारित व्यवस्थापन पद्दतीमा प्रोटिन बेट (ग्रेट फ्रुट फ्लाई बेट) स्पोट स्प्रे गरिएको हो।

- जुनार कृषक परिचय पत्र मार्फत फल्ने जुनार, निवुवा, कागतीको बोट संख्या र क्षेत्रफलको तथ्यांक संकलन गरेर साझेदारी रकम अनुसार प्रोटिन बेट साथै क्षेत्र अनुसार जम्मा २६ जना स्प्रेकर्ताहरुलाई प्रशिक्षण गरि तयारी गरिएको थियो।
- बगैचामा झुल र प्रोटिन बेटको पासो प्रयोग गरि वयस्क झिंगा कीरा निस्कने समयको अनुगमन गरि प्रोटिन बेटः ग्रेट फ्रुट फ्लाई बेट (प्रोटिन हाईड्रोलाईसेट २५ % र एबामेक्टिन ०.१ %) १ भागमा २ भाग पानी मिसाई तयार गरिएको घोल ५० मिलि ०.५ देखि १ बर्ग मि. क्षेत्रफलमा प्रत्येक ३ फलेका बोटहरु मध्ये १ बोटमा पातको तल्लो भागमा प्रत्येक हप्ता १० देखि १२ पटक स्प्रे गरिएको थियो ।
- साथै कीराले संक्रमित फलहरुबाट निस्कने औँसालाई बगैचाको जमिन र माटो मुनि अचल अवस्था वा प्युपामा जान नदिन सरसफाई गर्न सुझाईएको छ।

संलग्न जुनार बगैचा धनीहरुः ११५३ (८ क्लष्टरहरु)

जम्मा स्प्रे गरिएको बोट संख्याः १५,५४० (५,१८० स्पोटहरु)

साउन, २०७६ प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, परियोजना कार्यान्वयन इकाई (जुनार सुपरजोन), सिन्धुली

फल कुहाउने औँसा पार्ने झिगाँ चाईनिज सिट्रस फ्लाई (*व्याक्ट्रोसेरा मिन्याक्स*) व्यवस्थापनका लागि

क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम २०७७

सुन्तलाजात फलफूल (जुनार)मा देखा परेको फल कुहाउने औँसा पार्ने झिगाँ चाईनिज सिट्रस फ्लाई (*व्याक्ट्रोसेरा मिन्याक्स*) व्यवस्थापनका लागि २०७५ सालमा परीक्षण गरि प्रभावकारी पाईएकोले २०७६मा अवलम्बन सुरु गरिएको क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यकमको नतिजा उत्साहजनक पाईए पश्चात् यस वर्ष २०७७ (वैशाख देखि साउन सम्म) जुनार सुपरजोन सिन्धुली क्षेत्रका जुनार बगैचा धनीहरुको साझेदारीतामा क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम अपनाईएको छ। कीराको जीवनी र आनीबानीमा आधारित व्यवस्थापन पद्धतीमा प्रोटिन बेट (ग्रेट फ्रुट फ्लाई बेट) स्पोट स्प्रे गरिएको हो।

- जुनार कृषक परिचय पत्र मार्फत फल्ने जुनार, निवुवा, कागतीको बोट संख्या र क्षेत्रफलको तथ्यांकको आधारमा जुनार सुपरजोन संचालक समितिको नेतृत्वमा संकलित साझेदारी रकम अनुसार (कोभिड१९ले भएको लकडाउनको अवस्थामा समेत) प्रोटिन बेट व्यवस्थापन गरेर ३५ जना स्प्रेकर्ताहरुलाई परिचालन गरिएको थियो।
- कीराको औंसा-प्यूपा अवस्थालाई स्थानीय स्तरमा बट्टामा पालेर र गत बर्षको अनुभवको आधारमा वयस्क झिंगा कीरा निस्कने समयको अनुगमन गरि प्रोटिन बेटः ग्रेट फ्रुट फ्लाई बेट (प्रोटिन हाईड्रोलाईसेट २५% र एबामेक्टिन ०.१ %) १ भागमा २ भाग पानी मिसाई तयार गरिएको घोल ५० मिलि ०.५ देखि १ बर्ग मि. क्षेत्रफलमा प्रत्येक ३ फलेका बोटहरु मध्ये १ बोटमा पातको तल्लो भागमा प्रत्येक हप्ता ११ पटक स्प्रे गरिएको थियो ।
- साथै कीराले संकमित फलहरुबाट निस्कने औँसालाई बगैचाको जमिन/माटो मुनि अचल अवस्था वा प्युपामा जान नदिन सरसफाई गर्न सुझाईएको छ।

✓संलग्न जुनार बगैचा धनीहरुः ११९१ (८ क्लष्टरहरु)

✓जम्मा स्प्रे गरिएको बोट संख्याः २०,१५५ (६,७१८ स्पोटहरु)

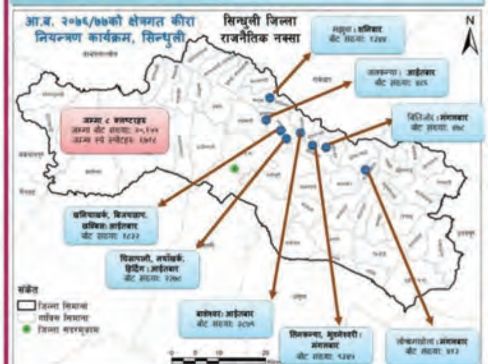

भदौं, २०७७ प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, परियोजना कार्यान्वयन इकाई, सिन्धुली

वार्षिक पुस्तक

आ.व. २०७६/७७

Annual Book

FY 2076/77

नेपाल सरकार
कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय
प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना

परियोजना कार्यान्वयन इकाई, सिन्धुली

☎ ०४७-६९२०२७

Email: pmamp.piu.sindhuli1@gmail.com
Website: sindhulijunar.pmamp.gov.np

वार्षिक पुस्तक २०७६/७७

प्रकाशक प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना
परियोजना कार्यान्वयन इकाई, सिन्धुली

प्रकाशन मिति २०७७ माघ

मुद्रण २०० प्रति

श्रोत उद्धृत गर्ने ठेगानाः

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, परियोजना कार्यान्वयन इकाई, सिन्धुली. २०७७. वार्षिक पुस्तक २०७६/७७. प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, परियोजना कार्यान्वयन इकाई, सिन्धुली, नेपाल ।

PMAMP, PIU, Sindhuli. 2021. Annual Book 2076/77. Prime Minister Agriculture Mordernization Project, Project Implementation Unit, Sindhuli, Nepal.

दुई शब्द

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना नेपाल सरकार कृषि तथा पशु पन्छी विकास मन्त्रालय अन्तर्गतको स्वदेशी सोच, स्वदेशी लगानी र जनशक्तिबाट आर्थिक बर्ष २०७३/७४ देखि कार्यान्वयनमा आएको १० बर्षे परियोजना हो। कृषिमा आधारित अर्थतन्त्रबाट कृषिजन्य उद्योगमा रुपान्तरित आधुनिक, व्यावसायिक, दिगो एवं आत्मनिर्भर कृषि क्षेत्रको विकास गर्ने परियोजनाको सोच रहेको छ। परियोजनाको संभागहरु पकेट, व्लक, जोन र सुपरजोन रहेका छन्। सिन्धुली जिल्लामा प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना कार्यान्वयन गर्ने इकाई कार्यालयको रुपमा जुनार जोन कार्यालय वि.सं. २०७३ मा स्थापना भई खनियाखर्क, सिन्धुलीमा सञ्चालनमा रहेको थियो। जुनार खेतीमा संलग्न कृषकहरुमाझ अन्य सरोकारवाला निकायहरुसँग सहकार्य गर्दै प्रविधि विस्तार गर्ने मुख्य दायित्वका साथ यस कार्यालयको स्थापना भएको हो। सोही कार्यालयको क्षेत्राधिकार बृहत् बनाई यसलाई आ.व. २०७४/७५ बाट जुनार सुपरजोनको रुपमा स्तरोन्नति गरिएको हो। जुनार सुपरजोनको कार्यक्षेत्र सुनकोशी गाउँपालिका ७, मझुवा, कमलामाई नगरपालिका ३, जलकन्या, गोलन्जोर गा.पा. १ देखि ६ सम्म र तिनपाटन गा.पा. ७, तोश्रामखोला रहेका छन्। हाल यस आर्थिक बर्ष २०७७/७८ देखि सिन्धुली जिल्लामा प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनाको तोकिएका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्ने उद्धेश्यका साथ परियोजना कार्यान्वयन इकाई, सिन्धुलीमाढीमा अवस्थित रहेकोछ। कार्यक्रम सञ्चालनका लागि सम्बन्धित कृषक, जिल्लाका स्थानीय तहहरु साथै सरोकारवाला निकायहरुसंगको साझेदारी र सहकार्यमा कार्यान्वयन भैरहेको छ।

यस पुस्तकमा जुनार सुपरजोन कार्यालयले आ.व. २०७६/७७ मा सम्पन्न गरेका कृयाकलापहरुको प्रगति विवरणहरु संक्षेपमा संलग्न गरिएको छ । जुनार उत्पादनको समस्याको रुपमा रहेको फल कुहाउने औंसा पार्ने झिंगा व्यवस्थापनका लागि क्षेत्रगत

कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम कृषकहरुबाट संकलित साझेदारी रकमको आधारमा अबलम्बन गरिएको थियो । जुनार बगैचा स्थापना र व्यवस्थापनका लागि साना सिंचाई कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ। जुनारको दीगो विकासका लागि यथार्थ तथ्यांकीय आधार तय गर्न जुनार कृषक परिचय पत्रको अबधारणा कार्यान्वयनमा ल्याईएकोछ, जुनार कृषक पाठशाला सञ्चालन गरि स्थानीय स्रोत व्यक्ति तयार गरिएको छ । यसका साथै गुणस्तरिय बिरुवा उत्पादनका लागि नर्सरी स्क्रिन हाउस स्थापना तीनकन्या र नयाँखर्कमा स्वेच्छिक चक्लाबन्दी जुनार खेतीका लागि अनुदान सहयोग प्रदान गरिएकोछ। यि लगायत सबै कार्यको समुचित उपयोग र दीगोपनका लागि प्रत्यक्ष लाभग्राहीहरु र सरोकारवालाहरुको महत्वपुर्ण भुमिका हुन्छ । तसर्थ यि विवरणहरु सरोकारवाला निकायहरुलाई उपयोगी हुने अपेक्षा राखिएको छ ।

यस पुस्तक तयारी कार्यमा सहयोग गर्नुहुने प्राविधिक कर्मचारीहरु, लेखापाल, नायव सुब्बा, सब-ईन्जिनियर, लगायत सम्पूर्ण कर्मचारीहरु तथा कृषि इन्टर्नहरु, ओजेटी जेटिए तथा स्थानीय तहमा रहेका कृषि प्राविधिकहरुलाई समेत धन्यवाद दिन चाहन्छु । त्यस्तै, जुनार सुपरजोन सञ्चालक समितिलाई समेत धन्यवाद दिन चाहन्छु । अन्तमा, आगामी वर्षहरुमा यस्ता प्रकाशन अझ गुणस्तरीय बनाउनका लागि पाठकहरुको सुझाव महत्वपूर्ण रहने हुँदा सोको समेत अपेक्षा गर्दछु ।

— देवराज अधिकारी

वरिष्ठ कृषि अधिकृत

विषय सूची

१. जिल्लाको परिचयात्मक विवरण
१.१ सिन्धुली जिल्लाको परिचय १
१.२ हावापानी तथा भौगोलिक स्थिति १
१.३ जनसंख्याको विवरण २
१.४ जातजाती तथा धर्म २
१.५ सिन्धुली जिल्लाको नामाकरण २
१.६ सिन्धुली जिल्लाका प्रमुख ऐतिहासिक एवं पर्यटकीय स्थलहरु ३
१.७ सिन्धुली जिल्लामा कृषि प्रसार गर्ने निकाय ६
२. प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनाको संक्षिप्त जानकारी
२.१ पृष्ठभूमि ८
२.२ परियोजनाको सोच, लक्ष्य एवं उद्देश्यः ८
२.३ परियोजनाका संभागहरु ९
२.४ परियोजना मार्फत कृषिको आधुनिकीकरण ९
२.५ रणनीति ९
२.६ पन्ध्रौं योजना र परियोजना १३
२.७ राष्ट्रिय प्राथमिकताका बाली वस्तु १३
३. बृहत व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्र (सुपर-जोन) विकास कार्यक्रम
३.१ परिचय १४
३.२ उद्देश्य १४
३.३ सुपरजोन निर्माण १४
३.४ सुपरजोनका लागि क्षेत्रफलको न्यूनतम आधार १५
३.५ सुपरजोनको संख्या र कार्यक्रम सञ्चालन अवधि १५
३.६ सुपरजोनको अन्य संभागहरुसँगको सम्बन्ध १५
३.७ सुपरजोन क्षेत्र विस्तार १५
३.८ सञ्चालन गर्ने निकाय १६
३.९ कार्यक्रमको लक्षित वर्ग १६
३.१० सुपरजोन छनौट १६
३.११ परियोजना कार्यान्वयन इकाईको संरचना २०
३.१२ हालसम्मका कार्यालय प्रमुखहरुको नामावली २१

३.१३ हाल कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण २१
३.१४ पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोन बीचको अन्तरसम्बन्ध २२
३.१५ आ.व. २०७६/७७ को वार्षिक प्रगति विवरण २२
३.१६ शीर्षकगत वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन (बजेट रू. लाखमा) २४
३.१७ उपलब्धि तालिका २९
३.१८ आ.ब. २०७६/७७ को बार्षिक कार्यक्रमको प्रगति बिवरण २९
३.१९ आ.व. २०७६/७७ मा सञ्चालन गरेका मुख्य मुख्य कार्यक्रमहरुको झलक ३४

४. जुनार कृषक परिचय-पत्रको पृष्ठभुमि, सोच, अबधारणा र कार्यान्वयन खाका
४.१ पृष्ठभुमि ३६
४.२ सोच ३६
४.३ अबधारणा ३६
४.४ कार्यान्वयन खाका ३६
४.५ कार्यान्वयन खाका ३७

५. सिन्धुली जिल्लामा जुनार उत्पादन तथ्यांक ४०

६. कार्यक्रम सञ्चालनका झलकहरू ४१

अनुसूचीहरु

अनुसूची १ : जुनार सुपरजोन सञ्चालक समिति २०७३ .... ४८
अनुसूची २ : जुनार सुपरजोन सञ्चालक समिति २०७५ .... ४८
अनुसूची ३ : आ.व. २०७६/७७ मा सूचीकृत भएका समूह/सहकारी/सिंचाई उपभोक्ता समिति/फर्महरूको विवरण (२०७७/०९/०५ गते सम्मको) ४९
अनुसूची ४ : सिन्धुली जिल्ला, जुनार सुपरजोन क्षेत्रका जुनार नर्सरीहरुको बिवरण ६०
अनुसूची ५ : जिल्लामा दर्ता भएका जुनार सहकारी संस्थाहरुको विवरण ६१
अनुसूची ६ : सिन्धुली जिल्लामा हाल सञ्चालनमा रहेका जुनार प्रशोधन उद्योग/एग्रोमार्टहरु ६२
अनुसूची ७ : कार्यालयमा हालसम्म ईन्टर्न/ओजेटी गर्ने विद्यार्थीहरुको विवरण ६३
अनुसूची ८ : बि.एस्सी. कृषि ईन्टर्न विद्यार्थीहरुको अध्ययन प्रतिवेदन
- ASSESSMENT OF SOIL FERTILITY STATUS OF NURSERIES IN SWEET ORANGE ZONE UNDER PMAMP IN SINDHULI DISTRICT USING GEO-SPATIAL TECHNOLOGY
  - Sudip Kunwar, Chandeshwar Prasad Shriwastav, Devendra Shahu, Lalan Kumar Singh 65

- SURVEY AND MONITORING OF CHINESE CITRUS FLY (*Bactrocera minax* Enderlein) IN SWEET ORANGE ORCHARDS OF SINDHULI, NEPAL
  - Elina Gautam, Arvind Srivastava, Lalan Kumar Singh, Shanta Karki 66
- COMPARATIVE STUDY OF SOIL FERTILITY STATUS OF SWEET ORANGE ORCHARDS OF 3 VDC'S (TINKANYA, JALKANYA AND RATANCHURA) IN SINDHULI DISTRICT
  - Matina Prajapati, Lalan Kumar Singh, Arvind Srivastava and Tilak Raj Chaulagain 67
- सिन्धुली जिल्लाको जुनार नर्सरीमा बृद्दि प्रोत्साहक तथा जैविक ढुसीनाशक विषादीको रूपमा ट्राईकोडर्मा भिरिडिको प्रयोग
  - Kailash Pandey, Madhav Dhital, Debraj Adhikari 68
- EFFECT OF DIFFERENT POSTHARVEST TREATMENTS ON PROLONGING SHELF LIFE AND MAINTAINING QUALITY OF SWEET ORANGE (*Citrus sinensis* Osbeck)
  - Samita Thapa, Saroj Sapkota, Debraj Adhikari 69
- STUDY OF CHINESE CITRUS FLY (*Bactrocera minax* Enderlein) PUPAE IN SWEET ORANGE (*Citrus sinensis* Osbeck) ORCHARDS OF SINDHULI, NEPAL
  - Ranju Thapaliya, Ananta Mani Bhattarai, Debraj Adhikari 70
- PRODUCTION PROBLEMS, MANAGEMENT PRACTICES AND PROFITABILITY OF CITRUS NURSERY BUSINESS IN SINDHULI DISTRICT OF NEPAL
  - Pradeep Khanal, Arjun Kumar Shrestha, Debraj Adhikari and Yogendra Kumar Karki 71
- EFFECT OF HARVESTING METHOD AND POST-HARVEST TREATMENT WITH CHEMICALS FOR THE MANAGEMENT OF BLUE MOLD IN SWEET ORANGE DURING COOL-BOT STORAGE AT SINDHULI, NEPAL
  - Pritika Devkota, Arjun Kumar Shrestha, Debraj Adhikari and Rajendra Mishra 72

अनुसूची ९ : अनुदानका कार्यक्रमका लाभग्राहीहरुको विवरण ७३

अनुसूची १० : साना सिंचाई निर्माण तथा मर्मत संभार कार्यक्रम ७५

अनुसूची ११ : ५० प्रतिशत अनुदानमा साना मेशिनरी औजार उपकरण वितरण कार्यक्रम अन्तर्गत लाभग्राहीहरुको विवरण ७८

अनुसूची १२ : बृहत् क्षेत्रगत नियन्त्रण कार्यक्रममा स्प्रेकर्ताहरुको विवरण ८३

Coverage area of Junar Superzone in Sindhuli district

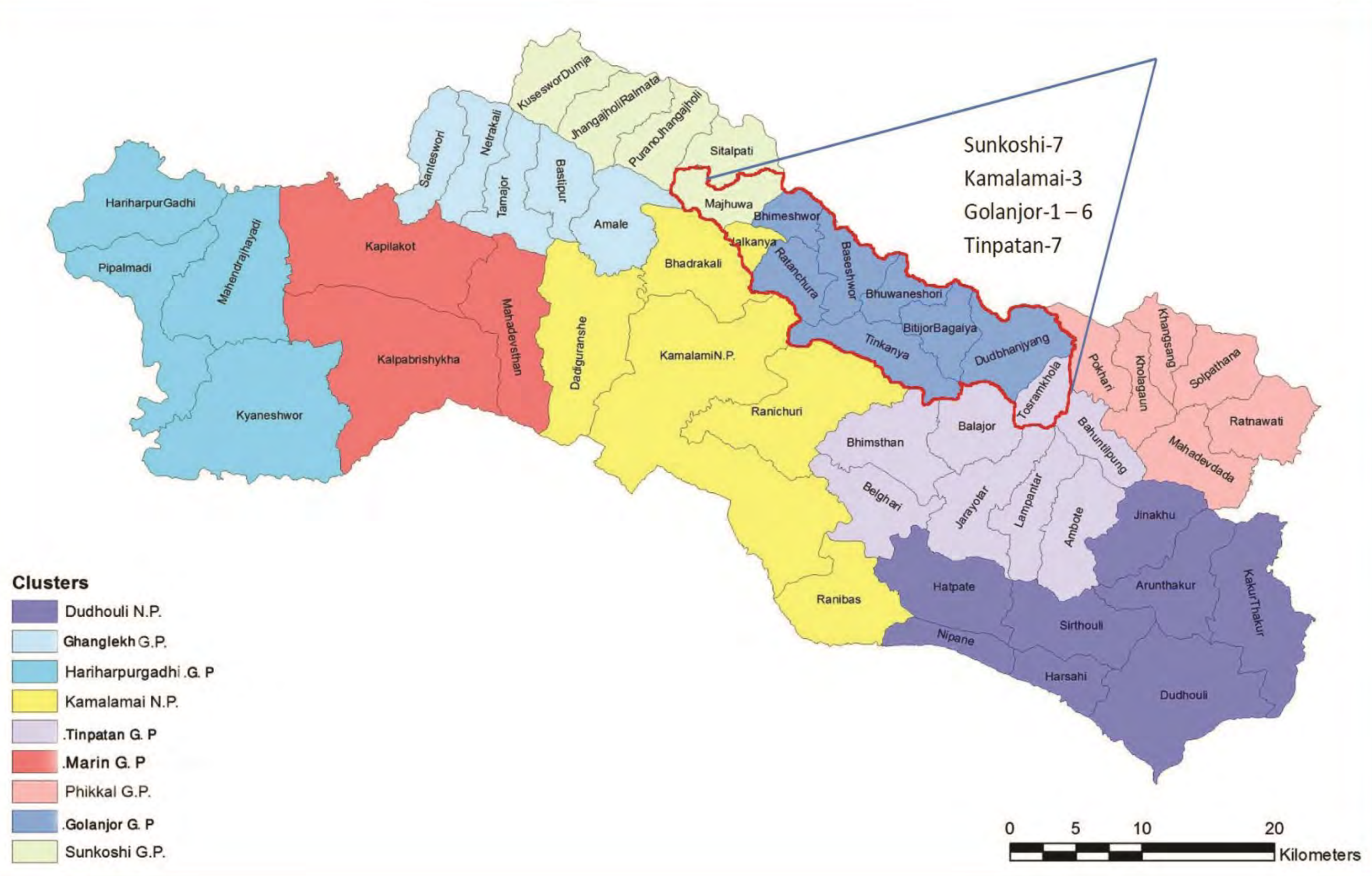

जिल्लाको परिचयात्मक विवरण

१.१ सिन्धुली जिल्लाको परिचय

विश्व मानचित्रमा सिन्धुली जिल्ला २६ डिग्री ५५' देखि २७ डिग्री २२' उत्तरी अक्षांस र ८५ डिग्री १५' देखि ८६ डिग्री २५' पूर्वी देशान्तरमा अवस्थित छ। यस जिल्लाको कुल क्षेत्रफल २४९१ वर्ग कि.मि. छ जसमध्ये ६२,७१३ हेक्टर (२५.३१%) जमीन खेतीयोग्य छ। यस जिल्लाको औसत लम्बाई १०६ कि.मि. र चौडाई २३.३ कि.मि. छ। समुद्री सतहबाट न्यूनतम १६८ मिटर देखि अधिकतम २७९७ मिटर सम्मको उचाइको विविधता यस जिल्लामा पाइन्छ। यस जिल्लाको क्षेत्रफल नेपालको कुल क्षेत्रफलको १.६९ प्रतिशत हो। नवगठित राष्ट्रिय प्रशासनिक संरचना अनुरुप नेपालका ७७ वटा जिल्लाहरु मध्ये सिन्धुली जिल्ला प्रदेश नं. ३ अन्तर्गत पर्दछ। साबिकमा यस जिल्ला मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र अन्तर्गत जनकपुर अञ्चलमा पर्दथ्यो। मध्य पहाडी भूभागमा पर्ने यस जिल्लासँग सिमाना जोडिएका अन्य जिल्लाहरुमा उदयपुर, रामेछाप, ओखलढुङ्गा, धनुषा, महोत्तरी, सर्लाही, काभ्रे र मकवानपुर आदी पर्दछन्। प्रशासनिक आधारमा ३ वटा संसदीय निर्वाचन क्षेत्र, १३ वटा इलाका, ७ वटा गाउँपालिकाहरु तथा २ वटा नगरपलिकाहरु रहेको यस जिल्लाको सदरमुकाम सिन्धुलीमाढी हो जुन समुद्री सतहबाट ४६० मिटरको उचाइमा अवस्थित छ। हाल यस जिल्ला निम्न नौ वटा स्थानीय तहहरुमा विभाजित रहेको छ।

गाउँपालिका	**केन्द्र**	**नगरपालिका**	**केन्द्र**
हरिहरपूरगढी	झनझने	कमलामाई	सिन्धुलीमाढी
मरिण	कपिलाकोट	दुधौली	दुधौली
घ्याङ्गलेख	बस्तीपुर		
सुनकोशी	रामटार		
गोलन्जोर	ग्वालटार		
तिनपाटन	लाम्पानटार		
फिक्कल	खाङ्गसाङ्ग		

१.२ हावापानी तथा भौगोलिक स्थिति

धरातलिय स्वरुप विविध भएको कारणले यस जिल्लाको हावापानी पनि विविधतापूर्ण छ। प्रत्येक निर्वाचन क्षेत्रहरुमा भावर क्षेत्र, खोच तथा महाभारत हिमश्रृङ्खलाका भू-भागहरु रहेका छन्। चुरे पहाडको नजिक तथा वरपरका भागहरुमा अधिकतम तापक्रम सरदर ७ देखि ८ डिग्री सेल्सियस हुन्छ भने महाभारत नजिक तथा वरपरका भागहरुमा औसत अधिकतम तापक्रम १९ देखि २० डिग्री

सेल्सियस हुन्छ । यस जिल्लामा उष्ण, उपोष्ण र समशितोष्ण प्रकारको हावापानी पाइने हुँदा यहाँ पाइने वनस्पति र जिवजन्तुहरुमा विविधता पाइन्छ । काष्ठ र परकाष्ठ दुवैखाले वनस्पतिको उपलब्धता यस जिल्लाको वनजंगलको विशेषता रहेको छ । यस जिल्लाको कुल क्षेत्रफलको करिव ६४.८ प्रतिशत भू-भाग वनजंगलले ओगटेको छ । जुनार र सुन्तलामा प्रशिद्धि कमाएको यस जिल्लाको निर्यातजन्य उत्पादनहरुमा अम्रिसो, अदुवा, बेसार, भुईंकटहर, जडीबुटीहरु र अमिलोजातका विभिन्न फलफूलहरु रहेका छन् ।

१.३ जनसंख्याको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार सिन्धुली जिल्लाको जनसंख्या सम्बन्धी तथ्याङ्क

कुल जनसंख्या	२,९६,१९२
महिला संख्या	१,५४,०६९ (५२.०२%)
पुरुष संख्या	१,४२,१२३ (४७.९८%)
लैङ्गिक अनुपात	९२.२५
घनत्व प्रति वर्ग कि.मि.	११९
कुल परिवार संख्या	५७,५८१
औसत परिवार संख्या	५.१४
वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर	०.५८
औसत आयु	६६.०५ वर्ष

१.४ जातजाती तथा धर्म

यस जिल्लामा विभिन्न जातजाति तथा धर्म मान्ने व्यक्तिहरुको बसोबास रहे तापनि तामाङ्ग जातिको बाहुल्यता रहेको छ । हायु र थामी जस्ता लोपोन्मुख अल्पसंख्यक जातिहरु पनि यस जिल्लामा बसोबास गर्दै आइरहेका छन् । यस जिल्लाको कमला र मरिनखोलाका छेउछाउका भागमा आदिवासी राई, दनुवार र माझी जातिका बस्तीहरु छन् भने साबिक डाँडीगुरासे गा.वि.स. को गुराँसे डाँडा तथा गोलन्जोरस्थित रतनचुरा डाँडामा नेपालकै दुर्लभ हायू जातीहरु बसोबास गर्दछन् । यस जिल्लामा ७४ प्रकारका जात जातिका मानिसहरु पाइन्छन्। धार्मिक रुपले यस जिल्लामा हिन्दु धर्म मान्नेहरु ७५%, बौद्द धर्म मान्नेहरु २३% र अन्य धर्म मान्नेहरु २% रहेका छन् ।

१.५ सिन्धुली जिल्लाको नामाकरण

सिन्धुली जिल्लाको नामाकरण सम्बन्धमा विभिन्न प्रसङ्गहरु जोडिएका पाइन्छन् जसमध्ये केही तल प्रस्तुत गरिएको छ।

नेपालको एकिकरण भन्दा पूर्व सिन्धुली जिल्ला विशाल मकवानी राज्यमा पर्दथ्यो। मकवानी शासकहरुमा राघव नरेन्द्र सेन मकवानपुर राज्यमा वि.सं. १५३० मा राजा थिए। भगवान् श्रीरामको परम भक्त भएको तथा क्षार सिन्धु तरेर लंका दोहन गर्न सक्ने पराक्रमी राजा समान भएकाले यिनले आफूलाई सिन्धुल उपनामले परिचित गराएका थिए। पछि यिनै राजाको नामबाट यो वस्तीको नाम सिन्धुल रहन गइ अपभ्रंस भइ सिन्धुली हुन गएको भन्ने भनाइ छ। यस्तै सिन्धुली जिल्लाको सदरमुकामबाट करिब ११ कि.मि. दुरीमा पर्ने सिद्धबाबा मन्दिर वरपरका क्षेत्रलाई यही मन्दिरको नामबाट सिद्धस्थली समेत भन्ने गरिएको पाइन्छ। सिद्धस्थली भन्ने शब्द नै पछी अपभ्रशं भई सिन्धुली भएको भन्ने पनि भनाइ छ। प्राचिनकालमा सितामाढी लगायत मधेसबाट सिन्धुलीमाढी हुँदै रामेछाप, दोलखा, बनेपा, भक्तपुर हुँदै काठमाडौंसम्म जाने प्रचलित बाटो रहेको थियो। यही मार्गको बिचमा साबिकको भद्रकाली गाविसको सिउरानी भन्ने स्थानबाट खुर्कोट निस्कनलाई सुरुङ्ग थियो जसलाई सुन्दुरी पनि भनिन्थ्यो। पछि यही सुन्दुरी शब्द सिन्धुली भएको हो भन्ने पनि बुझिन्छ।

त्यस्तै, अर्को एक प्रसङ्गमा यस स्थानमा आदिकालदेखि नै तामाङ्गहरुको बसोबास रहेको साथै त्यसबेलादेखि नै घना जङ्गलहरुले घेरिएको यस जिल्लामा काठ दाउरा सम्बन्धी काम गर्नु यहाँका आदिवासीहरुको दिनचर्या रहेको थियो। दाउरा वा काठ काट्नुलाई तामाङ्गहरु सिङथुवा भन्दछन् र दाउरा टिप्नेलाई सिङथुजी भन्दछन्। पछि यही सिङथुजी शब्द अपभ्रसं भएर सिन्धुली भएको हो भन्ने पनि जनश्रुति रहेको छ।

१.६ सिन्धुली जिल्लाका प्रमुख ऐतिहासिक एवं पर्यटकीय स्थलहरु

१. सिन्धुलीगढी

थुप्रै ऐतिहासिक घटनाहरुसँग जोडिएको सिन्धुलीगढीको इतिहास गौरवशाली पाइन्छ। नेपाल एकिकरण अभियान ताका तत्कालिन राजा पृथ्वीनारायण शाह लगायत अन्य शासकहरुले यस गढीलाई महत्वपूर्ण रणनीतिक एवं व्यापारिक नाकाको रुपमा प्रयोग गर्ने गरेको पाइन्छ। अंग्रेज-नेपाल युद्धमा खचाञ्जी वीरभद्र उपाध्यायको नेतृत्वमा रहेको गोर्खाली सेनाले कप्तान किनलकको नेतृत्वमा रहेको अंग्रेजी फौजमाथि हासिल गरेको महत्वपूर्ण बिजयको गौरवमय गाथा यसै स्थानसँग जोडिएको पाइन्छ। समुद्री सतहदेखि करिब १३०० मि. को उचाइमा अवस्थित यस गढीको वातावरण सुरम्य छ। तराईका नजिकका जिल्लाहरु धनुषा, महोत्तरी र सर्लाहीको गर्मी छल्नका लागि एक पर्यटकिय स्थलको रुपमा समेत ख्याति कमाउन यस स्थान सफल भएको छ।

२. हरिहरपुरगढी

वि.सं. १३८१ तिर त्यसबेलाका सिमरौनगढ राज्यका राजा हरिसिंहदेवले युद्धमा पराजय व्यहोरेपछि भागेर यस स्थानमा आइ किल्ला बनाइ बसेको र पछि यिनैको नामबाट यस किल्लाको नामाकरण गरि हरिहरपुरगढी राखिएको भनाइ छ। नेपाल एकिकरणको क्रममा तत्कालिन राजा पृथ्वीनारायण

शाहले सिन्धुलीगढी सँगसँगै हरिहरपुरगढीमा समेत ३०० गोर्खा सैनिक तैनाथ राखेका थिए। शाही शासनकालमा समेत यहाँ नेपाली सेनाको टुकडी तैनाथ गरि राखिएको थियो।

३. भद्रकाली मन्दिर

कमलामाई न.पा. ढुङ्ग्रे भन्ज्याङ्गमा पर्ने यस मन्दिरको स्थापना तत्कालिन राजा पृथ्वीनारायण शाहले स्वयं गरेको भनाइ छ। आफ्नो जन्मभूमि गोर्खाकी भगवती मनकामनाको भक्त भएकाले अङ्ग्रेजहरुसँगको लडाइँमा विजय प्राप्त होस् भनी मनकामनाको बहिनी प्रतिक मानी यस मन्दिरको स्थापना गरेको भन्ने भनाइ छ। वि.पि. राजमार्गबाट केही मिनेटमै पुग्न सकिने यस मन्दिरबाट तराईका विभिन्न भूभागहरुको दृश्यावलोकन समेत गर्न पाइन्छ।

४. कमलामाई मन्दिर

कमलामाई न.पा. अन्तर्गत जिल्ला सदरमुकामबाट बहने गौमति खोला र कमला खोलाको संगम स्थलमा यस मन्दिर अवस्थित रहेको छ। पूर्व पश्चिम राजमार्गमा पर्ने महोत्तरीको वर्दिबासबाट वि.पि. राजमार्गको ३० कि.मि. मा यस मन्दिर पर्दछ। यस मन्दिरमा प्राय सबै समयमा दर्शनार्थिहरुको भिड लाग्ने गरे तापनि माघे संक्रान्तिमा यहाँ ठूलो मेला लाग्दछ।

५. कालीमाई मन्दिर

कमलामाई न.पा., मधुटार स्थित शक्तिकी प्रतिक श्री कालीमाई मन्दिर पर्दछ। मन्दिर अगाडि पूर्वतर्फ धार्मिक संगमले भरिएको गौमती खोला र सिन्धुलीमाढी बजारको दृश्य देख्न सकिन्छ। कालीमाईको बहिनीको रुपमा कमलामाईलाई लिने गरिन्छ र यस मन्दिरमा पूजाआजा गरेपछि मात्र कमलामाई मन्दिरमा पूजा गर्ने चलन रहेको पाइन्छ।

६. शिद्धबाबा मन्दिर

सिन्धुली जिल्लाको कमलामाई नगरपालिका अन्तर्गत समुद्री सतहबाट करिब ८५० मिटरको उचाइमा रहेको च्याउकोट डाँडामा शिद्धबाबा मन्दिर अवस्थित छ। यस मन्दिरमा मकवानपुरका तत्कालिन राजा हेमकर्ण सेनको पालामा चढाइएको वि.सं. १८१२ लेखिएको घण्टी रहेको छ। मन्दिर रहेको स्थानबाट सिन्धुलीमाढीको मनोरम दृश्यावलोकन गर्न सकिन्छ।

७. पञ्चकन्या पोखरी

यो पोखरी जिल्ला सदरमुकामबाट करिब २२ कि.मी. को दुरीमा मरिण गाउँपालिकामा मरिण खोलाको चुरे खण्डतर्फको भागमा अवस्थित छ। यस पोखरीका सम्बन्धमा पोखरी वरपरका माझी समुदायबाट विभिन्न श्रुतिहरु सुन्न सकिन्छ जसमध्ये त्यस पोखरीको पानीमा रुखका पातहरु पर्ना साथ चराले टिपेर लाने गरेको पनि एक हो।

८. सर्वसिद्धेश्वर महादेव गुफा

सिन्धुली जिल्लाको साबिक बालाजोर गाविस वा हालको तिनपाटन गाउँपालिका वडा नं ६, सिमले भन्ने स्थानमा अद्भुत प्राकृतिक गुफा रहेको छ जसलाई सर्वसिद्धेश्वर गुफा भनेर चिनिन्छ । गुफा भित्रका देवी देवताका अभुतपूर्व आकारहरु, तलाउ तथा ठूलो आकारको शंख देख्दा जो कोहीलाई पनि आश्चार्य लाग्न सक्छ । गुफामा हरितालिका तिज, ठूली एकादशी, बाला चतुर्दशी, विवाह पंचमी तथा शिवरात्रीका पर्वहरुमा मेला लाग्दछ ।

९. लंगुरेश्वर मधुगंगा बाबाधाम

सिन्धुली जिल्लाको साबिक हत्पते गाविस वडा नं २ अर्थात् हालको दुधौली नगरपालिका वडा नं. २ मा भारत तथा नेपालका भक्तजनहरुको अगाध आस्थाको प्रतिकको रुपमा यस बाबाधाम रहेको छ । यहाँ रहेको गुफाभित्र महादेव, पार्वती, गणेश तथा कुमारका प्राकृतिक मूर्तिहरु रहेका छन् ।

१०. सर्पेढुंगा

सिन्धुली जिल्लाको साबिक सिर्थौली गाविस वडा नं. ८ अर्थात् हालको दुधौली नगरपालिका वडा नं. ५ अन्तर्गत ठाकुर खोलाको किनारमा सर्पेढुङ्गा रहेको छ । भिमसेन र नागहरु बिचको युद्धसँग सम्बन्धित यो स्थानमा प्रत्येक नाग पंचमीको दिन भक्तजनहरु आइ नागदेवताको पूजा आराधाना गर्ने गर्दछन् ।

११. गोलन्जोर डाँडा तथा ल्यान्द्रयाङ्ग क्षेत्र

गोलन्जोर गाउँपालिकाको नामाकरण गोलन्जोर डाँडाको नामबाट भएको र यो डाँडो जुनार सुपरजोनको क्षेत्रभित्र पर्ने तथा जुनार सुपरजोनको कार्यालय खनियाखर्कबाट समेत देख्न सकिन्छ । समुद्री सतहबाट करिब १३४५ मीटरको उचाईमा रहेको खनियाखर्कबाट करिब १२ कि.मि. भित्री सडक भएर गएपछि झण्डै १ घण्टाको उकालो हिँडाइ पश्चात् गोलन्जोर डाँडामा पुग्न सकिन्छ । हालासलै उक्त डाँडामा स्थानीय सरकारको सहयोगमा दृश्यावलोकन गर्ने टावर पनि बनेको छ। सोही सडक हुँदै गोलन्जोर-४, स्थित ल्यान्द्रयाङ्ग भनिने रमणीय डाँडा समेत पुग्न सकिन्छ । यस डाँडामा बैशाख १ गते मेला लाग्ने गर्दछ।

१२. वि.पि. राजमार्ग तथा जुनार उत्पादन क्षेत्रहरु / कृषि-पर्यटन

दक्षिण एसिया तथा नेपालकै उत्कृष्ट एवं आकर्षक राजमार्गको रुपमा ख्याति कमाउन सफल वि.पि. राजमार्गको नेपालथोक खण्ड देखि सिन्धुलीमाढी सम्मको खण्ड यस जिल्लामा पर्ने भएकाले यो राजमार्ग हेर्नकै लागि समेत यस जिल्ला प्रसिद्ध भएको छ । जुनार फलको बजारीकरणमा समेत यस राजमार्गको ठूलो देन रहेको छ । कृषि र पर्यटन दुवैको सँगसँगै विकास गर्नुपर्छ भन्ने विकसित नयाँ अवधारणा अनुरुप यस जिल्लाका मुख्य जुनार पकेट क्षेत्रहरु तिनकन्या, रतनचुरा र बाशेश्वर लगायत अन्य विस्तार हुँदै गरेका क्षेत्रहरुमा समेत यसको प्रचुर सम्भावना देखिन्छ । जुनारका पकेट क्षेत्रमा

रहेका कृषकहरुका ठूला ठूला बगैंचाहरु हाल व्यवस्थित मोटर बाटोसँग नजोडिए तापनि ग्रामिण सडकबाट यी स्थानहरुमा पुग्न सकिने अवस्था रहेको छ । सोको अवलोकन गर्न विभिन्न आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरु आउने गरेका छन् । जुनार पाक्ने समयमा मानिसहरुले बगैंचामै पुगि फल किन्ने तथा बगैंचा अवलोकन गर्ने समेत चाहना राख्ने हुँदा सोको वातावरण निर्माण गर्न आवश्यक छ। तर यातायातको असहजताका कारणले सो सम्भव नभएको परिप्रेक्ष्यमा व्यवस्थित सडकले यी क्षेत्रहरुलाई जोड्न सकेमा आगामी दिनमा यी क्षेत्रहरुमा पर्यटन व्यवसायलाई समेत उद्यमका रुपमा विकास गर्न सकिने प्रशस्त सम्भावना देखिन्छ ।

१.७ सिन्धुली जिल्लामा कृषि प्रसार गर्ने निकाय

सिन्धुली जिल्ला कृषि क्षेत्रमा जुनार फलको लागि देशभरि ख्याती कमाएको जिल्ला हो । यसका अलावा यहाँ अन्य सुन्तलाजात फलफूल लगायत अन्नबाली, तरकारी र अरु फलफूलहरुको समेत व्यावसायिक खेती गरिन्छ । यस जिल्लामा कार्यरत कृषि प्रसारमा सकृय सरकारी कार्यालयहरुको छोटो विवरण यहाँ प्रस्तुत गरिएको छ ।

१. कृषि ज्ञान केन्द्र, सिन्धुली

कृषि प्रविधिहरुको प्रचार प्रसार गर्ने उद्देश्यले जिल्ला स्तरीय प्रमुख निकायको रुपमा जिल्ला कृषि विकास कार्यालयको स्थापना वि.सं. २०२४ सालमा भएको हो । कृषि विभागको पटक पटक परिवर्तन पछि भएको सांगठनिक ढाँचा अनुसार कहिले कृषि विकास कार्यालय त कहिले कृषि शाखा हुँदै वि.सं. २०५२ साल देखि यस कार्यालयले जिल्ला कृषि विकास कार्यालय सिन्धुलीको नामबाट यस जिल्लामा आफ्ना कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्दै आएकोमा आ.व. २०७५/७६ बाट यस कार्यालय हटेको छ । सिन्धुलीमाढीमा अवस्थित साबिकको जिल्ला कृषि विकास कार्यालयमा आ.व. २०७५/७६ देखि बाग्मती प्रदेश, भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, कृषि विकास निर्देशनालय अन्तर्गत रहने गरी कृषि ज्ञान केन्द्रको स्थापना भएको हो। यस केन्द्रले सिन्धुली जिल्लाका सबै स्थानीय निकायहरुसँगको समन्वयमा कृषि विशेषज्ञको सेवा प्रदान गर्ने जिम्मेवारी रहेको छ ।

२. कन्दमूल तरकारी विकास केन्द्र

वि.सं. २०३१ साल भाद्र १ गते यस केन्द्रको विधिवत स्थापना भएको थियो । २०६०/६१ सम्म बागवानी फार्मको रुपमा रहेको यस केन्द्र तसपश्चात् कन्दमुल तरकारी विकास केन्द्रको रुपमा रहेको छ । यस केन्द्र कमलामाई न.पा. वडा नं. ४, मधुटारमा ६.६५ हेक्टर क्षेत्रफलमा फैलिएको छ र समुद्री सतहबाट करिब ४५० मि. उचाइमा अवस्थित छ । कन्दमूल तरकारी संकलन, संरक्षण तथा सम्वर्द्धन गर्नका साथै उच्च गुणस्तरका फलफूलका बिरुवा, तरकारी विउ तथा वेर्नाहरु उत्पादन गरि विक्री वितरण गर्ने काम यस केन्द्रले गर्दै आएको छ । आ.व. २०७५/७६ देखि यस केन्द्र बाग्मती

प्रदेश, भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय मातहत रहने गरी संरचना परिवर्तन गरिएको छ ।

३. स्थानीय निकायहरु

नेपालको संविधान २०७२ ले कृषि प्रसारको प्रमुख जिम्मेवारीलाई स्थानीय तहमा हस्तान्तरण गर्ने कुरा उल्लेख गरे बमोजिम २०७४ सालको स्थानीय तह निर्वाचन बमोजिम यस जिल्लामा गठन भएका ९ वटा स्थानीय तहहरुले आ.व. २०७४/७५ देखि कृषि शाखा मार्फत् कृषि प्रसारका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरी रहेका छन् ।

४. प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, परियोजना कार्यान्वयन इकाई

वि.सं. २०७३ सालमा यस जिल्लामा प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना मार्फत जुनार कृषकहरु माझ कृषि प्रसार गर्नका लागि जुनार जोनको स्थापना गरियो। सोही कार्यालयको क्षेत्राधिकार बृहत् बनाइ यसलाई आ.व. २०७४/७५ बाट जुनार सुपरजोनको रुपमा स्तरोन्नति गरियो। हाल, सिन्धुली जिल्लाका ४ वटा स्थानीय तहहरुका विभिन्न ९ वटा वडाहरुमा यस कार्यालयले आफ्ना गतिविधिहरु अघि बढाइरहेको छ ।

यसका साथै यस जिल्लामा विभिन्न गैर सरकारी संस्थाहरु, कृषक समूह, सहकारी, उद्यमीहरू कृषि क्षेत्रमा सकृय रहेका छन् ।

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनाको संक्षिप्त जानकारी

२.१ पृष्ठभूमि

कृषि विकास रणनीति कार्यान्वयनको सहयोगी परियोजनाको रुपमा कृषि क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने स्पष्ट मार्गचित्रका साथ कृषि उपजको उत्पादनका लागि आवश्यक प्रविधि तथा उत्पादन सामग्रीको व्यवस्था, बाली र वस्तु उत्पादनमा यान्त्रिकीकरण, प्रशोधन तथा बजारीकरणको लागि आवश्यक पूर्वाधारको व्यवस्था लगायतका क्रियाकलाप मार्फत कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरणको परिकल्पना सहित स्वदेशी सोच, स्वदेशी लगानी र आन्तरिक संस्थागत जनशक्तिबाट प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना आ.व. २०७३/७४ देखि आ.व. २०८२/८३ सम्म १० वर्ष अवधिको लागि लागू भएको छ। परियोजनाको कूल लागत १ खर्ब ३० अर्ब प्रक्षेपण गरिएको छ।

कृषिमा आधारित अर्थतन्त्रबाट कृषिजन्य उद्योगमा रुपान्तरित आधुनिक, व्यवसायिक, दिगो एवं आत्मनिर्भर कृषि क्षेत्रको विकास गर्ने सोचका साथ सञ्चालन भएको यस परियोजनाको लक्ष्य समग्र मूल्य श्रृंखलाका अवयवहरुको एकीकृत संयोजन र परिचालन मार्फत खाद्य पोषण सुरक्षा सुनिश्चित गर्दै कृषि औद्योगिकीकरण र दिगो आर्थिक अवसरहरु सृजना गरी राष्ट्रको समग्र विकासमा टेवा पुऱ्याउने रहेको छ।

२.२ परियोजनाको सोच, लक्ष्य एवं उद्देश्यः

सोच

कृषिमा आधारित अर्थतन्त्रबाट कृषिजन्य उद्योगमा रुपान्तरित आधुनिकव्यवसायिक, दिगो एवं आत्मनिर्भर कृषि क्षेत्रको विकास गर्ने परियोजनाको सोच रहेको छ।

लक्ष्य

समग्र कृषि मूल्य श्रृङ्खलाका अवयवहरुको एकीकृत संयोजन र परिचालनमार्फत खाद्य पोषण सुरक्षा सूनिश्चित गर्दै कृषि औद्योगिकीकरण उन्मुख दीगो आर्थिक अवसरहरु श्रृजना गरी राष्ट्रको समग्र विकासमा टेवा पुर्याउने परियोजनाको लक्ष्य रहेको छ।

परियोजनाका उद्देश्यहरु

यस परियोजनका देहाय बमोजिमका उद्देश्यहरु रहेका छन्ः-

(क) प्रमुख कृषि उपजहरुको विशिष्टिकृत क्षेत्रहरु निर्माण गर्ने,
(ख) निर्यात योग्य कृषि वस्तुहरुको मूल्य अभिवृद्धि गर्दै प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धि गर्ने,
(ग) कृषिलाई सम्मानजनक नाफामूखी व्यवसायका रुपमा विकास गदै रोजगारीका अवसरहरु सृजना गर्ने र

(घ) बहुसरोकारवाला निकायहरुबीचको कार्यमूलक समन्वय मार्फत प्रभावकारी सेवा प्रवाहको सुनिश्चितता गर्ने।

२.३ परियोजनाका संभागहरु

यस परियोजना अन्तर्गत देहाय बमोजिमका सम्भागहरु रहेका छन्:-

(क) साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम।

(ख) व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (ब्लक) विकास कार्यक्रम।

(ग) व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा प्रशोधन केन्द्र (जोन) विकास कार्यक्रम।

(घ) वृहत व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्र (सुपर जोन) विकास कार्यक्रम।

यी संभागहरुमा कृषि सामग्री आपूर्ती व्यवस्थापन, यान्त्रिकीकरण सहयोग, भौतिक पूर्वाधार सहयोग, अनुसन्धान-शिक्षा-प्रसार सुदृढीकरण सहयोग, कृषि आधुनिकीकरणका लागि विज्ञहरुको सेवा, कृषिजन्य उद्योगहरु स्थापना, प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गरिने परियोजना दस्तावेजमा उल्लेख भएको छ।

२.४ परियोजना मार्फत कृषिको आधुनिकीकरण

पछिल्लो समय नेपालको समग्र कृषि क्षेत्रमा केही आधुनिकीकरणका संकेत र परिदृश्यहरु देखिएका छन्। उन्नत कृषि सामग्री तथा प्रविधिको प्रयोग, यान्त्रिकीकरण, बजारमा आधारित कृषि उपज उत्पादन तथा वितरण, कृषि फर्मको नाफा नोक्सानको हिसाब राख्ने प्रचलन आदिलाई कृषि क्षेत्रको समग्र आधुनिकीकरणका प्रारम्भिक संकेतको रुपमा लिन सकिन्छ। कृषि क्षेत्रमा बढ्दो निजी लगानी यसको अर्को संकेत हो। हाल कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरणको प्रक्रिया थालनी भएतापनि समग्र ग्रामीण कृषि अर्थतन्त्रलाई रुपान्तरण गर्ने गरी यो प्रक्रिया तीव्र र वाह्य परिवेश सापेक्ष हुन सकेको छैन। कृषि क्षेत्रको समग्र आधुनिकीकरणको प्रक्रियालाई तीव्र पार्न र बाह्य परिवेशसँग सामन्जस्यता ल्याउन आधुनिक कृषिका आयामहरुलाई समावेश गरी आधुनिकीकरणको प्रक्रियाको थालनी गर्न प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना कार्यान्वयन गरिएको छ।

२.५ रणनीति

भूमिको वैज्ञानिक उपयोग

भूमिको वैज्ञानिक उपयोगका लागि माटोको उर्वराशक्ति र बालीको उपयुक्तता अनुसार मुख्यत: देहाय बमोजिम चक्लावन्दी कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिईनेछ:-

(क) सहकारी खेती

(ख) करार खेती

(ग) कबुलियती (लिज) खेती
(घ) स्वेच्छिक रुपमा चक्लावन्दीमा आवद्धता

आधुनिक कृषि प्रविधिको अवलम्बन

आधुनिक कृषि उत्पादन सामग्री र प्रशोधन प्रविधिहरुमा कृषकहरुको पहुँच वृद्धि गरिनेछ।

कृषि यान्त्रिकीकरण

कृषिमा बढ्दो श्रम शक्तिको अभाव घटाउन र उत्पादन लागत घटाउँदै कार्य दक्षतामा अभिवृद्धि गरी कृषिलाई नाफामूखी व्यवसायको रुपमा स्थापित गर्न कृषि क्षेत्रमा यान्त्रिकीकरणको अत्यन्तै महत्व रहेको छ। यस परियोजना मार्फत परियोजनाका सबै सम्भागहरुमा बाली अनुसारका आवश्यक मेशिनरीहरुको सेट सहितको कष्टम हायरिङ सेन्टर सञ्चालन गरी यान्त्रिकीकरण प्रवर्द्धन गरिनेछ। उत्पादन केन्द्रहरु स्थापना र सवलीकरण समेतमा सहयोग पुऱ्याईने छ।

पूर्वाधार विकास

कृषिको रुपान्तरणका लागि पूर्वाधार विकास तर्फ मूलतः सिँचाइ, बजार, प्रशोधन केन्द्र, खाद्य परीक्षण, माटो परीक्षण, प्लाण्ट क्वारेन्टिन प्रयोगशालाको विकासलाई यस परियोजनाले महत्व दिएको छ।

सिँचाइ पूर्वाधार विकास

साना सिँचाइ प्रणाली निर्माण र सञ्चालनका लागि कृषि सहकारीहरु, उपभोक्ता समूहहरुलाई प्रोत्साहन गरिनेछ। सिँचाइ नीतिको परिधि भित्र रही पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोनमा सिँचाइको व्यवस्थापन र सञ्चालन गर्न निजी तथा सहकारी क्षेत्रलाई प्रोत्साहित गरिनेछ। पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोनमा आधुनिक सिँचाइ प्रणालीहरु; थोपा (ड्रिप) सिँचाइ, स्प्रिङ्कलर सिँचाइ, सौर्य उर्जामा आधारित सिँचाइ आदिको स्थापना, मर्मत सम्भार तथा सञ्चालनको लागि प्रोत्साहन गरिनेछ।

पोष्ट हार्भेष्ट केन्द्र

सार्वजनिक निजी साझेदारीमा पोष्ट हार्भेष्ट सेवा केन्द्रहरु स्थापनाका लागि पूँजीगत अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ। यस्ता सेवा केन्द्रहरुमा सङ्कलन केन्द्र, उपजहरुको प्राथमिक प्रशोधन, प्याकेजिङ्ग एवं भण्डारण सेवा लगायतका सेवाहरु एकीकृत रुपमा उपलब्ध हुनेछ।

कृषि बजार सेवा पूर्वाधारहरु

कृषि पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोनहरुमा सम्भाव्यताको आधारमा कृषि उपज संकलन केन्द्रहरु, हाट बजारहरु, पशु वधस्थल, वधशाला, मिटमार्ट, फिसमार्ट, एग्रीमार्ट र ठूला कृषि बजारहरुको निर्माण गर्न पूँजीगत अनुदान दिईनेछ। कृषि उपजहरुको सहज बजारीकरणका लागि कृषि बजार सूचना प्रणालीको उपयोग गरिनेछ। कृषकहरुलाई कृषि वस्तुहरुको माग, आपूर्ति, मूल्य र सम्भाव्य बजारका सम्बन्धमा सूचना प्रदान गर्नका लागि आधुनिक सूचना प्रविधिहरुको प्रयोग गरिनेछ। Plant/Food Quarantine

पूर्वाधारहरुको विकास गरिनेछ। साथै, देशका विभिन्न नाकाहरुमा रहेका Plant/Food Quarantine प्रयोगशालाहरुलाई अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरुप विकास एवं सुदृढीकरण गरी कृषि व्यापारलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ।

कृषि उत्पादन सामग्री

बाली उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धिका लागि आवश्यक गुणस्तरीय बीउ/बेर्ना, नश्ल, आहारा, रसायनिक/प्राङ्गारिक मलको सहज उपलब्धता सुनिश्चित गरिनेछ। उत्पादन वृद्धिका लागि स्थान विशेष उपयुक्त उन्नत र हाईब्रिड बीउहरु प्रयोग बृद्धि गरिनेछ। निजी र सार्वजनिक निकायहरुको सहकार्यमा गुणस्तरीय बीउ/बेर्ना उत्पादन, वितरण र प्रशोधन गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ। औचित्यको आधारमा परियोजना सञ्चालन हुने स्थानहरुमा निजी क्षेत्रलाई कृषि सामग्री डिपोहरु स्थापना गर्न प्रोत्साहन गरी कृषि सामग्रीहरुको उपलब्धता सुनिश्चित गरिनेछ। त्यसैगरी, गाउँपालिका/ नगरपालिकाहरुमा बहुउद्देशीय आधुनिक नर्सरीहरु स्थापना गरी आवश्यक विरुवा/बेर्नाहरुको व्यवस्थापन गरिनेछ। कृषि सामग्रीहरुको गुणस्तर सुनिश्चितताका लागि प्रयोगशाला मार्फत प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउनुका साथै अनुगमन तथा गुणस्तर परीक्षणका कार्यहरु सञ्चालन गरिनेछ।

उत्पादन वृद्धिका लागि हाइब्रिड बीउको उपलब्धता तथा पहुँच बढाउन National Seed Vision ले परिलक्षित गरे बमोजिम सरकारी तथा निजी क्षेत्रबाट हाईब्रिड बीउको विकास गरिनेछ। नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद् मार्फत विकास भएका तथा भविष्यमा विकास हुने जातहरुको Inbred line लाई निश्चित कार्यविधि बनाई सो मार्फत निजी क्षेत्रलाई हस्तान्तरण गरी बीउ उत्पादनमा सहयोग पुर्‍याउनुका साथै कृषकहरुबाट रुचाईएका हाइब्रिड जातहरुलाई दर्ता गराउन समेत आवश्यक सहयोग गरिनेछ।

रासायनिक र प्राङ्गारिक मल व्यवस्थापन

परियोजना क्षेत्रमा सहकारीहरु मार्फत रासायनिक मल वितरण गर्ने व्यवस्था अवलम्बन गरिनेछ। प्राङ्गारिक मलको हकमा तोकिएको मापदण्ड अनुसार प्राङ्गारिक मल उत्पादन गर्दै आएका कम्पनी/सहकारीहरुको उत्पादनलाई पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोनमा बढी भन्दा बढी प्रयोग गर्न कृषकहरुलाई प्रोत्साहित गरिनेछ। पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोनमा हाल सञ्चालित कम्पनीहरु/सहकारीहरुबाट प्राङ्गारिक तथा जैविक मल उपलब्ध गराउन नसक्ने अवस्था रहेमा थप कम्पनी/सहकारीहरुबाट प्राङ्गारिक मलको गुणस्तर सुनिश्चित गर्न नेपाल सरकारले तोकेको गुणस्तर मापदण्ड अनुसार विक्री वितरण गर्न उत्पादन, प्रशोधन र प्याकेजिङ्गमा अनुदान सहयोग गर्न सकिनेछ।

उत्पादन प्रविधि

उत्पादनका Package of Practices विकास र प्रसारका लागि प्रत्येक विशिष्टिकृत उत्पादन क्षेत्रमा कम्तीमा १ हेक्टर क्षेत्रफलमा उन्नत प्रविधि प्रदर्शन तथा सिकाइ केन्द्र (Demonstration and

Learning Center) विकास गरिनेछ। कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य उत्पादनका विभिन्न प्रविधिहरुको प्रभावकारी प्रसार तरिकाहरु जस्तै सहभागितात्मक प्रदर्शनको अवलम्बन तथा प्रविधि प्रसारका लागि सूचना प्रविधिको समेत उपयोग बृद्धि गरिनेछ। यस्ता प्रविधिहरुको प्रसार र अवलम्बनका लागि सहभागितात्मक व्यवसायिक उत्पादन प्रविधि प्रदर्शन र स्थलगत व्यवहारिक तालिमहरुको माध्यम अवलम्बन गरिनेछ।

कृषि अनुसन्धान, शिक्षा र प्रसार

कृषि अनुसन्धान केन्द्रहरु/फार्म केन्द्रहरु सुदृढीकरण र सवलीकरण गरिनेछ। यस्ता अनुसन्धान केन्द्रहरुलाई विशिष्टिकृत क्षेत्रहरुको भूगोल र बाली उपयुक्त Basic and Adaptive Research मा केन्द्रित गर्नका लागि आवश्यक सुधारका लागि सहयोग उपलब्ध गराईनेछ र विद्यमान फार्म/केन्द्रहरुबाट उक्त विशिष्टकृत क्षेत्र लगायत कमाण्ड क्षेत्रमा सेवा विस्तारका लागि आवश्यक बीउ/बेर्ना/नश्ल, बिरुवाको स्रोत केन्द्रका रुपमा विकास गर्दै पूर्ण क्षमतामा सञ्चालनका लागि उत्पादनका आधारमा प्रोत्साहन अनुदान वृद्धि हुने गरी सहयोग उपलब्ध गराईनेछ। माटो परीक्षण गरी उर्वराशक्ति र सो माटोमा खेती गर्न उपयुक्त बालीको विवरण सहितको माटो परीक्षण कार्ड उपलब्ध गराउनका लागि घुम्ती माटो परीक्षण प्रयोगशालाहरु प्रयोगमा ल्याईने छ। यस परियोजनाको उद्देश्य हासिल गर्ने प्रयोजनका लागि कार्यविधि बनाई कृषि विश्वविद्यालय तथा कलेजहरुलाई Academic प्रयोजनका लागि अनुसन्धान तथा प्रसार अनुदान उपलब्ध गराईने छ। त्यसैगरी, विशिष्टिकृत उत्पादन क्षेत्रहरु जोन र सुपरजोनहरुमा अनुसन्धान, शिक्षा र प्रसार इकाईको स्थापना गरी सञ्चालन गरिनेछ र कृषि कलेज र विश्वविद्यालयहरुबाट उत्पादित जनशक्तिलाई इन्टर्नको रुपमा तथा प्रविधि प्रसारमा सोही उत्पादन क्षेत्रमा परिचालन गरिनेछ।

प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान प्रणालीको अवलम्बन

तोकिएको बालीको निश्चित क्षेत्रफल वा सो भन्दा बढी क्षेत्र वा तोकिको परिमाण वा सो भन्दा बढी उत्पादन गर्ने वा बजारीकरण परिमाणको आधारमा कृषि उद्यमी, कृषि समूह/सहकारीहरुलाई प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान प्रदान गरिनेछ। यस प्रकारको अनुदान वढीमा दुई आर्थिक बर्षसम्मको लागि उपलव्ध गराईनेछ। यस्ता प्रोत्साहन अनुदानलाई विक्री परिमाणको आधारमा दिने गरी क्रमशः रुपान्तरित गरिनेछ।

गुणस्तर नियन्त्रण तथा खाद्य स्वच्छता स्थापना

खाद्य स्वच्छताका मापदण्डहरु अवलम्वनका लागि घुम्ती प्रयोगशालाहरुको प्रयोग, अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त प्रयोगशालाहरुको स्थापना, मुख्य बजार केन्द्रहरुमा द्रुत विषादी परीक्षण प्रयोगशाला स्थापना लगायतका पूर्वाधारहरु विकास गरी स्वच्छता एवम् गुणस्तर प्रमाणीकरणको व्यवस्था मिलाई कृषि तथा खाद्य वस्तुहरुको उत्पादनलाई अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा प्रवेश गराउने क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिने छन्।

२.६ पन्ध्रौं योजना र परियोजना

कुल गार्हस्थ उत्पादनमा २७ प्रतिशत योगदान रहेको र ६०.४ प्रतिशत जनसंख्या आवद्ध भएको कृषि क्षेत्र आर्थिक समृद्धि हासिल गर्ने मूल आधार हो। उच्च र समावेशी आर्थिक वृद्धिको लागि कृषि क्षेत्रको वैज्ञानिक ढंगले सुधार तथा रुपान्तरण गर्ने विगतका प्रयासलाई सघन बनाई उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्नु पर्ने आवश्यकता रहेको छ।

कृषि विकास रणनीतिको सहयोगी परियोजनाको रुपमा कार्यान्वयनमा रहेको यस परियोजनाले कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्यजन्य उत्पादनको व्यवसायीकरण, यान्त्रिकीकरण र विविधीकरण गरी यस क्षेत्रलाई प्रतिस्पर्धी बनाउन जोड दिएको छ। परियोजनाका चार सम्भागहरु पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोनको माध्यमबाट कृषि उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि गरी देशलाई विभिन्न बाली, वस्तुहरुमा आत्मनिर्भरता तर्फ उन्मुख गराउन यस परियोजनाले सहयोग गर्नेछ। पन्ध्रौं योजनाले यस परियोजनालाई कृषि क्षेत्रको रुपान्तरणकारी आयोजनाको रुपमा पहिचान गरेको छ।

२.७ राष्ट्रिय प्राथमिकताका बाली वस्तु

आधारभूत खाद्यान्नमा आत्मनिर्भर हुने, पोषण सुरक्षामा टेवा पुर्‍याउने, आयात प्रतिस्थापन गर्ने र तुलनात्मक लाभ भएका निर्यात गर्न सकिने आधारमा केही बाली वस्तुहरु राष्ट्रिय प्राथमिकताको बाली वस्तुका रुपमा पहिचान भएका छन्। परियोजनाका संभागहरुः पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोन सञ्चालन गर्दा यी बाली वस्तुहरुमा मात्र सञ्चालन गरिनेछ। परियोजना अन्तर्गत सञ्चालित पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोनमा भौगोलिक सम्भाव्यता तथा राष्ट्रिय महत्वका अनुसूची-१ बमोजिमका बाली/वस्तुहरु छनौट गरिनेछ।

परियोजना कार्यान्वयन म्यानुअल २०७७ अनुसूची-१ समावेश हुने राष्ट्रिय महत्वका प्राथमिकता प्राप्त बाली/वस्तुहरुः धान, मकै, गहुँ, तरकारी, आलु, सुन्तला, स्याउ, आँप, केरा, दुध (गाई, भैसी), माछा, मासु (बाख्रा, बंगुर), निर्यात प्रवर्द्धन बाली (कफी अलैची, अदुवा, बेसार), दलहन/तेलहन बाली, मौरी

नोटः परियोजनाका संभागहरु सञ्चालन गर्दा यी बाली वस्तुलाई प्राथमिकतामा राखी सञ्चालन गरिनेछ।

बृहत व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्र (सुपर-जोन) विकास कार्यक्रम

३.१ परिचय

बाली वस्तु विशेषका लागि तोकिएको क्षेत्रफल वा संख्याको न्यूनतम आधार पुरा गरेका कृषिमा आधारित उद्योग सहितको व्यवसायिक रुपमा कृषि उत्पादन र कृषि उपज प्रशोधन हुने निश्चित क्षेत्रलाई व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्र (सुपर-जोन) भनिनेछ। सुपर-जोनमा बीउ/नश्ल, मल/आहारा र कृषि यन्त्र लगायतका उत्पादन सामग्रीको उत्पादन, प्रयोगशाला सेवा, सिँचाइ, विद्युत र सडक, कृषि बजार लगायतका पूर्वाधारको व्यवस्था, कृषि ऋण, बीमा (बाली सुरक्षण) एवं नीतिगत सहजीकरण, कृषक व्यवसायी एवं कृषि प्राविधिकको क्षमता विकास, प्रशोधन उद्योग प्रवर्द्धन र कृषि उपजको गुणस्तर नियन्त्रण लगायतका क्रियाकलापहरु सञ्चलान गरी वृहत व्यवसायिक कृषि उत्पादन र औद्योगिक केन्द्र विकास गरिनेछ। परियोजना कार्यान्वयनको प्रथम वर्षमा ७ वटा सुपरजोन स्थापना भएका थिए भने परियोजना अन्त्यसम्ममा सुपरजोनहरुको संख्या २१ पुऱ्याइने परियोजना दस्तावेजमा उल्लेख भए बमोजिम सुपरजोनहरु विकास गरिनेछ।

३.२ उद्देश्य

बृहत व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्र) सुपर-जोन (विकास कार्यक्रमको उद्देश्य देहाय बमोजिम रहेको छः-

(क) सुपरजोनमा समावेश गरिएका बाली/वस्तुको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने,
(ख) सुपरजोन क्षेत्रमा कृषि यान्त्रिकीकरण, कृषि पूर्वाधार विकास एवं व्यवसायीकरण प्रवर्द्धन तथा प्रशोधन उद्योगहरुको स्थापना मार्फत कृषि औद्योगीकरणको आधारशिला तयार गर्ने,
(ग) प्रयोगशाला सेवा तथा कृषि अनुसन्धान र अध्ययन संस्थानको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने
(घ) सुपरजोन तथा आसपासका क्षेत्रहरुमा रोजगारी सृजना गर्ने।

३.३ सुपरजोन निर्माण

जोन विकास कार्यक्रम अन्तर्गत सञ्चालित एउटै जिल्ला भित्रका जोनको विस्तार भएर वा नजिकका ब्लक र जोनहरु क्लष्टरमा एकिकृत भई बाली वस्तु विशेषको लागि तोकिएको क्षेत्रफल/संख्या को न्यूनतम मापदण्ड पुरा गरेमा त्यस्तो क्षेत्रलाई बृहत व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्र (सुपरजोन) को रुपमा स्तरोन्नती गर्न सकिनेछ। साथै प्रदेश र स्थानीय तहबाट सञ्चालन गरिएका बाली वस्तु विशेषका उत्पादन क्षेत्रहरुलाई समेत आवश्यकता र औचित्यको आधारमा सुपरजोनमा

समावेश गर्न सकिनेछ। राष्ट्रिय प्राथमिकताको आधारमा प्रादेशिक एवं बाली वस्तुगत सन्तुलन कायम हुने गरी परियोजनाले तोकेको लक्ष्य अनुसारका सुपरजोनहरु विकास गरिनेछ।

३.४ सुपरजोनका लागि क्षेत्रफलको न्यूनतम आधार

(क) सुपरजोन क्षेत्र छनौट र सुपरजोन विकास कार्यक्रम सञ्चालनको लागि तालिकामा उल्लेख भए बमोजिम न्यूनतम क्षेत्रफलको आधार पुरा गर्नु पर्नेछ।

तालिकाः सुपरजोन कार्यक्रम सञ्चालनका आधारहरु

बाली/वस्तु	इकाई	आधार
बाली	हेक्टर	१०००
माछा (जलाशय क्षेत्र)	हेक्टर	१०००

(ख) तोकिए बमोजिमको न्यूनतम क्षेत्रफल वा संख्या नपुगेको हाल सञ्चालनमा रहेका सुपरजोनको हकमा क्षेत्रफल विस्तार कार्यक्रम अनिवार्य रुपमा सञ्चालन गर्नु पर्नेछ।

३.५ सुपरजोनको संख्या र कार्यक्रम सञ्चालन अवधि

बाली वस्तुको प्राथमिकतालाई आधार लिई प्रत्येक प्रदेशमा परियोजना अवधिसम्ममा बढीमा ५ वटा सुपरजोनहरु छनौट गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ र यी सुपरजोनहरुमा परियोजना अवधिसम्म कार्यक्रम सञ्चालन हुनेछन्। सुपरजोन इकाईको फलोअप र निरन्तरता संघीय सरकारको कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयबाट तोकिएको निकायबाट हुनेछ।

३.६ सुपरजोनको अन्य संभागहरुसँगको सम्बन्ध

पकेट, ब्लक र जोनमा हुने उत्पादनले सोही बाली/वस्तुको सुपरजोनमा रहने कृषि बजार र प्रशोधन उद्योगको लागि कृषि उपज र कच्चा पदार्थ उपलब्ध गराउने छन्। त्यस्तै सुपरजोनमा रहेका स्रोत केन्द्रहरुबाट जोन, ब्लक र पकेटका लागि बीउ नश्ल लगायत अन्य प्रविधिहरु उपलब्ध हुने छन्।

३.७ सुपरजोन क्षेत्र विस्तार

परियोजना कार्यान्वयन इकाईले सम्भाव्यता तथा आवश्यकताका आधारमा सुपर जोन क्षेत्र विस्तारको लागि प्राविधिक कार्यदलको प्रतिवेदन तथा जिल्ला परियोजना कार्यान्वयन समन्वय तथा अनुगमन समितिको सिफारिस सहित परियोजना व्यवस्थापन इकाईमा अनुरोध गर्न सक्नेछ। यसरी अनुरोध प्राप्त भएमा परियोजना व्यवस्थापन इकाईले आसपासका जोडिएका क्षेत्रहरु समावेश गरी सुपर जोन क्षेत्र विस्तार गर्न सक्नेछ।

३.८ सञ्चालन गर्ने निकाय

सुपरजोन विकास कार्यक्रम सञ्चालनका लागि तोकिएको जिल्लामा रहेको परियोजना कार्यान्वयन इकाईको मुख्य जिम्मेवारी रहनेछ र प्रदेश सरकारको जिल्ला स्थित कृषि/पशु सेवा क्षेत्र हेर्ने कार्यालय र स्थानीय तहको कृषि/पशु सेवा शाखाले समन्वय र सहजीकरण गर्नेछन्।

३.९ कार्यक्रमको लक्षित वर्ग

सुपरजोन विकास कार्यक्रममा देहाय बमोजिमका लक्षित समुदाय/वर्ग सहभागी हुन सक्ने छन्:-

स्थानीय तह वा अन्य सरकारी निकायमा नियमानुसार दर्ता भएका कृषक समूह

कृषि कार्य गर्ने उद्देश्य सहित सहकारी ऐन बमोजिम दर्ता भएका सहकारीहरु

नियमानुसार दर्ता भएका उपभोक्ता समितिहरु

कानुन बमोजिम दर्ता भएका कृषि फर्म वा कम्पनीहरु

कृषि तथा पशुजन्य उद्योग/उद्योगी

३.१० सुपरजोन छनौट

सुपरजोन निर्धारणका आधारहरुः

सुपरजोन विकास कार्यक्रम सञ्चालनका लागि अनुसूची-१ बमोजिमका बाली/वस्तुमा देहायका आधारमा सुपरजोन क्षेत्र निर्धारण गर्नु पर्नेछः-

(क) कृषिमा आधारित उद्योग व्यवसायको लागि कच्चा पदार्थमा प्रयोग हुने बाली

(ख) स्थानीय स्तरमा रोजगारी सृजना गर्न सक्ने बाली/वस्तु

(ग) आयात प्रतिस्थापना र निर्यात प्रवर्द्धनमा सहयोग पुऱ्याउने बाली/वस्तु

(घ) सिँचाइ, सडक लगायतका आवश्यक पूर्वाधार भएको

(ङ) तोकिएको क्षेत्रफलमा सामुहिक खेती तथा चक्लावन्दी भएको/हुनसक्ने वा एउटै कोरिडोरमा रहेको

(च) विगतमा सम्बन्धित बाली/वस्तुको जोन सञ्चालन भएको

(छ) हालको क्षेत्रफल, उत्पादन, उत्पादकत्व र समावेश हुने घरधुरी तथा खेती योग्य जग्गा

(ज) प्रस्तावित जोन क्षेत्र भित्र स्रोत केन्द्रको अवस्था, प्रमुख प्रशोधन, औद्योगिकीकरण तथा बजारीकरणका अवसरहरु

(झ) प्रस्तावित जोन क्षेत्र भित्र सामुहिक खेती तथा चक्लाबन्दी को हालको अवस्था एवं विस्तारको संभावना

सुपरजोन छनौट प्रक्रियाः

सुपरजोन छनौट गरी स्वीकृत गर्ने प्रक्रिया देहाय अनुसार हुनेछः-

(क) सुपरजोन विकास कार्यक्रम मागः सम्बन्धित बाली वस्तुको जोन कार्यक्रम सञ्चालन भईरहेका क्षेत्रका इच्छुक लक्षित समुदाय/वर्गले अनुसूची-१४ बमोजिमको ढाँचामा विवरण भरी स्थानीय तहको सिफारिस समेत संलग्न गरी अनुसूची १५ बमोजिमको ढाँचामा परियोजना कार्यान्वयन इकाईमा आवेदन पेश गर्नु पर्नेछ।

(ख) प्राविधिक कार्यदल गठनः सुपरजोन विकास कार्यक्रम सञ्चालनको लागि प्राप्त आवेदन उपर अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेश गर्न परियोजना कार्यान्वयन इकाईले देहाय बमोजिमको प्राविधिक कार्यदल गठन गर्नु पर्नेछ।

कृषि/पशु सेवा अधिकृत, परियोजना कार्यान्वयन इकाई	संयोजक
प्रमुख वा प्रतिनिधि, प्रदेश सरकार अन्तर्गतको जिल्ला स्थित कृषि/पशुसेवा क्षेत्र हेर्ने कार्यालय	सदस्य
सम्बन्धित बाली/वस्तुको विषय विज्ञ	सदस्य

(ग) अध्ययन एवं प्राविधिक प्रतिवेदनः प्राविधिक कार्यदलले सुपरजोन विकास कार्यक्रम सञ्चालनको लागि प्राविधिक रुपमा सम्भाव्य रहे नरहेको यकिन गरी अनुसूची-१६ बमोजिमको मूल्याङ्कनको मापदण्डहरुको आधारमा मुल्याङ्कन गरी परियोजना कार्यान्वयन इकाईमा प्रतिवेदन पेश गर्नेछ।

(घ) प्रदेश परियोजना कार्यान्वयन समन्वय तथा अनुगमन समितिबाट अनुमोदन एवं सिफारिसः मुल्याङ्कनको आधारमा मापदण्ड पुगेका उपयुक्त प्रस्तावहरुलाई परियोजना कार्यान्वयन इकाईले प्राथमिकताक्रम सहित प्रदेश परियोजना कार्यान्वयन समन्वय तथा अनुगमन समितिमा पेश गर्नेछ। यस समितिले प्रदेश अन्तर्गत संभावना भएका राष्ट्रिय प्राथमिकताका बालीहरुको जिल्लागत र भौगोलिक क्षेत्रगत सन्तुलन कायम हुने गरी अनुमोदन गर्नेछ र परियोजना कार्यान्वयन समितिमा पेश गर्न परियोजना व्यवस्थापन इकाईलाई सिफारिस गर्नेछ।

(ङ) सुपरजोन विकास कार्यक्रम सञ्चालनको लागि प्रदेश परियोजना कार्यान्वयन समन्वय तथा अनुगमन समितिबाट सिफारिस भइ आएका प्रस्तावहरु उपर परियोजना कार्यान्वयन समितिले छलफल गरी परियोजना निर्देशक समितिमा सिफारिस गर्नेछ।

(च) परियोजना निर्देशक समितिले परियोजना व्यवस्थापन इकाईको प्रस्तावमा परियोजना कार्यान्वयन समितिबाट सिफारिस भएका नयाँ सुपरजोन विकास कार्यक्रम तथा कार्यक्षेत्र माथि छलफल गरी निर्णय गर्नेछ।

सुपरजोन विकास कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया

(क) परियोजना कार्यान्वयन इकाईले सुपरजोन कार्यक्षेत्रभित्र रहेका ईच्छुक लक्षित समुदाय/वर्गलाई सुपरजोन विकास कार्यक्रम अन्तर्गत सञ्चालन हुने विभिन्न कार्यक्रमहरुमा सहभागिताका लागि

सूचिकृत गर्नेछ। परियोजना कार्यान्वयन इकाईले सुपरजोन अन्तर्गत सञ्चालन हुने सम्पुर्ण कार्यक्रमहरुको अनुसूची-९ अनुसारको ढाँचामा सार्वजनिक सूचना आह्वान गरी लक्षित समुदाय/वर्गबाट आवेदन माग गर्नेछ।

(ख) सुपरजोन कार्यक्रममा सहभागी हुन इच्छुक लक्षित समुदाय/वर्गले तोकेको बाली/वस्तुमा आधारित रही अनुसूची-१० बमोजिमको ढाँचामा निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ।

(ग) सुपरजोन अन्तर्गत कार्यक्रम सञ्चालनका लागि परियोजना कार्यान्वयन इकाईमा प्राप्त हुन आएका आवेदनहरुको मूल्याङ्कनको लागि देहाय बमोजिमको प्राविधिक समिति रहनेछ।

प्रमुख, परियोजना कार्यान्वयन इकाई	संयोजक
प्रमुख वा प्रतिनिधि, प्रदेशको जिल्ला स्थित कृषि/ पशु सेवा क्षेत्र हेर्ने कार्यालय	सदस्य
कृषि/पशु सेवा अधिकृत, परियोजना कार्यान्वयन इकाई	सदस्य सचिव

(घ) प्राविधिक समितिले सुपरजोन सञ्चालन हुने सम्बन्धित स्थानीय तहको कृषि/पशु सेवा शाखा प्रमुख वा प्रतिनिधि सहित अन्य २ जना पदाधिकारीहरुलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ।

(ङ) तोकिएको सुपरजोन क्षेत्र भित्रबाट सुपरजोन कार्यक्रममा सहभागिताका लागि प्राप्त आवेदनहरुको अनुसूची-११ को आधारमा आवश्यकता अनुसार विस्तृतीकरण गरी प्राविधिक समितिले मूल्याङ्कन गर्नेछ।

(च) प्राविधिक समितिले आवश्यकता अनुसार स्थलगत प्रमाणिकरणको लागि कर्मचारी परिचालन गर्न सक्नेछ।

(छ) प्राविधिक समितिले कार्यक्रमको दोहोरोपन नपर्ने गरी प्राप्त आवेदनहरुको मूल्याङ्कन गरी प्राथमिकताक्रम तोकी स्वीकृतिका लागि परियोजना कार्यान्वयन इकाई प्रमुख समक्ष पेश गर्नेछ।

(ज) परियोजना कार्यान्वयन इकाई प्रमुखले सुपरजोन अन्तर्गत सञ्चालन हुने अनुसूची-१८ बमोजिमका क्रियाकलापहरु सञ्चालनको लागि कार्यालयमा सिफारिस गरिएका लक्षित समुदाय/वर्गको आवेदन स्वीकृत वा अस्वीकृत गर्न सक्नेछ।

(झ) परियोजना कार्यान्वयन इकाईले सुपरजोन विकास कार्यक्रम अन्तर्गत सञ्चालन हुने क्रियाकलापको लागि लागत अनुमान, प्राविधिक स्पेशिफिकेशन र कार्यान्वयन कार्य योजना नियमानुसार स्वीकृत गर्नु पर्नेछ।

सुपरजोन सञ्चालन समन्वय समिति गठन एवं जिम्मेवारी

(क) परियोजना कार्यान्वयन इकाईले सुपरजोन विकास कार्यक्रम सञ्चालनमा सहजीकरण र लाभग्राहीको अनुगमन गर्न लाभग्राहीको प्रतिनिधित्व रहने गरी परियोजना कार्यान्वयन इकाईमा सुपरजोन स्थापनाका लागि सूचीकृत भएका निश्चित क्षेत्र भित्रका संस्थाहरुको प्रतिनिधित्व हुने गरी ९ सदस्यीय सुपरजोन सञ्चालन समन्वय समिति गठन गर्नु पर्नेछ। यसरी गठन हुने

समितिमा कम्तीमा ३ जना महिलाको सहभागिता हुनु पर्नेछ। सदस्य मध्ये एक जना समितिको संयोजक हुनेछ र समिति एवं सदस्यको पदावधि २ आर्थिक वर्षको हुनेछ। हाल सञ्चालित सुपर जोन सञ्चालक समिति बाँकी रहेको अवधिको लागि सुपरजोन सन्चालन समन्वय समितिमा रुपान्तरण हुनेछ।

(ख) सुपरजोन सञ्चालन समन्वय समितिको भूमिका देहाय बमोजिम हुनेछः-

(अ) सुपरजोन क्षेत्रमा भएका विद्यमान प्रविधि र पूर्वाधारहरुको अभिलेख तयार गर्न सहयोग गर्ने र सुपरजोन सञ्चालन अवधिको कार्ययोजना तयार गर्न परियोजना कार्यान्वयन इकाईलाई सहजीकरण गर्ने।

(आ) सुपरजोन अन्तर्गतका कृषक, कृषक समूह, कृषि सहकारी, उद्यमी, कानून बमोजिम दर्ता भएका कृषि सम्बन्धित कम्पनी वा फर्महरुको विवरण अद्यावधिक गर्न समन्वय गर्ने।

(इ) सुपर जोन क्षेत्रका कृषकहरुको माग संकलन गरी परियोजना कार्यान्वयन इकाईमा पेश गर्ने, प्रविधि प्रसार एवं उत्पादित वस्तुको बजारीकरण र उद्योगसँग जोड्न सहजीकरण गर्ने।

(ई) सुपरजोन अन्तर्गत समूहिक खेती, सहकारी खेती, चक्लावन्दी खेती प्रवर्द्धन गर्न परियोजना कार्यान्वयन इकाईसँग समन्वय गर्ने।

(उ) परियोजना अन्तर्गत स्थापना गरिएका पूर्वाधारहरुको विकास, प्रयोग र सम्बर्द्धनमा समन्वय, सहजीकरण गर्ने।

(ऊ) परियोजनाका सरोकारवालाहरुसँग समन्वय र सहकार्य गर्ने।

(ऋ) सुपरजोन क्षेत्र भित्र सञ्चालन गरिने वार्षिक कार्यक्रमको सहभागितात्मक योजना तर्जुमाको लागि परियोजना कार्यान्वयन इकाईसँग समन्वय गर्ने।

(ऌ) सुपर जोन विकास कार्यक्रमको अनुगमन एवं पृष्ठपोषणमा परियोजना कार्यान्वयन इकाइलाई सहजीकरण गर्ने।

सम्झौता र अनुदान रकम भुक्तानी

(क) स्वीकृत भएका आवेदक लाभग्राहीसँग परियोजना कार्यान्वयन इकाईले सम्झौताका द्विपक्षीय शर्तहरु बारे छलफल गरी अनुसूची-१२ बमोजिमको ढाँचामा सम्झौता गरी कार्यदिश दिनुपर्नेछ।

(ख) सम्बन्धित लाभग्राहीलाई प्रचलित कानून बमोजिम अनुदान रकम भूक्तानी गरिनेछ।

अनुगमन तथा मूल्याङ्कन र प्रगति प्रतिवेदन

(क) अनुगमन तथा मूल्याङ्कनः परियोजना कार्यान्वयन इकाईले जोन विकास कार्यक्रम अन्तर्गत सञ्चालित क्रियाकलापहरुको एकल वा जोन क्षेत्रका लाभग्राही एवं सरोकारवालाहरुको सहभागितामा संयुक्त अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्नेछ। परियोजना कार्यान्वयन इकाई र जोन सञ्चालन समन्वय समितिले जोन कार्यक्रमको सार्वजनिक सुनुवाईका लागि सजहजीकरण गर्नु पर्नेछ।

(ख) प्रगति प्रतिवेदन

(अ) सम्बन्धित परियोजना कार्यान्वयन इकाईले सम्बन्धित जोन इकाईको सहयोगमा जोन विकास कार्यक्रमको खर्च र उपलब्धि चौमासिक र वार्षिक रुपमा तयार गरी प्रगति प्रतिवेदन सम्बन्धित तालुक निकायमा पेश गर्नु पर्नेछ।

(आ) प्रगति प्रतिवेदन अनुसूची-१३ र राष्ट्रिय योजना आयोगले तोकेको ढाँचामा तयार गरी पेश गर्नु पर्नेछ।

३.११ परियोजना कार्यान्वयन इकाईको संरचना

व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा प्रशोधन केन्द्र (जोन) विकास कार्यक्रम एवं वृहत व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्र (सुपर जोन) विकास कार्यक्रम सञ्चालनको लागि जिल्लास्तरमा परियोजना कार्यान्वयन इकाई रहनेछ। परियोजना व्यवस्थापन इकाईको सिफारिसमा कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयबाट नेपाल कृषि सेवा अन्तर्गत राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणीका अधिकृतको नेतृत्वमा नेपाल कृषि सेवा अन्तर्गतका राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीका अधिकृत, नेपाल कृषि सेवा अन्तर्गत राजपत्रअनङ्कित श्रेणीका प्राविधिक सहायक/नायब प्राविधिक सहायक, नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद अन्तर्गतका प्राविधिक अधिकृत एवं प्राविधिक सहायक र नेपाल प्रशासन सेवाका नायब सुब्बा/खरिदार र लेखापाल परियोजना कार्यान्वयन इकाईमा खटाईनेछ। सुपर जोन एवं जोन विकास कार्यक्रम सञ्चालनको लागि परियोजना कार्यान्वयन इकाई अन्तर्गत सुपर जोन/जोन प्राविधिक इकाई रहनेछ। परियोजना कार्यान्वयन इकाईको दरबन्दी तालिका-७ मा उल्लेख भए बमोजिम वार्षिक स्वीकृत अस्थायी दरबन्दी अनुरुप हुनेछ।

तालिका ७: परियोजना कार्यान्वयन इकाईको कर्मचारी विवरण

प्रमुख (रा.प.द्वि.प्रा.,नेपाल कृषि सेवा/समूहकृत नहुने)-१	
सुपरजोन प्राविधिक इकाई	कृषि अधिकृत (रा.प.तृ.प्रा., नेपाल कृषि सेवा)-१ प्राविधिक अधिकृत (T6) १-(नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषदबाट काज) प्राविधिक सहायक/ नायव प्राविधिक सहायक (रा.प.अनं.प्र.प्रा./ रा.प.अनं.द्वि.प्रा., नेपाल कृषि सेवा)-२ प्राविधिक सहायक (T४)-१(नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषदबाट काज) कार्यालय सहयोगी - १ (सेवा करार)
जोन प्राविधिक इकाई	कृषि अधिकृत (रा.प.तृ.प्रा., नेपाल कृषि सेवा)-१ प्राविधिक सहायक/नायव प्राविधिक सहायक (रा.प.अनं.प्र.प्रा./ रा.प.अनं.द्वि.प्रा., नेपाल कृषि सेवा)-२ कार्यालय सहयोगी - १ (सेवा करार)

आर्थिक प्रशासन शाखा	लेखापाल (रा.प.अनं.प्र., नेपाल प्रशासन) -१
प्रशासन शाखा	नायब सुब्बा (रा.प.अनं.प्र., नेपाल प्रशासन)/खरिदार (रा.प.अनं.द्वि., नेपाल प्रशासन) -१
हलुका सवारी चालक -१ कार्यालय सहयोगी -१ (सेवा करार)	

स्रोतः परियोजना कार्यान्वयन म्यानुअल २०७७

३.१२ हालसम्मका कार्यालय प्रमुखहरुको नामावली

क्र.सं	नाम, पद	अवधि
१	ललन कुमार सिह, वरिष्ठ कृषि अधिकृत	२०७३ कार्तिक देखि २०७५/७/२५
२	देवराज अधिकारी, वरिष्ठ कृषि अधिकृत	२०७५/७/२६ देखि हालसम्म

३.१३ हाल कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम	पद	स्थायी ठेगाना	शैक्षिक योग्यता	कैफियत
१.	देवराज अधिकारी	बरिष्ठ कृषि अधिकृत	भरतपुर-१४, चितवन	M.Sc.Ag., MASICM	
२.		कृषि अधिकृत			रिक्त
३.	प्रभुराम सुनुवार	लेखापाल	गोलन्जोर-१, सिन्धुली	BA	
४.	थल कुमार गौतम	नायव सुब्बा	कमलामाई न.पा.-२, सिन्धुली	+2	
५.	विनोदराज भण्डारी	नायब प्राविधिक सहायक	सुनकोशी ५, सिन्धुली	SLC, JTA Training	
६.	लक्ष्मी पोखेल	नायब प्राविधिक सहायक	गोलन्जोर-७, सिन्धुली	JTA / BEd	करार
७.	जहान बहादुर कार्की	कृषि प्राबिधिक	कमलामाई न.पा.-४, सिन्धुली	JTA	करार
८.	दिलिप कार्की	सब-ओभरसियर	कमलामाई न.पा.-६, सिन्धुली	Diploma in Civil Engi.	करार
९.	तुलसीराम पराजुली	हलुका सवारी चालक	गोलबजार न.पा.-१, सिराहा	SLC	करार
१०.	चन्द्र प्रसाद चौलागाई	कार्यालय सहयोगी	कमलामाई न.पा.-३, सिन्धुली	SLC	करार
११.	जयनाथ सिंह	कार्यालय सहयोगी	मनराशिसुवा नपा-१, महोत्तरी	SLC	करार
१२.	दिपेश थापा	सरसफाई सहयोगी	कमलामाई न.पा.-६, सिन्धुली	SLC	करार

३.१४ पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोन बीचको अन्तरसम्बन्ध

परियोजनाका सम्भागहरुको कार्यमूलक अन्तरसम्बन्ध देहाय बमोजिम रहेको छ ।

सुपरजोन

- औद्योगिक कार्यः अन्तिम रुपमा उपभोग्य वस्तुको उत्पादन
- अनुसन्धान कार्यः नव प्रवर्तन तथा अनुसन्धान
- शैक्षिक कार्यः मानव संशाधन विकास (कृषि प्राविधिक र उद्यमी)
- बजारीकरण कार्यः प्रशोधित उपजको बजारीकरण
- नियामक कार्यः गुणस्तर नियन्त्रण र अनुसन्धान

जोन

- बजारीकरण कार्यः कृषि उद्योगजन्य उद्योगका लागि आवश्यक कच्चा पदार्थको बजारीकरण
- प्रशोधन कार्यः उद्योग संचालनका लागि आवश्यक कच्चा पदार्थ उत्पादनका लागि प्राथमिक प्रशोधन
- भण्डारण कार्यः संकलन
- श्रोत केन्द्र विकास कार्यः उत्पादन सामग्री उत्पादन

ब्लक

- उद्यम विकास कार्यः फार्म रजिष्ट्रेशन तथा कृषि व्यवसाय विकास
- वृद्धि प्रवर्द्धन कार्यः उत्पादकत्व अभिवृद्धि
- मानव स्रोत साधन व्यवस्थापन कार्यः कषि उद्यम विकास

पकेट

- उत्पादन कार्यः कृषि वस्तुहरुको प्राथमिक उत्पादन
- प्रविधि प्रसार कार्यः नविनतम कृषि प्रविधिको प्रसार

३.१५ आ.व. २०७६/७७ को वार्षिक प्रगति विवरण

भारित प्रगति

कार्यक्रम	वार्षिक		
	लक्ष्य भार	प्रगति भार	भारित प्रगति प्रतिशत
चालु	१००.०	८३.५५	८३.५५
जम्मा	**१००.०**	**८३.५५**	**८३.५५**

वित्तीय प्रगति

बजेट रू. लाखमा

कार्यक्रम	वार्षिक विनियोजन	वार्षिक	
		खर्च	खर्च प्रतिशत
चालु	४०७.८२	३०९.११	७५.८०
जम्मा	**४०७.८२**	**३०९.११**	७५.८०

प्रगति नपुग कारण

क्र. सं.	सम्पन्न हुन नसकेका क्रियाकलापहरु	सम्पन्न हुन नसकेका कार्यक्रमको			सम्पन्न नहुनाका कारणहरु
		लक्ष्य	प्रगति	नपुग	
१	पोष्ट हार्भेष्ट सेन्टर स्थापना सहयोग (संकलन केन्द्र स्थापना)	२	०	२	लाभग्राही छनौट भएका तर संकलन केन्द्र स्थापना गर्ने उपयुक्त स्थान नपाईएकोले सम्झौता हुन नसकेको। साथै पोष्ट हार्भेष्ट सेन्टरको कार्य सम्पन्न गर्नका लागि सामाग्रीहरु व्यवस्थापनमा समेत कोरोनाको कारणले भएको बन्दाबन्दीले प्रभावित भएको।
२	लघु प्रशोधन सुदृढीकरण (अन्य)	३	१	२	लाभग्राहीबाट आवेदन नपरेकाले अभ्यर्पण गरिएको।
३	प्रशोधन उद्योग सञ्चालन सहयोग (अन्य)	१	०	१	लाभग्राहीबाट आवेदन नपरेकाले अभ्यर्पण गरिएको।

३.१६ शीर्षकगत वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन (बजेट रू. लाखमा)

क.सं.	कार्यक्रम/कृयाकलाप	बार्षिक बिनियोजित बजेट (लाख)	इकाई	लक्ष्य		प्रगति		बार्षिक खर्च (लाख)	बार्षिक खर्च (प्रतिशत)	भारित प्रगति
				परिमाण	भार	परिमाण	भार			
अ	चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु (जुनार सुपरजोन)									
१	घुम्ती स्थलगत तालिम (उद्यमशीलता, रोजगारी मुलक/सशक्तिकरण/सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	२.४०	पटक	१२	०.५९	६.००	०.३०	१.२०	५०.००	५०.००
२	जिल्लास्तर तालिम नर्सरी बगैचा रोगकीरा बिमा कृषियन्त्र मर्मत तथा व्यवस्थापन उद्यमशीलता, (उद्यमशीलता, रोजगारी मुलक/सशक्तिकरण/सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	७.२०	पटक/ संख्या	३	१.७७	२.००	१.१८	४.३०	५९.७२	६६.६७
३	जुनार सहजकर्ता पाठशाला (उद्यमशीलता, रोजगारी मुलक/सशक्तिकरण/सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	३.००	पटक/ संख्या	१	०.७४	१.००	०.७४	३.००	१००.००	१००.००
४	सुपरजोन क्षेत्र भित्रका स्थानीय तहका कृषि प्राविधिकहरुको क्षमता अभिवृद्धि तालिम (उद्यमशीलता, रोजगारी मुलक/सशक्तिकरण/सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	१.५०	पटक	१	०.३७	१.००	०.३७	१.५०	१००.००	१००.००
५	संचालक समिति पदाधिकारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि (उद्यमशीलता, रोजगारी मुलक/सशक्तिकरण/सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	०.७५	पटक/ संख्या	१	०.१८	१.००	०.१८	०.६८	९०.६७	१००.००
६	स्थानीय सरोकारवाला/जनप्रतिनिधिसँग अन्तरकृया गोष्ठी (जनचेतना तालिम)	०.७५	पटक	१	०.१८	१.००	०.१८	०.७०	९३.३३	१००.००
७	योजना तर्जुमा गोष्ठी फिल्डस्तर (गोष्ठी तथा कार्यशाला)	०.७५	पटक	५	०.१८	१.००	०.०४	०.७५	१००.००	२०.००
८	बजार व्यवस्थापन तथा मूल्य श्रृंखला (गोष्ठी तथा कार्यशाला)	०.७५	पटक	१	०.१८	१.००	०.१८	०.७५	१००.००	१००.००
९	प्रधानमन्त्री कृषि रेडियो कृषि कार्यक्रम (प्रचार प्रसार तथा सामाग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)	१.७५	पटक	७	०.४३	१.००	०.०६	१.७५	१००.००	१४.२९
१०	भिडियी डकुमेन्ट्री तयार (प्रचार प्रसार तथा सामाग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)	०.७५	पटक	१	०.१८	१.००	०.१८	०.१५	२०.००	१००.००

क्र.सं.	कार्यक्रम/कृयाकलाप	बार्षिक बिनियोजित बजेट (लाख)	इकाई	लक्ष्य		प्रगति		बार्षिक खर्च (लाख)	बार्षिक खर्च (प्रतिशत)	भारित प्रगति
				परिमाण	भार	परिमाण	भार			
११	वार्षिक प्रतिवेन तथा पुस्तिका प्रकाशन (प्रचार प्रसार तथा सामाग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)	०.५०	पटक	१	०.१२	१.००	०.१२	०.५०	१००.००	१००.००
१२	प्रचार प्रसार तथा सामाग्री तयार (प्रचार प्रसार तथा सामाग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)	०.९०	संख्या	३	०.२२	२.००	०.१५	०.५९	६५.५६	६६.६७
१३	जुनार कृषक परिचय पत्र कार्यान्वयन तथा व्यवस्थापन (प्रचार प्रसार तथा सामाग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)	१.५०	पटक	१	०.३७	१.००	०.३७	१.५०	१००.००	१००.००
१४	सुन्तलाजात फलफूलको ह्रास समस्या व्यवस्थापन कार्यक्रम सञ्चालन जनचेतना/अभिमुखिकरण, सर्भेक्षण, अध्ययन परिक्षण आदि अध्ययन/सर्भे/अनुसन्धान	३.००	पटक	१	०.७४	१.००	०.७४	१.९९	६६.३३	१००.००
१५	प्राविधिक शिक्षालयलाई सहयोग (अन्य)	६.००	पटक/ संख्या	२	१.४७	२.००	१.४७	४.७२	७८.६७	१००.००
१६	मेला महोत्सव सहयोग तथा सहभागिता (अन्य)	१.२०	पटक/ संख्या	३	०.२९	३.००	०.२९	१.२०	१००.००	१००.००
१७	जुनारको रोगकीरा अध्ययन परीक्षण (B.minax, HLB, CTV etc.) (अन्य)	२.००	पटक/ संख्या	२	०.४९	२.००	०.४९	०.६८	३४.००	१००.००
१८	संचालक समिति पदाधिकारी, सरोकारवाला, अगुवा कृषक तथा कर्मचारीहरुको अध्ययन अवलोकन भ्रमण (अन्य)	३.५०	पटक	१	०.८६	१.००	०.८६	३.५०	१००.००	१००.००
१९	प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान (अन्य)	२०.००	हेक्टर	४००	४.९१	४००.००	४.९१	१९.९९	९९.९५	१००.००
२०	चक्लाबन्दी खेती २० हे (अन्य)	२०.००	संख्या	२	४.९१	२.००	४.९१	१८.६३	९३.१५	१००.००
२१	नमुना बगैचा स्थापना (अन्य)	५.००	हेक्टर	५	१.२३	५.००	१.२३	५.००	१००.००	१००.००
२२	रुट स्टक बगैचा स्थापना	५.००	हेक्टर	५	१.२३	५.००	१.२३	१.०३	२०.६०	१००.००
२३	जुनार बगैचा व्यवस्थापन तथा क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम	३५.००	हेक्टर	३५०	८.६०	३५०.०	८.६०	३४.९२	९९.७७	१००.००
२४	जुनार विरुवा वितरण (५० प्रतिशत अनुदानमा)	७.५०	संख्या	१५००	१.८४	१५००.०	१.८४	७.५०	१००.००	१००.००
२५	कृषि औजार तथा मेशिनरी उपकरण वितरण (कृषि खेतिको साथै	२५.००	संख्या	५०	६.१४	५०.००	६.१४	१४.४९	५७.९६	१००.००

क.सं.	कार्यक्रम/कृयाकलाप	बार्षिक बिनियोजित बजेट (लाख)	इकाई	लक्ष्य		प्रगति		बार्षिक खर्च (लाख)	बार्षिक खर्च (प्रतिशत)	भारित प्रगति
				परिमाण	भार	परिमाण	भार			
	सिंचाई प्रयोजन र पशु चिकित्सक सम्बन्धी उपकरण तथा मेशिन औजार)									
२६	साना सिंचाई निर्माण तथा मर्मत सम्भार (साना सिंचाई निर्माण, सिंचाई र प्रणाली निर्माण	७२.००	पटक	६०	१७.६९	५६.००	१६.५१	६२.१२	८६.२८	९३.३३
२७	पोष्ट हार्भेष्ट सेन्टर स्थापना सहयोग संकलन केन्द्र स्थापना (बागवानी विकास खर्च)	२०.००	संख्या	२	४.९१	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
२८	हाईटेक नर्सरी मर्मत तथा सिंचाई सहयोग (बागवानी विकास खर्च)	१०.००	संख्या	१	२.४६	१.००	२.४६	९.०८	९०.८०	१००.००
२९	नर्सरी स्क्रिन हाउस निर्माण (बागवानी विकास खर्च)	३०.००	संख्या	३	७.३७	३.००	७.३७	३०.००	१००.००	१००.००
३०	वाली संरक्षण प्रयोगशाला स्थापना तथा सञ्चालन (बागवानी विकास खर्च)	३.००	संख्या	१	०.७४	१.००	०.७४	३.००	१००.००	१००.००
३१	लघु प्रशोधन सुदृढीकरण (अन्य)	९.००	संख्या	३	२.२१	१.००	०.७४	३.००	३३.३३	३३.३३
३२	प्रशोधन उद्योग सञ्चालन सहयोग (अन्य)	३०.००	पटक	१	७.३७	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
		३२९.७०			***८०.९७***		***६४.५७***	***२३८.२२***	**७२.२५**	**७९.७४**
	परियोजना कार्यान्वयन इकाई									
३३	रा.प.द्धि. (स्थायी कर्मचारी)	६.०१	जना	१	१.४८	१.००	१.४८	६.०१	१००.००	१००.००
३४	रा.प.तृ. (स्थायी कर्मचारी)	५.४७	जना	१	१.३४	१.००	१.३४	३.९८	७२.७६	१००.००
३५	रा.प. अन्य.प्र. (स्थायी कर्मचारी)	१४.२७	जना	३	३.५१	३.००	३.५१	१३.७८	९६.५७	१००.००
३६	स्थायी कर्मचारीको महंगी भत्ता (महंगी भत्ता)	१.२०	जना	५	०.२९	५.००	०.२९	१.०६	८८.३३	१००.००
३७	खरिद समिति लगायत कार्यालयमा हुने अन्य बैठक भत्ता (बैठक भत्ता)	०.९८	पटक	७	०.२४	७.००	०.२४	०.९८	१००.००	१००.००
३८	चाडपर्व तथा पालो पहरा भत्ता (शिशु स्याहार भत्ता)	०.२४	महिना	१	०.०६	१.००	०.०६	०.१९	७९.१७	१००.००
३९	निजामती कर्मचारीहरुको पोशाक खर्च (कर्मचारी पोशाक)	०.५०	जना	५	०.१२	४.००	०.१०	०.४०	८०.००	८०.००
४०	धाराको महशुल (धाराको महशुल)	०.२४	पटक	२००	०.०६	२००.००	०.०६	०.२४	१००.००	१००.००
४१	विद्युत महमशुल (विजुली महशुल)	०.८४	पटक	७००	०.२१	७००.००	०.२१	०.८१	९६.४३	१००.००

क.सं.	कार्यक्रम/कृयाकलाप	बार्षिक बिनियोजित बजेट (लाख)	इकाई	लक्ष्य		प्रगति		बार्षिक खर्च (लाख)	बार्षिक खर्च (प्रतिशत)	भारित प्रगति
				परिमाण	भार	परिमाण	भार			
४२	जारको पिउने पानी (पिउने पानी)	०.१५	जार	२५	०.०४	२५.००	०.०४	०.१५	१००.००	१००.००
४३	टेलिफोन महशुल (टेलिफोन महशुल)	०.४८	महिना	२	०.१२	२.००	०.१२	०.४७	९७.९२	१००.००
४४	इमेल/इन्टरनेट/वेवसाइट महशुल (इमेल/इन्टरनेट/वेवसाइट)	०.५४	महिना	२	०.१३	२.००	०.१३	०.५४	१००.००	१००.००
४५	हुलाक/कुरियर खर्च (हुलाक/कुरियर खर्च)	०.१५	पटक	१	०.०४	१.००	०.०४	०.१५	१००.००	१००.००
४६	सवारी साधनका लागि मोबिल तथा अन्य लुब्रिकेन्टस (इन्धन कार्यालय प्रयोजन)	०.९८	लिटर	१४४	०.२४	१४४.००	०.२४	०.९८	१००.००	१००.००
४७	कार्यक्रम सञ्चालन तथा अनुगमनमा प्रयोग हुने मोटरसाइकलका लागि प्रेटोल (इन्धन कार्यालय प्रयोजन)	१.०१	लिटर	९००	०.२५	९००.००	०.२५	१.०१	१००.००	१००.००
४८	कार्यक्रम सञ्चालन तथा अनुगमनमा प्रयोग हुने गाडीका लागि डिजेल (इन्धन कार्यालय प्रयोजन)	२.०५	लिटर	२१६०	०.५०	२१६०.००	०.५०	२.०५	१००.००	१००.००
४९	ग्यास इन्धन (इन्धन अन्य प्रयोजन)	०.३०	संख्या	२०	०.०७	२०.००	०.०७	०.३०	१००.००	१००.००
५०	दुई पांङग्रे सवारी साधन मर्मत खर्च (सवारी साधन मर्मत)	०.५०	वटा	५	०.१२	५.००	०.१२	०.५०	१००.००	१००.००
५१	चार पांङग्रे सवारी साधन मर्मत (सवारी साधन मर्मत)	३.५०	वटा	१	०.८६	१.००	०.८६	३.५०	१००.००	१००.००
५२	कम्प्युटर/ल्यापटप मर्मत खर्च (मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च)	०.२४	वटा	१२	०.०६	१२.००	०.०६	०.२४	१००.००	१००.००
५३	मेशिनरी उपकरण मर्मत (मेशिनरी तथा मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च)	०.३६	पटक	१२	०.०९	१२.००	०.०९	०.३६	१००.००	१००.००
५४	कार्यालयको लागि स्टेशनरी, टोनर तथा अन्य मालसामान (कार्यालय मसलन्द सामान खर्च)	०.९६	पटक/संख्या	१२	०.२४	१२.००	०.२४	०.९६	१००.००	१००.००
५५	कार्यालय मसलन्द सामान खर्च (कार्यालय मसलन्द सामान खर्च)	१.२०	पटक	३	०.२९	३.००	०.२९	१.२०	१००.००	१००.००
५६	कार्यालयलाई आवश्यक विभिन्न सामाग्री (छपाई खर्च)	०.३५	पटक	३	०.०९	३.००	०.०९	०.३५	१००.००	१००.००
५७	कार्यालयको लागि पत्रपत्रिका तथा पुस्तक खरिद (पत्रपत्रिका तथा पुस्तिका)	०.३०	पटक	३	०.०७	३.००	०.०७	०.३०	१००.००	१००.००
५८	पत्रपत्रिका, रेडियोमा विज्ञापन तथा सूचना प्रकाशन (विज्ञापन तथा	०.४५	पटक/सं	३	०.०१	३.००	०.०१	०.४५	१००.००	१००.००

क.सं.	कार्यक्रम/कृयाकलाप	बार्षिक बिनियोजित बजेट (लाख)	इकाई	लक्ष्य		प्रगति		बार्षिक खर्च (लाख)	बार्षिक खर्च (प्रतिशत)	भारित प्रगति
				परिमाण	भार	परिमाण	भार			
	सूचना प्रकाशन)		ख्या							
५९	स्थानीय स्रोत व्यक्ति करार (अन्य)	२.२२	जना	१	०.५५	१.००	०.५५	२.१५	९६.८५	१००.००
६०	सेवा परामर्श (ओभरसियर) (अन्य)	३.०६	जना	१	०.७५	१.००	०.७५	१.७७	५७.८४	१००.००
६१	कार्यालय सहयोगी सेवा करारमा लिने (व्यक्ति करार)	४.२४	संख्या	२	१.०४	२.००	१.०४	४.२१	९९.२९	१००.००
६२	कम्प्युटर अपरेटर सेवा करारमा लिने (व्यक्ति करार)	३.०६	संख्या	१	०.७५	१.००	०.७५	३.०५	९९.६७	१००.००
६३	सवारी चालक करारमा लिने (व्यक्ति करार)	२.५४	संख्या	१	०.६२	१.००	०.६२	२.३७	९३.३१	१००.००
६४	कृषि प्राविधिक करारमा लिने (व्यक्ति करार)	३.०६	जना	१	०.७५	१.००	०.७५	२.१२	६९.२८	१००.००
६५	करार सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरुका लागि पोशाक भत्ता (अन्य सेवा शुल्क) (अन्य सेवा)	०.५०	जना	५	०.१२	५.००	०.१२	०.५०	१००.००	१००.००
६६	सुपरजोन विकास कार्यक्रम अन्तरगत सञ्चालन हुने क्रियाकलापहरुको अनुगमन तथा मूल्यांकन (अनुगमन मूल्यांकन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)	३.५७	पटक	४२	०.८८	४२.००	०.८८	२.२४	६२.७५	१००.००
६७	सरुवा भ्रमण खर्च र प्रशासनिक भ्रमण (आन्तरिक भ्रमण)	४.००	पटक	२०	०.९८	२०.००	०.९८	३.९९	९९.७५	१००.००
६८	विमा सवारी सधान (विमा सार्वजनिक सम्पति)	०.३५	संख्या	७	०.०९	७.००	०.०९	०.३५	१००.००	१००.००
६९	सवारी साधन नविकरण शुल्क (नवीकरण)	०.७०	संख्या	७	०.१७	७.००	०.१७	०.६७	९५.७१	१००.००
७०	कार्यालयमा दैनिक चियापान खर्च तथा अन्य भैपरि आउने विविध खर्च (चियापान खर्च)	०.७२	महिना	१२	०.१८	१२.००	०.१८	०.७२	१००.००	१००.००
७१	नियमित स्टाफ बैठकमा हुने (चियापान खर्च)	०.३६	महिना	१२	०.०९	१२.००	०.०९	०.३६	१००.००	१००.००
७२	संचालक समिति तथा कार्यालयमा हुने अन्य बैठकमा खाजा खर्च (चियापान खर्च)	०.४८	पटक	१२	०.१२	१२.००	०.१२	०.४८	१००.००	१००.००
७३	अन्य अतिथी सत्कार खर्च (अन्य विविध खर्च)	०.२०	पटक	५	०.०५	५.००	०.०५	०.२०	१००.००	१००.००
७४	कार्यालयको घर भाडा (कार्यालयको घर भाडा)	५.०४	महिना	१२	१.२४	१२.००	१.२४	४.७५	९४.२५	१००.००
	जम्मा	***७७.३७***			***१८.९१***		***१८.८९***	***७०.८९***	***९१.६२***	***९९.८७***
	कुल जम्मा	**४०७.०७**			**९९.८८**		**८३.४५**	**३०९.११**	***७५.९४***	**८३.५५**

३.१७ उपलब्धि तालिका

क्र.सं.	शिर्षक	उद्देश्य	उपलव्धी	
१	कस्टम हायरिङ्ग सेन्टर स्थापना (साना मेसिनरी उपकरण समेत)	लागत न्युनिकरण ५० %	परिमाण, लागतमा अनुमानित कमि (२० %)	
२	सेमि/हाइटेक नर्सरी	गुणस्तरिय/स्वच्छ विरुवा उत्पादन	संख्या/विरुवा उत्पादन	*आगामी बर्ष थप १०००० बिरुवा उत्पादन हुने।*
३	स्क्रिन हाउस	गुणस्तरिय/स्वच्छ विरुवा उत्पादन	संख्या/विरुवा उत्पादन	*आगामी बर्ष थप १५००० बिरुवा उत्पादन हुने।*
४	लघु प्रशोधन उद्योग सञ्चालन सहयोग	प्रशोधन, बजारिकरण र मूल्य श्रृङखला विकास सहयोग	क्षति न्युनिकरण र उत्पादन बिबिधिकरण	
५	साना सिंचाई	उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्दि	क्षेत्रफल (सिंचित) वृद्दि/विस्तार	१४० हे.
६	क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम	फलमा लाग्ने औंसा कीरा नियन्त्रण		

३.१८ आ.ब. २०७६/७७ को बार्षिक कार्यक्रमको प्रगति बिवरण

(मुख्य मुख्य गतिबिधिहरु) कार्यक्रमगत प्रगति विवरण

क्र.सं.	कार्यक्रम/कृयाकलाप	खर्च (लाख)	सम्पन्न क्रियाकलाप र उपलब्धि
१	जिल्लास्तर तालिम	४.३०	मंसिर १५ देखि १७ गतेसम्म व्यवसायिक जुनार खेती सम्बन्धी ३ दिने जिल्लास्तरीय व्यवहारिक तालिम सम्पन्न गरिएको। वरिष्ठ सुन्तलाजात विज्ञ भैरवराज कैनीको उपस्थितिमा सम्पन्न उक्त तालिमको फिल्डका लागि गोलन्जोर-४, तिनकन्या लगिएको थियो। साथै मिति २०७७/३/५ गतेका दिन नर्सरी धनीहरुको क्षमता अभिबृद्धि तालिम समेत सञ्चालन गरिएको।
२	घुम्ती स्थलगत तालिम	१.२०	जुनार सुपरजोनको कार्यक्षेत्र भित्र जुनार बगैचा व्यवस्थापन सम्बन्धि स्थलगत घुम्ती तालिमहरु सञ्चालन गरिएको।

क्र.सं.	कार्यक्रम/कृयाकलाप	खर्च (लाख)	सम्पन्न क्रियाकलाप र उपलब्धि
३	जुनार सहजकर्ता पाठशाला	३.००	जुनार बगैचा स्थापना र बगैचा साथै रोग कीरा व्यवस्थापनका लागि स्थानीय स्रोत व्यक्ति तयार गर्न स्थलगत सिकाई केन्द्र सञ्चालन गर्ने उद्धेश्यका साथ जुनार सहजकर्ता पाठशाला २०७६ पौष दखि २०७७ असार सम्म गोलन्जोर गाउँपालिका ५ रतनचुरामा गोलन्जोर गाउँपालिका ५ र ६ का १२ जना जुनार कृषकहरु संलग्न स्थलगत व्यवाहारिक तालिम सञ्चालन गरिएको थियो।
४	सुपरजोन क्षेत्र भित्रका स्थानीय तहका कृषि प्राविधिकहरुको क्षमता अभिवृद्धि तालिम	१.५०	सुपरजोन क्षेत्र भित्रका स्थानीय तहका कृषि प्राविधिकहरुको क्षमता अभिवृद्धि तालिम दोस्रो चौमासिकमा सञ्चालन गरिएको थियो।
५	संचालक समिति पदाधिकारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	०.६८	मिति २०७६ भाद्र २६ र २७ गतेका दिन जुनार सुपरजोन सञ्चालक समितिको क्षमता अभिवृद्धि तालिम गोलन्जोर गा.पा-५, खनियाखर्क स्थित चेतना भिजेल रिर्सोटमा सम्पन्न भएको थियो। तालिममा प्रशिक्षक श्री गोविन्द खड्काबाट समिति/संस्था सञ्चालन सम्बन्धी विभिन्न विषय वस्तुहरुमा प्रशिक्षण गरिएको थियो।
६	स्थानीय सरोकारवाला/ जनप्रतिनिधिसँग अन्तरकृया गोष्ठी	०.७०	स्थानीय सरोकारवाला/जनप्रतिनिधिसंग अन्तरक्रिया गोष्ठी कार्यक्रम २०७६ श्रावण २३ गते जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुख श्री शंकर बर्मा तिवारीज्यूको अध्यक्षता तथा प्रदेश नं ३ प्रदेश सभा सदस्य माननीय प्रदिप कटुवालज्यूको प्रमुख आतिथ्यतामा गोलन्जोर-५, खनियाखर्कमा सम्पन्न गरिएको। सो कार्यक्रममा अघिल्लो आ.व. २०७५/७६ को प्रगति समिक्षा गरि चालू आ.व. २०७६/७७ को कार्यक्रम समेत सार्वजनिकीकरण गरिएको।
७	योजना तर्जुमा गोष्ठी फिल्डस्तर (गोष्ठी तथा कार्यशाला)	०.७५	फिल्डस्तर योजना तर्जुमा गोष्ठि कार्यक्रम अन्तर्गत पाँच वटा गोष्ठी सम्पन्न गरियो। यसका लागि विगतमा जुनार सुपरजोनबाट संचालित प्रभावकारी कार्यक्रमहरुको पहिचान तथा आगामी दिनमा सञ्चालन गर्नुपर्ने कार्यक्रमहरु समेत रहेको प्रश्नावली मार्फत् धारणा बुझिएको थियो। २०७६/९/१६ मा गोलन्जोर ५, थाङ्गसेमा सम्पन्न स्थलगत योजना गोष्ठीमा पुर्व प्रधानमन्त्री श्रद्धेय पुष्प कमल दहाल प्रचण्डज्यूको प्रमुख आतिथ्यता रहेको थियो। साथै प्रतिनिधि सभा सदस्य मा. हरिवोल प्रसाद गजुरेल लगायत प्रदेश सभा सदस्यज्यूहरु, जिल्ला स्थित कार्यालय प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरु र जुनार कृषकहरुको व्यापक उपस्थिती रहेको थियो। कार्यक्रममा प्रचण्डले व्यवसायिक जुनार खेतीमा लागेर चिन निर्यातको उद्देश्य समेत पुरा गर्नु पर्ने धारण व्यक्त गर्नु भएको थियो।

क्र.सं.	कार्यक्रम/कृयाकलाप	खर्च (लाख)	सम्पन्न क्रियाकलाप र उपलब्धि
८	बजार व्यवस्थापन तथा मूल्य श्रृंखला (गोष्ठी तथा कार्यशाला)	०.७५	२०७६ साल पौष ८ गते प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, परियोजना कार्यन्वयन इकाई, जुनार सुपरजोन, सिन्धुलीको चालू आ.व.को कार्यक्रमानुसार जुनार बजार व्यवस्थापन, मूल्य श्रृङ्खला तथा निर्यात विषयक गोष्ठी खनियाखर्कमा आयोजना गरिएको थियो। जुनार सुपरजोन सञ्चालक समितिका संयोजक श्री गोविन्द बहादुर लुङ्गेलीको अध्यक्षता तथा ३ नं प्रदेश, प्रदेश सभा सदस्य माननीय विनोद खड्काको प्रमुख आतिथ्यतामा उक्त कार्यक्रम सम्पन्न गरियो। सो कार्यक्रममा सिन्धुली जिल्लामा जुनारको अवस्थाबारे कृषि ज्ञान केन्द्रका प्रमुख भरत प्रसाद बिडारीले प्रस्तुती गर्नुभएको थियो भने जुनारमा फल कुहाउने औंसाको व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रस्तुती वरिष्ठ कृषि अधिकृत देवराज अधिकारीले तथा जुनारलाई चीन निर्यात गर्ने सम्बन्धमा भएको प्रगति तथा त्यसमा सरोकारवालाहरुको भूमिका विषयक प्रस्तुती कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयका बाली संरक्षण अधिकृत माधव भट्टले गर्नुभएको थियो। कार्यक्रममा वडाध्यक्षहरु तथा उद्योग वाणिज्य संघ, सिन्धुलीका अध्यक्षको पनि उपस्थिति रहेको थियो।
९	वार्षिक प्रतिवेदन पुस्तिका प्रकाशन	०.५०	आ. ब. २०७५/७६ को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तथा पुस्तिका प्रकाशन गरि बितरण गरिएको।
१०	प्रचार प्रसार तथा सामाग्री तयार	०.५९	जुनार खेती प्रबिधि सम्बन्धि प्राबिधिक प्रकाशनहरु तयार गरि बितरण गरिएको।
११	जुनार कृषक परिचय पत्र कार्यान्वयन तथा व्यवस्थापन	१.५०	जुनार कृषक परिचय पत्र छपाई, नियमित रुपमा जुनार तथा सुन्तलाजात फलफूल खेतीको तथ्यांक अध्याबधिक गरिएको, साथै सफ्टवेरमा प्रविष्टी गरिएको। र जुनार खेती तथ्यांक पुस्तिका प्रकाशन र वितरण गरिएको।
१२	प्राविधिक शिक्षालयलाई सहयोग	४.७२	श्री जनज्योति मा. बि. फोस्रेटार, सिन्धुलीमाढी र श्री मा.बि. नयाँखर्कको साझेदारीतामा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको। प्राबिधिक शिक्षालयको क्षमता बृद्धि र गुणस्तरिय कृषि शिक्षामा टेवा।
१३	मेला महोत्सव सहयोग तथा सहभागिता	१.२०	मंसिर ७-९ सम्म गोलन्जोर-५, खनियाखर्कमा जुनार सुपरजोन सञ्चालक समितिको आयोजनामा जुनार मेलाको आयोजना गरिएको। साथै खुर्कोट र मरिणमा भएको मेलामा सहभागिता जनाईएको।
१४	संचालक समिति पदाधिकारी, सरोकारवाला, अगुवा कृषक तथा कर्मचारीहरुको अध्ययन भ्रमण	३.५०	पौष १८ देखि २१ गतेसम्म इलाम तथा धनकुटाका विभिन्न स्थानहरुको भ्रमण समिति पदाधिकारी, सरोकारवाला, अगुवा कृषक तथा कर्मचारीहरुको भ्रमण सम्पन्न गरिएको।
१५	प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	१९.९९	जुनारको उत्पादन बृद्धि गर्न उत्प्रेरणा गर्ने उद्धेश्यका साथ जुनार कृषक परिचय पत्रको अध्यावधिक तथ्यांकको आधारमा जुनार सुपरजोन सञ्चालक समितिद्धारा बितरण गरिएको।

क्र.सं.	कार्यक्रम/कृयाकलाप	खर्च (लाख)	सम्पन्न क्रियाकलाप र उपलब्धि
१६	चक्लाबन्दी जुनार खेती (२० हे.)	१८.६३	जीविकोपार्जन जुनार उत्पादक कृषि सहकारी सं. लि. गोलन्जोर ५, नयाँखर्क र विश्वज्योति जुनार उत्पादक कृषि सहकारी सं. लि. गोलन्जोर ४, तिनकन्याको साझेदारीमा २०, २० हेक्टर क्षेत्रफलमा ६, ६ हजार जुनार रोपिएको, उत्पादन सामाग्रीहरु खरिद र प्राबिधिक सेवा।
१७	नमुना बगैचा स्थापना	५.००	छनौट भएका ५ वटा लाभग्राहीहरुको साझेदारीमा १, १ हेक्टर क्षेत्रफल जमिनमा ३००, ३०० जुनार विरुवा रोपण तथा सिंचाई व्यवस्थापन गरिएको। १. तल्लो डुडे जुनार उत्पादन फार्म, गोलन्जोर ४, तल्लो डुडे; २. हायु कृषि तथा पशुपालन फार्म, गोलन्जोर ५, रतनचुरा; ३. शिव शक्ति पशुपंछी तथा फलफूल उत्पादन फर्म, गोलन्जोर ४, तिनकन्या; ४. देवकी पशुपंछी पालन तथा कृषि फर्म, गोलन्जोर ५, बिजयछाप; ५. बाटो निगाले जुनार उत्पादन कृषि सहकारी सं. लि.कनपा ३, जलकन्या।
१८	रुट स्टक बगैचा स्थापना	१.०३	जुनारसुपरजोनको कार्यक्षेत्र भित्रका ८ नर्सरीहरुमा रुट स्टक बगैचा स्थापना गरिएको।जुनार तथा सुन्तलाजात फलफूलहरुको कलमी बिरुवा उत्पादनका लागि रुटस्टकको बीउ स्थानीय स्तरमा सहज उपलब्ध हुनेछ।
१९	जुनार बगैचा व्यवस्थापन तथा क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम	३२.५०	औंसा कीरा संक्रमित फलहरु व्यवस्थापन गर्न प्लाष्टिकको थैला बितरण गरिएको। प्राबिधिक प्रकाशनहरु गरिएको।२०७६ कार्तिक महिनाभरि नै बृहत् क्षेत्रगत नियन्त्रण कार्यक्रमको प्रभावकारिताबारे अध्ययन गर्न विभिन्न समयमा जिल्लास्थित सरोकारवाला निकायहरुसँग संयुक्त अनुगमन सञ्चालन गरियो। कार्तिक २७ गते जुनार सुपरजोन सञ्चालक समिति, स्थानीय कृषि प्राविधिक तथा पत्रकारसहितको टोलीले गोलन्जोर ४ र ५ का विभिन्न बगैंचाहरुको स्थलगत अनुगमन गरेको थियो। माघ २० गते जुनारमा लाग्ने औंसा कीरा व्यवस्थापनसम्बन्धी गोष्ठी गोलन्जोरको सदरमुकाम ग्वालटारमा गोलन्जोर गाउँपालिकाका प्रमुख पुष्प बहादुर कार्कीको प्रमुख आतिथ्यतामा सम्पन्न गरिएको थियो। २०७७ सालको क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रमको लागि प्रोटिन बेट खरिदका लागि सञ्चालक समितिको निर्णय अनुसार कृषकहरुबाट साझेदारी रकम जम्मा भए अनुसार ५०% अनुदान रकम कार्यालयबाट पेश्की उपलब्ध गराई २०७७।१।२३ गते काठमाण्डौंबाट प्रोटिन बेट खरिद गरि ल्याईएको। कार्यालयले आवश्यक सामाग्रीहरु साथै प्राबिधिक पक्ष र समितिले व्यवस्थापकिय पक्ष संयोजन गर्ने सम्झौता भई कार्य सञ्चालन। जुनार तथा

क्र.सं.	कार्यक्रम/कृयाकलाप	खर्च (लाख)	सम्पन्न क्रियाकलाप र उपलब्धि
			सुन्तलाजात फलफूलको औंसा कीरा व्यवस्थापनका लागि क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम अन्तर्गत प्रोटिन बेट छर्ने कार्य शुरु गरिएको थियो। मिति २०७७ बैशाख २७ गते शनिबार देखि सुनकोशी ७, मझुवामा स्प्रे कार्य भएको छ। बैशाख २८ गते आईतबार देखि कमलामाई ३, जलकन्या; गोलन्जोर ५, रतनचुरा र गोलन्जोर ६, नाकाजोली र बैशाख २९ गते मंगलबार देखि गोलन्जोर ४, तिनकन्या; गोलन्जोर ३,२,१ लगायत कृषकहरुबाट साझेदारी रकम जम्मा भए अनुसार सबै क्षेत्रहरुमा बगैचाहरुमा प्रोटिन बेट स्प्रे कार्य शुरु भएकोथियो। सो कार्यका लागि ३५ जना स्प्रेकर्ताहरु परिचालन गरिएको थियो। क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम सञ्चालनका लागि बगैचा धनीहरु र स्प्रेकर्ताहरुलाई अभिमुखिकरण, प्रशिक्षण साथै सबै प्राबिधिक पक्षको जिम्मेवारी कार्यालयबाट गरिएको
२०	कृषि औजार तथा मेशिनरी उपकरण वितरण (५०% अनुदान)	१४.४९	साना मेसिनरी औजार उपकरणहरु मागको आधारमा लाभग्राहीहरु छनौट गरि बितरण गरिएको।(५१ लाभग्राहीहरु) (बिस्तृत बिवरण अनुसुचीमा संलग्न छ)
२१	साना सिंचाई निर्माण,मर्मत सम्भार	६०.२९	५६ वटा साना सिंचाई निर्माण तथा मर्मत संभार गरिएको। (बिस्तृत बिवरण अनुसुचीमा संलग्न छ)
२२	हाईटेक नर्सरी मर्मत तथा सिंचाई सहयोग	९.०८	जुनार हाइटेक फलफूल नर्सरी, गोलन्जोर-५,मा हाईटेक नर्सरी मर्मत तथा सिंचाई सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको।आगामी बर्ष थप १०००० बिरुवा उत्पादन हुने।
२३	नर्सरी स्क्रिन हाउस निर्माण	३०.००	१. नाकाजोली जुनार एकिकृत फलफूल नर्सरी, गोलन्जोर-६, नाकाजोली; २. शुमित्रा फलफूल नर्सरी, गोलन्जोर-५, हिर्दिङ्ग; ३. कुशल फलफूल नर्सरी, सुनकोशी-७, मझुवा संगको साझेदारीमा ३ वटा नर्सरी स्क्रिन हाउस निर्माण गरिएको। आगामी बर्ष थप १५००० बिरुवा उत्पादन हुने।
२४	वाली संरक्षण प्रयोगशाला स्थापना तथा सञ्चालन	३.००	खनियाखर्कस्थित कार्यालय रहेक्को भवनमा आवश्यक व्यवस्था मिलाई बाली संरक्षण प्रयोगशाला स्थापना गरिएको सञ्चालनमा रहेको।सुन्तलाजात फलफूलको ह्रास समस्या व्यवस्थापन र जुनारको रोगकीरा अध्ययन परीक्षण (B.minax, HLB, CTV etc.) को कार्य गरिएको।
२५	लघु प्रशोधन सुदृढीकरण (अन्य)	३.००	लाङ्गघाली जुनार प्रशोधन उद्योग, गोलन्जोर ४, तिनकन्यालाई ५०% अनुदान उपलब्ध गराई जुनारको बिभिन्न परिकारहरु/प्रशोधित उत्पादनहरु जुस, स्क्वायस, जाम, जेली आदी प्याकिङ्ग गर्न बोतल र जरकिन खरिद, लेबल छपाई र औजार, सामाग्रीहरु व्यवस्थापन गरिएको।जुनार फल प्रशोधन र बजारिकरण सहयोग हुने।

३.१९ आ.व. २०७६/७७ मा सञ्चालन गरेका मुख्य मुख्य कार्यक्रमहरुको झलक

सुन्तलाजात फलफूलको औंसा कीरा व्यवस्थापनका लागि क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम

सिन्धुलीको जुनार नेपालमा एक पहिचान बोकेको कृषि बस्तु हो। यसको उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धिका लागि विगत देखिनै बिभिन्न निकायहरुबाट कार्यक्रमहरु सञ्चालनमा आईरहेका छन्। बि. सं. २०७०,७१ साल देखि जुनार फलमा औंसा कीराको क्षति देखा परेको थियो।

२०७४ सालमा औषतमा ५६.७१% फल क्षति भएकोमा २०७५ सालमा परीक्षणको रुपमा गरिएको क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रमले क्षति १०.९०% मा झारेको थियो भने २०७६मा प्रोटिन बेट खरिदमा कृषकहरुको ५०% लागत साझेदारीमा व्यापक क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम अबलम्वन गरिएकोमा कीरा संक्रमणले ४.५०% मात्र फल क्षति भएको पाईएको थियो। भने समग्र जिल्लामा १५% क्षति अनुमान गरिएको छ।

सुन्तलाजात फलफूलको औंसा कीरा व्यवस्थापनका लागि क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रमको बिवरण

बर्ष	बगैचा संख्या	कलष्टर संख्या	परिचालित स्प्रेकर्ताहरु	कैफियत
२०७५ २०१८	२३१	५	१०	परीक्षणको रुपमा गोलन्जोर ४ तिनकन्या ४० हे. बगैचामा अबलम्बन गरिएको।
२०७६ २०१९	११५१	८	२६	जुनार सुपरजोनको कार्य क्षेत्र भित्र प्रोटिन बेट खरिदमा कृषकहरुलाई ५०% अनुदान दिईएको र प्राबिधिक सेवाटेवा निशुल्क उपलब्ध गराईएको।

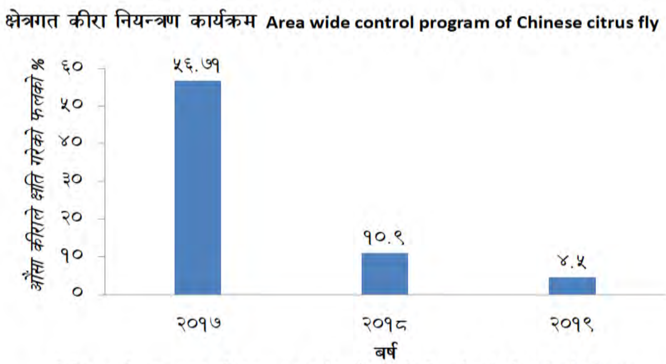

बिभिन्न बर्षहरुमा जुनारको फल कुहाउने औंसा पार्ने झिंगाले गरेको क्षतिको बिवरण

यस बर्ष २०७७मा पनि कोभिड १९ को महामारीको बावजुद कृषकहरुको ५०% लागत साझेदारीमा प्रोटिन बेट खरिद गरि व्यापक क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम अबलम्वन गरिएकोछ। साथै कीरा संक्रमित फलको सरसफाई गर्न उत्प्रेरणाका लागि कृषक, व्यापारीलाई कीरा संक्रमित फल संकलन गरि नष्ट गर्न प्लाष्टिक थैला बितरण गरिएको छ।

यस प्रबिधिको प्रभाव उत्साहजनक पाईएको छ। साथै छिमेकी जिल्ला रामेछाप र दोलखामा समेत अनुसरण भएको छ। यसरी जुनार सुपरजोन, सिन्धुली technical excellence को रुपमा कार्यरत छ।

कीरा व्यवस्थापनमा चुनौती

सबै बगैचाहरूमा साझेदारी रकम जुट्न नसकेर क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम अबलम्वन गर्न सकिएको छैन। साथै साझेदारी रकम संकलनको बेलामा कृषकले फलेका बोट संख्या कम टिपाउने, स-साना बगैचाहरूबाट सहभागी हुन अनईच्क्षा रहनु, पहाडी भुगोलमा छरिएका बगैचा आदिले कीरा व्यवस्थापनमा चुनौती रहेको छ। यसका बावजुद तिनकन्या जहाँ एकनाशका बगैचाहरू धेरै क्षेत्रमा छन्, त्यहाँ कीरा व्यवस्थापन अति प्रभावकारी पाईएको छ। प्राबिधिक र व्यवस्थापकीय पाटो दुबैमा हामी सबै सरोकारवाला लागेमा पक्कै पनि यो कीरासँगको लडाईमा सफलता प्राप्त गर्न सकिन्छ। शत्रु कीराको आनीबानी र जीवनी कृषक स्तर सम्म बुझेर व्यवस्थापनका लागि सामुदायिक तवरले लाग्नै पर्छ।

जुनार कृषक परिचय-पत्रको
पृष्ठभुमि, सोच, अबधारणा र कार्यान्वयन खाका

४.१ पृष्ठभुमि

सिन्धुली जिल्लामा विगत लामो समयदेखि व्यवसायिक जुनार खेती भई आएको छ। यसका लागि स्थानीय जुनार कृषकहरु, कृषक समूह, सहकारी, विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरु मार्फत कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनमा आएको पाईन्छ। जुनार सुन्तलाजात फलफूल अन्तर्गत पर्ने एक बहुबर्षे फल हो। यसको आधुनिक खेतीका लागि बगैंचा व्यवस्थापनमा नियमित रुपमा ध्यान दिनु पर्ने हुन्छ। त्यसका लागि प्रत्येक बगैंचामा भएका उत्पादनशिल बोटहरु, नयाँ तथा पुराना बोटहरु सबैको तथ्यांक अध्यावधिक हुन जरुरी छ। यसका लागि प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, परियोजना कार्यान्वयन इकाई, जुनार सुपरजोन सिन्धुलीले आ.व. २०७५/७६ देखि जुनार कृषक परिचय-पत्र कार्यान्वयनमा ल्याएको हो।

४.२ सोच

जुनार लगायत अन्य सुन्तलाजात फलफूल खेतीको दिगो विकासका लागि तथ्यांक व्यवस्थापन गर्ने।

४.३ अबधारणा

कृषकहरुले स्वयं जुनार लगायत आफूसँग भएका अन्य सुन्तलाजात फलफूल बगैंचाको तथ्यांक अध्याबधिक गर्ने र सो तथ्याकंलाई मुख्य आधारका रुपमा लिई आवश्यक प्रमाणिकरण पश्चात् उपयोगमा ल्याईने।

४.४ कार्यान्वयन खाका

जुनार कृषक परिचय पत्रमा कृषकको नाम, ठेगाना, सम्पर्क नं., बगैंचाको ठेगानाहरु, बगैंचाको उचाई, विभिन्न बर्षहरुमा फल कुहाउने औंसा कीराले गर्दा पुगेको क्षतिको प्रतिशत, सुन्तलाजात फलफूलहरु (जुनार, निबुवा, कागती र सुन्तला) को फल्ने र नफल्ने साथै जम्मा बोट संख्या, बगैंचाधनीको हस्ताक्षर, संलग्न संस्था (समूह/सहकारी) जस्ता विवरणहरु उल्लेखित छन्। जुनार कृषक परिचय-पत्रको खाली कार्ड प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, परियोजना कार्यान्वयन इकाई कार्यालय सिन्धुलीबाट प्राप्त गर्न सकिन्छ। ती विवरणहरु कृषक स्वयं वा समूह / सहकारी मार्फत भरेर सम्बन्धित स्थानीय तहको वडा कार्यालयबाट प्रमाणित गराई सो प्रमाणित परिचय पत्र परियोजना कार्यान्वयन इकाई कार्यालयमा बुझाए पश्चात् कार्यालयमा कृषकको कोड नम्बर दिएर कम्प्युटरमा प्रबिष्टि गरि सफ्टवेयरमा राखिन्छ र सम्बन्धित कृषकहरुलाई प्रमाणित जुनार कृषक

परिचय पत्र फिर्ता गरिन्छ। जुनार कृषक परिचय-पत्र जुनारको यथार्थ तथ्यांक नियमित अध्यावधिक गर्न उपयोगी हुने देखिन्छ। यसले जुनारको बगैंचा व्यवस्थापनका कार्यहरु, व्यवसायिक योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनका लागि आधारभुत तथ्यांक उपलब्ध गराउँदछ।

४.५ कार्यान्वयन खाका

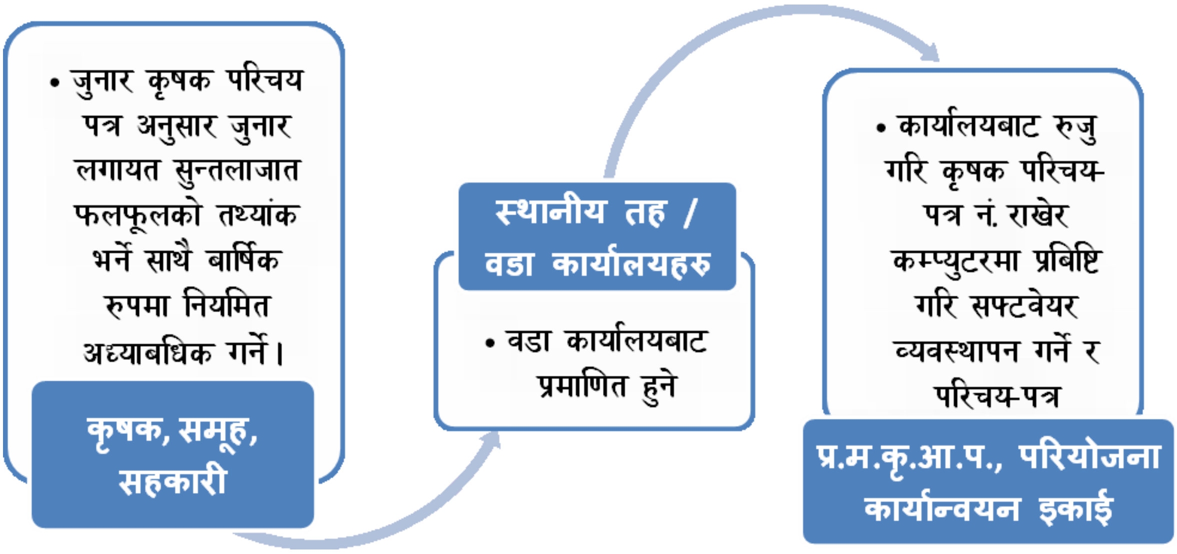

सुन्तलाजात फलफूल खेती विवरण

कृषकको नाम: ...., ठेगाना: ...., सम्पर्क नं: ....

बगैंचाको ठेगाना/हरु: ....,बगैंचाको उचाई: ....

बर्ष (कीराको क्षति %)	जुनार बोट संख्या			निबुवाबोट संख्या			कागतीबोट संख्या			सुन्तलाबोट संख्या			तथ्यांक संकलक	मिति	बगैंचाधनीको हस्ताक्षर	संलग्न संस्था (समूह/सहकारी	वडाको प्रमाणित
	फल्ने	नफल्ने	जम्मा	फल्ने	नफल्ने	जम्मा	फल्ने	नफल्ने	जम्मा	फल्ने	नफल्ने	जम्मा					
२०७५																	
२०७६																	
२०७७																	

"सुन्दर सिन्धुली, स्वादिलो जुनार; कृषि आधुनिकीकरण, समृद्धिको आधार"

जुनार कृषक परिचय पत्र

कृषकको नाम: ....

ठेगाना: सिन्धुली जिल्ला, ...गाउँ/नगरपालिका

वडा नं. ...., गाँउ/टोलको नाम: ....

सम्पर्क नं: ....

बगैंचाको ठेगाना/हरु: ....

....

बगैचाको उचाईः ....

नेपाल सरकार
कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय
प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना
परियोजना कार्यान्वयन ईकाई
जुनार सुपरजोन, सिन्धुली
२०७५

सुन्तलाजात फलफूल खेती बिवरण

वर्ष (कीराको क्षति ?)	जुनार बोट संख्या			निबुवा बोट संख्या			कागती बोट संख्या			सुन्तला बोट संख्या			तथ्यांक संकलक	मिति	बगैंचाधनीको हस्ताक्षर	संलग्न संस्था (समूह/सहकारी	वडाको प्रमाणित
	फल्ने	नफल्ने	जम्मा	फल्ने	नफल्ने	जम्मा	फल्ने	नफल्ने	जम्मा	फल्ने	नफल्ने	जम्मा					
२०७५																	
२०७६																	
२०७७																	
२०७८																	
२०७९																	
२०८०																	
२०८१																	
२०८२																	
२०८३																	
२०८४																	

जुनार सहजकर्ता पाठशाला

आ.व. २०७६/७७ को कार्यक्रम अनुसार जुनार बगैचा स्थापना र बगैचा साथै रोग कीरा व्यवस्थापनका लागि स्थानीय स्रोत व्यक्ति तयार गर्न स्थलगत सिकाई केन्द्र संचालन गर्ने उद्धेश्यका साथ जुनार सहजकर्ता पाठशाला २०७६ पौष दखि २०७७ असार सम्म गोलन्जोर गाँउपालिका ५ रतनचुरामा गोलन्जोर गाँउपालिका ५ र ६ का १२ जना जुनार कृषकहरु संलग्न स्थलगत व्यवाहारिक तालिम संचालन गरिएको थियो।

पाठशालामा समेटिएका बिषयवस्तुहरुः

सुन्तलाजात फलफूल र जुनार बारेको जानकारी, फल टिप्ने र फल टिपे पश्चात्का कार्यहरु, बगैचा व्यवस्थापनका कर्महरुः काँटछाँट र तालिम, बोर्डो मिश्रण, पेष्ट, मलखाद व्यवस्थापन, गोडमेल, सिंचाई र छापो दिने, जुनारको रोगहरु, कीराहरु, फल कुहाउने औंसा पार्ने फिंगाँ *-ब्याक्टोसेरा मिन्याक्स, क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम,* शुष्मखाध्यतत्व व्यवस्थापन, माटोको नमुना लिने, बारे जानकारी, बगैचा स्थापनाको लागि जग्गाको छनौट, रेखांकन, खाडल खन्ने, मलखाद व्यवस्थापन, जुनार बगैचा व्यवस्थापनको बार्षिक पात्रो, स्वस्थ बिरुवा उत्पादनका लागि नर्सरी, अन्तरबाली, मौरीपालन -परागसेचन, जुनार फल भन्डारण प्रबिधि र बजारिकरण आदी ।

जुनार सहजकर्ता पाठशाला अभिमुखीकरण गोष्ठी

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, परियोजना कार्यान्वयन इकाई (जुनार सुपरजोन), सिन्धुली

सिन्धुली जिल्लामा जुनार उत्पादन तथ्यांक

वर्ष	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७
कूल क्षेत्रफल (हे.)	१११०	१२१०	१२२१	१३२५	१३२७	१३४५	१३९०
उत्पादनशिल क्षेत्रफल (हे.)	६२३	६४१	६६१	७१६	७२०	७२५	७३५
उत्पादन (मे.ट.)	७२१८	७६९८	७९३७	८६१३	८८२०	८८८१	९४४५
उत्पादकत्व (मे.ट./हे.)	११.५८	१२.००	१२.०१	१२.०३	१२.२५	१२.२५	१२.८५
वर्ष	२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६	२०७७
औषत क्षति (%)	१७	२१	२२	३०	३५	१५	१०
प्रति केजी मूल्य रु. (बगैंचामा)	२७	३०	३५	४५	५०	५५	५२

कार्यक्रम सञ्चालनका झलकहरू

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना
“सुन्दर सिन्धुली, स्वादिलो जुनार, कृषि आधुनिकीकरण, समृद्धिको आधार”
जुनार पात्रो-२०७७
Prime Minister Agriculture Modernization Project, Project Implimentation Unit (Junar Superzone)
Khaniyakharka, Sindhuli | Tel.: 047-692027 | E-mail: pmamp.piu.sindhuli1@gmail.com | Website: www.sindhulijunar.pmamp.gov.np
वैशाख २०७७
Apr./May 2020
जेठ २०७७
May/June 2020

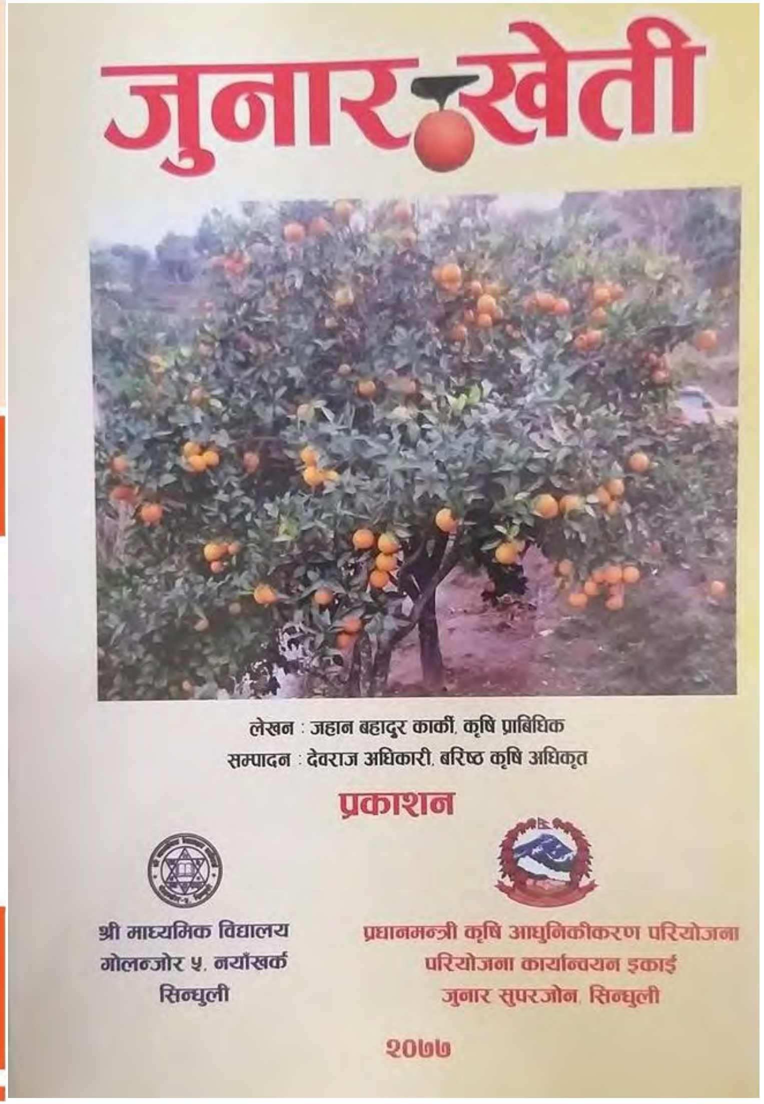
जुनार खेती
लेखन : जहान बहादुर कार्की, कृषि प्राविधिक
सम्पादन : देवराज अधिकारी, बरिष्ठ कृषि अधिकृत
प्रकाशन
श्री माध्यमिक विद्यालय
गोलन्जोर ५, नयाँखर्क
सिन्धुली
प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना
परियोजना कार्यान्वयन इकाई
जुनार सुपरजोन, सिन्धुली
२०७७

जुनार पकेट क्षेत्रमा सिँचाइ पोखरी

गोलान्जोर गाउँपालिका-४, तीनकन्यामाझ कुभिण्डेमा निर्माण गरिएको सिँचाइ पोखरी। तस्बिर : बाबुराम देवकोटा

▪ सिन्धुली समाचारदाता

तीनकन्या (सिन्धुली), असार २१ गते। सिन्धुली जिल्लामा जुनारको पकेट क्षेत्रमा यो वर्ष सिँचाइ पोखरी निर्माण गरिएको छ। सुक्खा मौसममा जुनारका बिरुवालाई सिँचाइ गर्ने उद्देश्यले प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना जुनार सुपर जोन कार्यक्रमको ५० प्रतिशत अनुदानमा ६० वटा पोखरी निर्माण भएको उक्त परियोजनाले जनाएको छ।

गोलान्जोर गाउँपालिका-४ तीन कन्यामाफ कुभिण्डेका जुनार किसान जितबहादुर ठकुरीले दुई लाख ४० हजार रुपियाँको लागतमा आफूले सिँचाइ पोखरी निर्माण गरेको बताउनुभयो। जुनार सुपर जोन कार्यक्रमले दिएको ५० प्रतिशत अनुदान अर्थात् एक लाख २० हजार रुपियाँमा आफूले त्यति नै रकम थपेर सिँचाइ पोखरी निर्माण गरेको उहाँको भनाइ छ।

जुनार किसान ठकुरीले भन्नुभयो, पाँच बाई चार क्षमता र एक मिटर उचाइको २० हजार लिटर पानी सङ्कलन गर्ने पक्की पोखरी बनाएको छु। सिँचाइको अभावमा लामो खडेरी पर्दा सुक्खा मौसममा जुनारका बिरुवा मर्ने भएकाले सिँचाइ पोखरी निर्माणसँगै धेरै सजिलो भएको उहाँको ठम्याइ छ। उक्त पोखरी निर्माणसँगै किसान ठकुरीको बगैँचामा रहेको २५० वटा जुनारका बोटलाई सिँचाइ सुविधा पुगेको छ। २०३८ सालदेखि जुनार खेती गर्दै आउनुभएका ठकुरीले बर्सेनि जुनारबाट चार लाख रुपियाँको हाराहारीमा आम्दानी लिँदै आउनुभएको छ। उहाँले नौ रोपनी जमिनमा जुनार खेती गर्नुभएको छ।

सिँचाइ पोखरी निर्माणमा खटिनुभएका जुनार सुपर जोन कार्यक्रमका प्राविधिक दिलीप कार्कीका अनुसार अहिले सुपर जोन कार्यक्रम लागू भएको ठाँउमा पाँच बाइ चार क्षमता र एक मिटर उचाइका ६० वटा सिँचाइ पोखरी निर्माण भएका छन्। सबै पोखरी सुपर जोन कार्यक्रमको ५० प्रतिशत अर्थात् एक लाख २० हजार रुपियाँ अनुदानमा निर्माण भएको पनि उहाँले बताउनुभयो।

प्राविधिक कार्कीले भन्नुभयो, 'हामीले दिने अनुदानमा किसानले पनि त्यति नै रकम अनिवार्य थपेका छन्। कसैले अझ बढी लगानी गरी झन् ठूलो पोखरी पनि बनाएका छन्।' यी पोखरी जुनार सुपर जोन कार्यक्रम लागू भएका सुनकोसी गाउँपालिका-७, कमलामाई नगरपालिका-३, गोलान्जोर गाउँपालिकाका १, २, ३, ४, ५, ६ र तीन पाटन गाउँपालिकाको वडा नम्बर ७ मा निर्माण भएको जुनार सुपरजोन परियोजनाका नायब सुब्बा थलप्रसाद गौतमले जानकारी दिनुभयो।

जुनार सुपरजोनको कार्यक्षेत्र मफुवा, जलकन्या, रतनचुरा, नाक्राफोली, तीनकन्या, बितिजोर, डुडभञ्ज्याङ र तोश्रामखोलामा गरी एक हजार हेक्टर रहेको छ। सिन्धुली जिल्लामा दुई हजार जुनार किसान सुपरजोन कार्यालयमा सूचीकृत छन् भने ३५ सयको हाराहारीमा किसानले जुनार खेती गर्दै आएका छन्। गएको सिजनमा एक हजार ३५५ हेक्टर जमिनमा गरिएको जुनार खेतीबाट आठ हजार ८८१ मेट्रिकटन जुनार उत्पादन भएको प्रधानमन्त्री जुनार सुपरजोन परियोजनाले जनाएको छ।

किरा ब्यवस्थापन गर्न जुनारको बोटमा प्रोटिनबेट

जुनार बगैँचामा किरा मार्न प्रोटिनबेट विषादी छर्दै एक कृषक। तस्बिर अनिल/नागरिक

अनिल भण्डारी
सिन्धुली
३० वैशाख २०७७

210 SHARES

लोकप्रिय

१. नेकपाबाटै निर्वाचित उपमेयरले 'धिक्कार छ दुईतिहाइको सरकार'

ब्यावसायिक जुनार किसानलाइ तीन दिने तालिम

Published On : 30 January, 2020 6:04 pm

गोलञ्जोर । व्यवसायिक जुनार किसानका लागि जुनार सुपरजोनद्वारा आयोजित तीन दिने तालिममा बिहीबार बगैंचा ब्यवस्थापन सम्बन्धि कार्य गरिएको छ । तालिम कार्यक्रमको क्रममा बिहीबार दोश्रो दिन नेपालका सुन्तलाजात विज्ञ एवं नेपाल सरकारका सेवा निवृत्त सह-सचिब भैरवराज कैनीले किसानलाई ब्यवहारिक ज्ञान दिनुभएको थियो । जुनार फलको विकासमा कैनीको भूमिका उल्लेखनिय रहेको पाइन्छ। सो अवसरमा जुनार सुपरजोनका प्रमुख वरिष्ठ कृषि अधिकृत देवराज अधिकारी, जुनार सुपरजोन संचालक समितिका संयोजक गोविन्द बहादुर लुङ्गेली, तालिम संयोजक एवं कार्यालयका कृषि अधिकृत रवि किरण अधिकारी र कृषि प्राविधिक जहान बहादुर कार्कीको समेत उपस्थिति रहेको जनाइएको छ। तालिम शुक्रबार समापन हुँदैछ।

Joint monitoring visit and interaction with farmers in the Junar Superzone at Tinkanya in Sindhuli

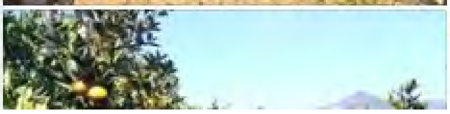

स्थानीय सरोकारवाला/जनप्रतिनिधिसंग अन्तरक्रिया गोष्ठी मिति २०७६ साउन २३ गते जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुख श्री शंकर बर्मा तिवारीज्यूको अध्यक्षता तथा प्रदेश नं ३ प्रदेश सभा सदस्य माननीय प्रदिप कटुवालज्यूको प्रमुख आतिथ्यतामा गोलन्जोर-५, खनियाखर्कमा सम्पन्न भएको थियो। जुनार सुपरजोनको अघिल्लो वर्षको प्रगति तथा यस आर्थिक वर्षको कार्यक्रमहरुको सार्वजनिकीकरण गरिएको थियो।

जुनार बगैंचा व्यवस्थापन तथा क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम आ.व. २०७६/७७ औंसा कीरा संक्रमित फल व्यवस्थापनसम्बन्धी स्प्रेकर्ताहरुलाई जिल्लास्तरीय तालिम मिति २०७६/५/१५ गते गोलन्जोर-५, खनियाखर्कमा सम्पन्न भएको। सो कार्यक्रममा २६ जना स्प्रेकर्ताहरुलाई प्रशिक्षित गरिएको। भने जुनार फलमा औँसा पार्ने झिँगा व्यवस्थापनका लागि जुनार सुपरजोनअन्तर्गत विभिन्न क्षेत्रहरुमा फल कुहाउने औँसा व्यवस्थापन गर्ने प्लाष्टिक झोला प्रदर्शनी कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको। जसअन्तर्गत प्रत्येक ३ वटा फलेका बोटहरुको लागि कृषकलाई १ वटाका दरले प्लाष्टिक झोला वितरण गरिएको। सो कार्यक्रमका लागि विभिन्न स्थानमा स्थलगत तालिम समेत सञ्चालन गरिएको थियो।

साना सिंचाई

साना मेशिनरी औजार उपकरण वितरण

नर्सरी सुधार (खुलाबाट स्क्रिन हाउस)

फिल्ड अनुगमन

सिन्धुलीका जुनार किसानलाई प्रोत्साहन रकम वितरण

अनुसूचीहरु

अनुसूची १ : जुनार सुपरजोन सञ्चालक समिति २०७३

क्र.सं.	नाम	ठेगाना	पद
१	दिपक प्रसाद कोईराला	गोलन्जोर-६	संयोजक
२	लोक बहादुर आले	गोलन्जोर-४	उप-संयोजक
३	निर्मल कुमार रम्तेल	गोलन्जोर-५	सचिब
४	ईन्दिरा थापा	गोलन्जोर-५	सह-सचिब
५	लाल बहादुर श्रेष्ठ	गोलन्जोर-४	सदस्य
६	चेतमाया मगर	गोलन्जोर-४	सदस्य
७	सरिता मगर	गोलन्जोर-६	सदस्य
८	अर्जुन कोइराला	गोलन्जोर-६	सदस्य
९	हरिवावु गजुरेल	गोलन्जोर-५	सदस्य

अनुसूची २ : जुनार सुपरजोन सञ्चालक समिति २०७५

क्र.सं.	नाम	ठेगाना	पद
१	गोविन्द बहादुर लुङ्गेली	गोलन्जोर-५	संयोजक
२	लाल बहादुर श्रेष्ठ	गोलन्जोर-४	उप-संयोजक
३	शुष्पा भुजेल आस्था	गोलन्जोर-२	सचिब
४	लाल बहादुर ठाडा	गोलन्जोर-४	सह-सचिब
५	यज्ञ बहादुर आचार्य	सुनकोशी-७	सदस्य
६	उषा हमाल	गोलन्जोर-२	सदस्य
७	निर्मल कुमार रम्तेल	गोलन्जोर-५	सदस्य
८	सरिता मगर	गोलन्जोर-६	सदस्य
९	यज्ञन्द्र थापा	गोलन्जोर-५	सदस्य
१०	अर्जुन कोइराला	गोलन्जोर-६	सदस्य
११	खिलनाथ सापकोटा	गोलन्जोर-५	सदस्य

अनुसूची ३ : आ.व. २०७६/७७ मा सूचीकृत भएका समूह/सहकारी/सिंचाई उपभोक्ता समिति/फर्महरूको विवरण (२०७७/०९/०५ गते सम्मको)

क्र.सं.	समूह/सहकारी/फर्मको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	सल्लेरी कृषि सहकारी संस्था लि.	सुनकोशी गा.पा.-७, मझुवा	यज्ञ बहादुर आचार्य/ रीता कुमारी हायु	९८४४०४५७७८/ ९८४४२५२५५०
२	पाँचपाण्डव महाभारत कृषक समूह	गोलन्जोर गा.पा.-१, कार्तिके	कुल बहादुर राना मगर	९८६०९३९५०७
३	मध्य पहाडी जुनार कृषक समूह	तिनपाटन गा.पा.-७, तोश्रामखोला	पुन बहादुर मश्राङ्गी	९८४४१४३२४३
४	स्वच्छ हरियाली जुनार उत्पादक कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	लाल बहादुर ठाडा	९७४१०६०६५०
५	सिर्जनशिल जुनार उत्पादक कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, चिसापानी	योज्ञन्द्र बहादुर थापा	९८४४१५६६२३
६	लुङ्गेली व्यवसायिक बाख्रा फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, विजयछाप	प्रकाश लुङ्गेली मगर	९८४१८२२२४२
७	त्रिदेवि कृषि सहकारी संस्था लि.	गोलन्जोर गा.पा.-६, नाकाजोली	रोसन श्रेष्ठ	९८५१०३८२२७
८	गैरि भन्ज्याङ्ग कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-६, नाकाजोली	चित्रलाल श्रेष्ठ	९८४९८६९२१६
९	बालालहरी जुनार तथा तरकारी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	पूर्ण बहादुर ठाडा मगर	९८४४०४३७०८
१०	ललित कृष्ण जुनार फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, हिर्दिङ्ग	डम्बर विक्रम बस्नेत	९८४४०९२३६९
११	कल्पना जुनार तथा तरकारी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	पदम बहादुर ठाडा मगर	९७४४०१४५१३
१२	प्रगति जुनार तथा तरकारी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	सुनिता ठाडा मगर	९८४४०८५७१९
१३	पाटनदेवि जुनार सुन्तला फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	कृष्ण बहादुर थापा मगर	९७४४०७००९०
१४	ग्रामिण कृषि नर्सरी व्यवस्थापन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, विजयछाप	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८४४४९३३८३
१५	महाभारत पशुपालन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, हिर्दिङ्ग	कनक बहादुर थापा	९८४४१४३३४५
१६	पहाडी फलफुल नर्सरी	गोलन्जोर गा.पा.-५, खनियाखर्क	चुडा राज शर्मा	९८४४०९२३१९
१७	जिल्ला जुनार उत्पादन सहकारी संस्था लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५,रतन्चुरा	निर्मल कुमार रम्तेल/ कर्ण बहादुर ठाडा	९८५४०४१२५१/ ९८६५१४३२९८

क्र.सं.	समूह/सहकारी/फर्मको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१८	श्री जुनार उत्पादन सहकारी संस्था लि.	क.न.पा.-३, चपौली	शिव प्रसाद चौलागाई	९८४४०४१८४६
१९	सेतिदेवि जुनार सुन्तला तथा तरकारी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	दान बहादुर थापा मगर	९७४१३७३३५०
२०	श्रेष्ठ जुस तथा फलफुल सेन्टर	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	लाल बहादुर श्रेष्ठ	९८४४०७५९००
२१	अमृत एण्ड गौरब जुनार सुन्तला फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-६, नाकाजोली	हस्त बहादुर मगर	९८१९६८४५४५
२२	ठग्रेन्द्र जुनार सुन्तला उत्पादन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-६, नाकाजोली	निर बहादुर मगर	९८६५१५७२५४
२३	दिपक फलफुल नर्सरी	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	दिपक कुमार थापा	९८४४०४२३९२
२४	पञ्चवति देवि जुनार तथा तरकारी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	बेग बहादुर गौदासे मगर	९८४४०८१८१७
२५	डुड्भन्ज्याङ्ग कृषि सहकारी संस्था लि.	गोलन्जोर गा.पा.-१, डुड्भन्ज्याङ्ग	सोम प्रसाद बराल	९८४४२०६७८३
२६	संदिपा जनरल सप्लायर्स, संदिपा जुनार उत्पादन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-६, नाकाजोली	अर्जुन कोइराला	९८४४१७३७५३
२७	नाकाजोली जुनार एकिकृत फलफुल नर्सरी	गोलन्जोर गा.पा.-६, नाकाजोली	शेर बहादुर मगर	९८४४१७३७१४
२८	लुङ्गेली मगर जुनार उत्पादन	गोलन्जोर गा.पा.-६, नाकाजोली	छत्र बहादुर मगर	९८४४१३९५२२
२९	स्वच्छ हरियाली जुनार फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	कर्ण बहादुर आले	९८४४२५१०९६
३०	दिभास्ना जुनार सुन्तला फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-६, नाकाजोली	भावना कुमारी काफ्ले	९८४४०९५४५०
३१	गोमा जुनार फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतन्चुरा	बल बहादुर कामी	९८६९२०७९६३
३२	अनिल जुनार सुन्तला कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-६, नाकाजोली	विष्णु बहादुर मगर	९८४४२१६६९३
३३	हिमालयन अर्गानिक नर्सरी तथा कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-६, नाकाजोली	दिपक प्रसाद कोइराला	९८४४०४५३५५
३४	सिजाली जुनार उत्पादन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	सन्त बहादुर सिजाली	९८४४०८६७९६
३५	गैरा टोल जुनार उत्पादन कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-६, नाकाजोली	दिल बहादुर मगर	९६१४८६६३२५
३६	राजन अर्गानिक तरकारी खेति	गोलन्जोर गा.पा.-६, नाकाजोली	राजन प्रसाद कोइराला	९८४४२०६८४६
३७	तिलक जुनार उत्पादन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-६, नाकाजोली	तिलक बहादुर मगर	९८४४३२७००६
३८	जनजागृति जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-३, भुवनेश्वरी	नर बहादुर बलम्पाकी	९८४४१६८०५०

क्र.सं.	समूह/सहकारी/फर्मको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
३९	धोबिखोला सल्लेरी सिंचाई जल उपभोक्ता समिति	सुनकोशी गा.पा.-७, मझुवा	यज्ञ बहादुर आचार्य/ खेटराज आचार्य	९८४४०४५७७८/ ९८४३१३४८००
४०	गैरि बारी तरकारी तथा फलफूल फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-२, वितिजोर	यादव बहादुर थापा	९८४४२५४०२६
४१	आधुनिक जुनार कृषि समूह	गोलन्जोर गा.पा.-२, वितिजोर	यादव बहादुर थापा/ भेष कुमारी थापा	९८४४२५४०२६/ ९८६४०१२०५८
४२	बाल गणेश एग्रो फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-३, भुवनेश्वरी	बाल कुमारी थापा	९८६०३६९३८५
४३	ओ.भि.ओ.पि. जुनार तथा तरकारी वस्तु विक्री केन्द्र	गोलन्जोर गा.पा.-५, खनियाखर्क	निर्मल कुमार रम्तेल	९८५४०४१२५१
४४	डम्बर पदम एग्रिकल्चर फर्म प्रा.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५, हिर्दिङ्ग	नेत्र विक्रम थापा	९८५४०४११३४
४५	रातमाटे जुनार फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	अम्बरदिप थापा	९८५१२३३४०१
४६	अखण्ड ज्योति गाई फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	तिलक बहादुर थापा	९८४४०४०३५७
४७	जिविकोपार्जन जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	तिलक बहादुर थापा/ गणेश बहादुर थापा	९८४४०४०३५७
४८	खनियाखर्क फलफूल प्रशोधन	गोलन्जोर गा.पा.-५, खनियाखर्क	डिल बहादुर सार्की	९८४९५११८७४
४९	महाभारत मिश्रित जुनार बगैंचा फलफूल नर्सरी उद्योग	गोलन्जोर गा.पा.-५, चिसापानी	बुद्घि बहादुर पाल्पाली	९८५१०९४९२९
५०	गोविन्द गोमा फलफूल तथा नर्सरी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	डम्बर कुमारी खड्का	९८५४०४२५५६
५१	गौरिशंकर जुनार उत्पादन कृषि सहकारी संस्था लि.	सुनकोशी गा.पा.-७, मझुवा	कुमार प्रसाद दहाल	९८४९०८९४४७
५२	मध्य पहाडी कृषि उपभोक्ता सहकारी संस्था लि.	गोलन्जोर गा.पा.-१, डुड्भन्ज्याङ्ग	सुरेश कुमार न्यौपाने	९८५४०४१२८५
५३	प्रगतिशिल तरकारी तथा फलफूल नर्सरी	गोलन्जोर गा.पा.-५, चिसापानी	अम्रेस बस्नेत	९८४४२०६४४८
५४	शिद्धेश्वरी जुनार उत्पादन कृषि समूह	गोलन्जोर गा.पा.-१, डुड्भन्ज्याङ्ग	दिप बहादुर लुङ्गेली	९८६०२६३२२९
५५	मोहन अर्गानिक तरकारी तथा जुनार उत्पादन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	मोहन बहादुर भुजेल	९८४५२४१०४५
५६	खिल अर्गानिक तरकारी तथा जुनार उत्पादन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	खिल कुमार भुजेल	९८६४१४१४५२

क्र.सं.	समूह/सहकारी/फर्मको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
५७	बितिजोर कृषि उपभोक्ता सहकारी संस्था लि	गोलन्जोर गा.पा.-२,वितिजोर	हरि बहादुर कार्की	९८४४२४५९८९
५८	भुवनेश्वोरी कृषि तथा बाखा फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-३, भुवनेश्वरी	बृहस्पति थापा	९८४९१२६७८९
५९	लता एग्रो फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-३, भुवनेश्वरी	पुष्कर राज बराल	९८४४०४५१६४
६०	किङरिङ्ग जुनार उत्पादन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-६, नाकाजोली	निर बहादुर किङरिङ्ग	९८१९८८१४५७
६१	राज कुमार फलफूल नर्सरी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	राज कुमार थापा	९८४४०४३५४२
६२	कुमार जुनार सुन्तला कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	कुमार लाल श्रेष्ठ	९८४४०९४५८२
६३	इन्दिरा गाई फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	इन्दिरा कुमारी थापा	९६१६६५३३८०
६४	पवित्रा भैंसी पालन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	पवित्रा कार्की	९८४४०४३५४२
६५	सिन्धुली जुनार उत्पादन विक्रि तथा शित भण्डार कृषि सहकारी सं लि.	गोलन्जोर गा.पा.-६, नाकाजोली	दिपक प्रसाद कोइराला/ भिम श्रेष्ठ	९८४४०४५३५५/ ९८४४४०३८०६
६६	कोपिला जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	सन्त ब. सिजाली मगर	९८४४०८६७९६
६७	प्रगतिशिल जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	लाल बहादुर श्रेष्ठ/ पदम बहादुर बि.क.	९८४४०७५९००/ ९८४८९१३६८७
६८	विश्वज्योति जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	लोक बहादुर आले मगर	९८४४१४७०२२/ ९७४४०९३३८७
६९	अमृत जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	ओम बहादुर राना	९८४४१५६१३८
७०	मनिता एण्ड ममता जुनार कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	बेलमाया आले मगर	९७४४०९३३८७
७१	वि. कु. जुनार तथा नर्सरी	गोलन्जोर गा.पा.-६, नाकाजोली	विर बहादुर मगर	९८४४१९७४०८
७२	सल्लेरी बाखा पालन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, खनियाखर्क	कमला थापा	९८६४२०६७०१
७३	बाटोनिगाले जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	क.न.पा.-३, जलकन्या	लालकाजी श्रेष्ठ	९८४४०९२११०
७४	देउराली तरकारी तथा फलफुल कृषक समूह	गोलन्जोर गा.पा.-५, खनियाखर्क	पूर्ण बहादुर थापा	९८४४१४३०८१

क्र.सं.	समूह/सहकारी/फर्मको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
७५	नेशनल जुनार फार्मिङ एण्ड एग्रिकल्चर नर्सरी	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	प्रकास मंग्राति	९८४९३३०६५५
७६	पञ्चकन्या जुनार सुन्तला फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	फडिल पुर्वछाने	९८४६३०७७२५
७७	व्यवसाय जुनार फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	सिरि बहादुर आले मगर	९७४४०३३४५१
७८	निरज अर्गानिक खेती	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	कल्पाना भुजेल	९८४४०९२७१८
७९	महाभारत कृषक सहकारी सं. लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५, खनियाखर्क	गोविन्द बहादुर लुङ्गेली	९८४०५८२११६
८०	सुमित्रा फलफूल नर्सरी	गोलन्जोर गा.पा.-५, हिर्दिङ्ग	रमेश थापा	९८४९००४९००
८१	श्री माहाभारत अर्गानिक नर्सरी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, खनियाखर्क	डम्बर बहादुर थापा	९७४४०५४२४३
८२	अभियान कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	चन्द्रकला श्रेष्ठ	९८४४४०३८०६
८३	बलराम पशुपालन तथा कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, चिसापानी	बलराम बस्नेत	९८४४४३५१७४
८४	उन्नतशिल नर्सरी तथा तरकारी खेति फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, चिसापानी	विष्णु बहादुर बस्नेत	९८४४०७५६१५
८५	कर्मतारा एग्रो ट्रेड पब्लिक लि.	कोटेश्वर-३२, काठमाण्डौं	डि.बि. थापा/ चन्द्र थापा	९८५१०५३९८७/ ९८६३६५२३९५
८६	श्री खोक्लीङ्ग टापु बाखा तथा फलफूल खेती	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	लोकेन्द्र बहादुर ठकुरी	९८४१८३९७८०
८७	हरि चन्द्र जुनार सुन्तला फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	मिन बहादुर गोर्खाली	९८४४२२७००३
८८	सिन्धुलीगढी कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, विजयछाप	प्रमोद चन्द्र गजुरेल	९८१६८०३२१६
८९	सिन्धुली कृषि फर्म नेपाल	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतन्चुरा	विजय कुमार श्रेष्ठ	९८४४०८१५४८
९०	पि. क्यू. जुनार तथा तरकारी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	भोजराज गरुङ्ग	९८४४०४२४९६
९१	सुनौलो प्राङ्गारिक कृषक समूह	सुनकोशी गा.पा.-७, मझुवा	चन्द्र बहादुर स्याङवा	९८६०५८६०८०
९२	श्री स्टार बाखा फर्म	सुनकोशी गा.पा.-७, मझुवा	राज कुमार स्याङवा	९८६२२२५६४८
९३	उच्च पहाडी कृषि सहकारी संस्था	गोलन्जोर गा.पा.-१, डुड्भन्ज्याङ्ग	क्रिष्टिना थापा	
९४	कुशल फलफूल नर्सरी तथा पशुपन्छी फर्म	सुनकोशी गा.पा.-७, मझुवा	यज्ञ बहादुर आचार्य	९८६०५८६०८०

क्र.सं.	समूह/सहकारी/फर्मको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
९५	विजयछाप पशुलापन तथा कृषि फर्म	गोलन्जर गा.पा.-५, विजयछाप	सोम कुमार कार्की	९८१७८५०३९६
९६	अम्बिका कुखुरा फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	बेत कुमार खपाङ्गी मगर	९८६४१३७४५१
९७	शिध्दकाली जुनार खेती	क.न.पा.-३, कुडुले	जुद्ध बहादुर राई	९८४४०४२९९५
९८	संगिता नर्सरी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, हिर्दिङ	सोम बहादुर बस्नेत	९८४८९१३५१७
९९	कुमार कुखुरा फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	चुडा कुमार सिजालीमगर	९८४०९१८६०३
१००	मिलिजुली युवा कृषक समूह	गोलन्जोर गा.पा.-३, भुवनेश्वरी	दिपक कुमार थापा	९८४४०७६३५२
१०१	रिता बाखा फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	लेखबहादुर खपाङ्गी मगर	९८४१९७१६१७
१०२	भुमेश्वर एकिकृत उन्नत कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	कृष्ण कुमार थापा	९८५४०४२५५६
१०३	श्याम सुन्दर बाखा पालन फर्म	सुनकोशी गा.पा.-७, गैरिगाउँ	श्याम हरि श्रेष्ठ	९८४५९१७२३४
१०४	जुनार सुन्तला उत्पादन उद्योग	गोलन्जोर गा.पा.-५, सिम्पानी	सोम विक्रम थापा	९८६५१९८८९७
१०५	ईश्वर जुनार सुन्तला फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	शान्त बहादुर गोर्खाली	९८४४२२७००३
१०६	शुभदिप मिश्रित सहकारी संस्था लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५, खनियाखर्क	श्याम कुमार रम्तेल	९८४४१७३६७७
१०७	सक्षम बहुउदेश्य कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	राम बहादुर ठकुरी	९८५४०४१४१७
१०८	नमुना पशुपालन तथा कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	चित्र बहादुर थापा	९८६३०७७०८७
१०९	श्रेष्ठ जुनार सुन्तला फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	लाल बहादुर श्रेष्ठ	९८४४०७५९००
११०	सरस्वती जुनार नर्सरी तथा तरकारी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	धनमाया श्रेष्ठ	९८४४२५३६२६
१११	हायू एग्रो फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-६, नाकाजोली	नविन्द्र बहादुर हायू	९८४९१४५८८३
११२	नमुना पशुपालन तथा कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, विजयछाप	दिलिप जंग थापा	९८२५८३५५०३
११३	उन्नती कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, खनियाखर्क	प्रमोदराज सापकोटा	९८४४०४५७३५
११४	आर्यन चिसापानी बाखा पालन कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	राजन थापा	९८८०५८७३७३
११५	सुनौलो विहानी उन्नत पशु तथा कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	अम्बरदिप वि.क.	९८४१९६१४९३

क्र.सं.	समूह/सहकारी/फर्मको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
११६	दलित उत्थान कृषि सहकारी संस्था लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	अम्बरदिप वि.क./ रीता मंग्राति	९८४१९६१४९३
११७	सुनखरी जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जर गा.पा.-४, तिनकन्या	राम बहादुर ठकुरी	९८४४४२६०५
११८	गोलन्जोर अर्गानिक कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	खड्ग बहादुर किङरिङ	९६१४८७९७५०
११९	मनिष पशुपन्छी फलफूल तथा तरकारी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	मनिष ठकुरी	९८६५५४७६९३
१२०	हिर्दिङ्ग जुनार उत्पादन कृषि सहकारी संस्था	गोलन्जोर गा.पा.-५, हिर्दिङ्ग	पृथ्वी नारायण श्रेष्ठ	९८४१४७२६८
१२१	ऋषि थापा कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	ऋषि थापा	९८४४२१३२३५
१२२	हिमकुण्ड जुनार कृषि फर्म	गोलन्जोर -५, नयाँखर्क	एक विक्रम थापा	९८६२५५७८७०
१२३	खडादेवी पशुपन्छी तथा फलफूल फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, माझकुभिण्डे	खोर्सानि तामाङ्ग	९८६४५४०६१८
१२४	महाभारत पशुपन्छी तथा फलफूल फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, माझकुभिण्डे	डण्ड कुमारी ठकुरी	९८४३९९४०७४
१२५	विश्वकर्मा कृषि तथा पशुपालन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	इन्दिरा वि.क.	९८४१०९८८१३
१२६	तल्लो डुडे जुनार सुन्तला फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	भिम बहादुर कमर जोगी	९८६११४४८८५
१२७	जगत पशुपन्छी तथा कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	जगत बहादुर बस्नेत	९८६६८८२४३३
१२८	हरियाली फलफूल फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	डम्बर कुमारी ठकुरी	९८४४४४२०८४
१२९	जल्पादेवी पशुपन्छी तथा फलफूल फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	जित बहादुर ठकुरी	९८४३९९४०७४
१३०	शिवशक्ति पशुपन्छी तथा फलफूल उत्पादन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	बेग बहादुर ठकुरी	९८४४५५२५४५
१३१	जुनारबोटे फलफूल तथा तरकारी खेती	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	खड्क बहादुर पूर्वछाने	९८४४०८६३१०
१३२	नमुना जुनार तथा फलफूल फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, माझकुभिण्डे	देवी कुमारी ठकुरी	९८४२७७०५६७
१३३	दिपक जुनार सुन्तला फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	हरि बहादुर भुजेल	९८४४०३०५२
१३४	आर्मन जुनार सुन्तला तथा तरकारी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	नारायण कुवर	९८८०९१७२२७
१३५	नमुनाज्योति फलफूल तथा तरकारी उत्पादन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	चन्द्रा कुमारी ठकुरी	९८४४२१५१२९

क्र.सं.	समूह/सहकारी/फर्मको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१३६	लक्ष्मी पशुपन्छी तथा कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, हिर्दिङ्ग	ललिता कुमारी बुढाथोकि	९८४४१७३७२४
१३७	हरियाली फलफूल कृषक समूह	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	चक्र बहादुर ठकुरी	९८४४४२२०८
१३८	थापा कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	मन्जु कार्की	९८६१६२१००
१३९	मेनुका बाखा फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतन्चुरा	हेम विक्रम थापा	९८४४१४७१२८
१४०	लालिगुँरास कृषक समूह	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	गणेश बहादुर लामा	९८४४८१७०३
१४१	पत्थर शिलादेवी बाखा पालन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	दान बहादुर थापा मगर	९८६४५०७५३३
१४२	भुजेल जुनार अर्गानिक कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा-५, नयाँखर्क	डिल्ली बहादुर भुजेल	९८६४०४६३११
१४३	अनोज कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा-५, नयाँखर्क	तिर्थमाया थापा	९८४४२२५७२९
१४४	सरस्वती कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा-५, नयाँखर्क	सरस्वती राय	९८४४०९५२१५
१४५	पदम कुमारी कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	पदम कुमारी बराल	९८४४०८५१६४
१४६	कुमार जुनार सुन्तला कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	कुमार लाल श्रेष्ठ	९८४४०९४५८२
१४७	उमा कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, हिर्दिङ्ग	डम्बर बहादुर बस्नेत	९८१४८६०३०६
१४८	दिपज्योति व्यवसायिक बाखा पालन तथा तरकारी फर्म	सुनकोशी गा.पा.-७, नागी	नविन कार्की	९८४४०८०२०७
१४९	विनीता अर्गानिक तरकारी खेती	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	विनीता भुजेल	९८६९७९७२०९
१५०	आले जुनार फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	भेष बहादुर आले	९८४३१३४८४६
१५१	लाफा फलफूल तथा तरकारी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, माथिल्लो आलेगाउँ	यम कुमार गुर्मछाने	९८४४०८६३१०
१५२	नवप्रगतिशिल जगरबोटे जुनार कृषि सहकारी स.लि.	गोलन्जोर गा.पा-५, रतनचुरा	अम्बरदिप वि.क./ कुमार लाल श्रेष्ठ	९८४१९६१४९३/ ९८५४०२२०८०
१५३	चिसापानी कृषक समूह	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	जसोदा देवी थापा	९८४४०८२१८५
१५४	चिसापानी जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा		९८४४०४५१४४
१५५	लता जुस तथा तरकारी पसल	गोलन्जोर गा.पा.-३, भुवनेश्वरी	विमला भुजेल	९८४४०४५१६४

क्र.सं.	समूह/सहकारी/फर्मको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१५६	डुकुर सिंह बाखा पालन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-३, भुवनेश्वरी	प्रेम हरि बराल	९८४५९१८०६६
१५७	लालिगुँरास बहुउद्देश्य कृषक समूह	क.न.पा.-३, चपौली	शिव प्रसाद चौलागाई	९८४४०४१८४७
१५८	हिलटप एकिकृत कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, धुराडाँडा	गोविन्द विक्रम थापा	९८४१४०१५५०
१५९	सिम्ले नमुना बाखा पालन फलफूल तथा कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	नर माया जर्गा मगर	९८४२२५६२४१
१६०	निर्मल जुनार उत्पादन व्यवसाय फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-६, नाकाजोली	निर बहादुर मगर	९८४४५१४७०
१६१	ममता जुनार उत्पादन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-६, नाकाजोली	बेद बहादुर मगर	९८४४२४४९१०
१६२	जिविका कृषि नर्सरी तथा पशुपन्छी पालन कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, खनियाखर्क	श्याम कुमार रम्तेल	९८४४१७३६७७
१६३	सिता पशुपन्छी तथा कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	निरोज श्रेष्ठ	९८४४१९७००२
१६४	अनुपमा कृषि तथा पशुपन्छी पालन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, खनियाखर्क	खिल विक्रम थापा	९८४५२८२२६२
१६५	सन्देश बंगुर फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	संजिव वि क	९८६०४२२२४७
१६६	खड्कराज जुनार कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतन्चुरा	खड्कराज थापा	९८४४०४३५८२
१६७	तल्लावारी पशुपन्छी तथा कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	विमला कुमारी बस्नेत	९८४४०४३५४२
१६८	थापा पाडा पालन तथा नर्सरी उत्पादन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	भुपेन्द्र थापा	९८४४०९२५५२
१६९	मंश्राङ्गी टोल कृषि तथा पशुपन्छी उत्पादन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-६, नाकाजोली	लाल बहादुर मंश्राङ्गी	९८१८३५७८१९
१७०	श्री नज्मा कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-१, डुडभन्ज्याङ्ग	तारा बहादुर सुनुवार	९८४५०६५६१०
१७१	आर.के कृषि तथा पशुपन्छी पालन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-२, वितिजोर	राज कुमार हमाल	९८४४३९६६५३
१७२	वितिजोर नमुना कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-२, वितिजोर	डुकेन्द्र बहादुर ठकुरी	९८४४०८२८०२
१७३	नमुना कृषि तथा पशुपन्छी सामुहिक फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	रस्मिला ठकुरी	९८४४२१५१२९
१७४	थापा पशुपन्छी तथा कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	मन्दिरा थापा	९८४४०१९५११
१७५	गौरि शंकर पशुपालन तथा कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतन्चुरा	नरमान कामी	९८४४०४३५४२
१७६	पम्फा कृषि तथा पशुपालन फार्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतन्चुरा	पम्फावती हायू	९८६४६८२६०१

क्र.सं.	समूह/सहकारी/फर्मको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१७७	अमृत जुनार तथा सुन्तला उत्पादन कृषि फार्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	मोहन ठकुरी	९८४२३९०५००
१७८	ठकुरी जुनार फलफूल तथा पशुपन्छी कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	सुरेन्द्र ठकुरी	९८४४१५६५५२
१७९	सिंहदेवी पशुपन्छी तथा फलफूल फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	जित ब. पूर्वछाने मगर	९८४४२५१३३६
१८०	अर्जुन फलफूल तथा पशुपन्छी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, डुडे	अर्जुन कुवँर	९८६५४७७६४१
१८१	श्री जलदेवी पशुपन्छी तथा फलफूल फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	रविन्द्र पूर्वछाने मगर	९८६४४६५३८५
१८२	गोलन्जोर चिसान्त कृषि तथा पशुपालन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, धुराडाडाँ	युवराज बस्नेत	९८६३३२८३४६
१८३	बाघभैरव पशुपन्छी पालन तथा कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, खनियाखर्क	हरिबाबु गजुरेल	९८०११४५१५९
१८४	उत्तम पशुपन्छी तथा फलफूल फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	ईन्द्र बहादुर पूर्वछाने	९८४४३२७२६२
१८५	नयाँ जात फलफूल तरकारी तथा नर्सरी फर्म	तिनपाटन गा.पा.-७, तोश्रामखोला	प्रविण मंश्राङ्गी	९८४५६५००४९
१८६	गोदार थापा कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतन्चुरा	सावित्रा थापा	९८४९६७७८५३
१८७	नमुना पशुपालन तथा कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, विजयछाप	वकिल जङ्ग थापा	९८६३९३८२३३
१८८	देवकी पशुपन्छी पालन तथा कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, विजयछाप	देवकी श्रेष्ठ	९८०७६३१४४३
१८९	सुमित पशुपन्छी तथा कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, विजयछाप	शिव कुमारी कार्की	९८१६८६०३९७
१९०	सुतारछाप पशुपालन तथा कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, खनियाखर्क	कमला देवी थापा	९८४४२९२९११
१९१	ललिता पशुपन्छी पालन तथा कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, विजयछाप	ललिता श्रेष्ठ	९८६३९३८२३३
१९२	श्री निश्चल कृषि तथा पशुपन्छी पालन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-२, वितिजोर	निश्चल राना मगर	९८६१५४२६४०
१९३	कालिकादेवी फलफूल तथा पशुपालन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, डाडाँटोल	प्रमिश सुनारी	९८६४०२२२५१
१९४	वैज्ञानिक पशुपन्छी पालन तथा कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, हिर्दिङ्ग	तेज बहादुर भुजेल	९८६९६४१८७५
१९५	नमुना पशुपालन तथा कृषि नर्सरी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, धुराडाडाँ	कुल बहादुर बस्नेत	९८४४०८१०१६
१९६	श्री अनिशा पशुपन्छी पालन तथा कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	जंग बहादुर विश्वकर्मा	९८४०८७२०१६
१९७	योगेश कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-६, नाकाजोली	मेन बहादुर अस्थानी	९८४४५६३०४६

क्र.सं.	समूह/सहकारी/फर्मको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१९८	शुशिल जुनार उत्पादन तथा पशुपन्छी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-६, नाकाजोली	दुर्गा बहादुर अस्थानी	९८४४५६३०४६
१९९	संगिता पशुपन्छी कृषि तथा फलफूल फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	उत्तर कुमार अधिकारी	९८५४०४१६८५
२००	प्रतिक पशुपन्छी तथा फलफूल कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	पदम बहादुर आले	९८६४२०६७५१
२०१	उपकार जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	सुरेन्द्र ठकुरी/ प्रेम ठकुरी	९८४४१५६५५२/ ९८४४१७४१२४
२०२	टारवारी कृषि तथा पशुपन्छी फार्म	गोलन्जोर गा.पा.-२, वितिजोर	चोरिन्द्र ठकुरी	९८४०४९९७०३
२०३	हमाल डिही बाखा पालन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-२, वितिजोर	पवित्रा कुमारी हमाल	९८४८९१३७११
२०४	बगैंचा कृषि तथा पशुपन्छी पालन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-२, वितिजोर	भिम बहादुर ठकुरी	९८४४२२७१५०
२०५	रविना कृषि तथा बाखा पालन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-२, वितिजोर	डोडिन्द्र ठकुरी	९८४४४२२२६८
२०६	निलकण्ठ मिश्रित नर्सरी तथा पशु पालन कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, हिर्दिङ्ग	निर विक्रम थापा	९८४४०८१४६४
२०७	जमुना पखेरा फलफूल तथा पशुपन्छी आधुनिक कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	लिला बहादुर आले	९८४०६६७२८२
२०८	सामुदायिक मेलमिलाप कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतन्चुरा	लक्ष्मी कुमारी हायू	९८४१९६१४९३
२०९	देवान पशुपालन तरकारी तथा नर्सरी फर्म	सुनकोशी गा.पा.-७, गैरीगाउँ	मुरारी बहादुर हायू	९८४२६३७६८७

अनुसूची ४ : सिन्धुली जिल्ला, जुनार सुपरजोन क्षेत्रका जुनार नर्सरीहरुको बिवरण

क्र.सं.	नर्सरीको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नं.
१	जुनार हाइटेक फलफूल नर्सरी	गोलन्जोर-५, फुङ्गसे	अम्रेश बस्नेत	९६१९७७९४१८
२	अमिलोजात फलफुल जुनार नर्सरी	गोलन्जोर-५, खनियाँखर्क	अमृत बहादुर रम्तेत	९८१६८२५६४४
३	सुभदिप मिश्रित कृषि नर्सरी	गोलन्जोर-५, खनियाँखर्क	श्याम कुमार रम्तेल	९८४४१७३६७७
४	कल्पना जुनार नर्सरी	गोलन्जोर-४, तीनकन्या	पदम बहादुर ठाडा	९८४०६६७०३७
५	दिपक फलफुल नर्सरी	गोलन्जोर-५, नयाँखर्क	दिपक कुमार थापा	९८४४०४२३९२
६	नाकाजोली जुनार एकिकृत फलफूल नर्सरी	गोलन्जोर-६, बाशेश्वर	शेर बहादुर मगर	९८४४१७३७१४
७	राजकुमार फलफूल नर्सरी फार्म	गोलन्जोर-५, नयाँखर्क	राज कुमार थापा	९८४४०४३५४२
८	पहाडी फलफूल नर्सरी	गोलन्जोर-५, खनियाखर्क	चुडाराज शर्मा	९८४४०९२३१९
९	माहाभारत फलफूल बगैंचा मिश्रित नर्सरी	गोलन्जोर-५, चिसापानी	बुद्धि बहादुर पाल्पाली	९८५१०९४९२९
१०	प्रगतिशील फलफूल तथा तरकारी नर्सरी	गोलन्जोर-५, चिसापानी	अम्रेश बस्नेत	९८४४२०६४४८
११	गोविन्द गोमा फलफूल नर्सरी	गोलन्जोर-५, नयाँखर्क	कृष्ण कुमार थापा	९८४४०८५१६६
१२	सिन्धुलीगढी मिश्रित फलफूल नर्सरी	गोलन्जोर-५, धुराडाडाँ	हरिशरण बस्नेत	९८४२४३३६८०
१३	नेश्नल जुनार खेति तथा कृषि नर्सरी	गोलन्जोर-५, खनियाँखर्क	राम रम्तेल	९८५४०४१२५१
१४	उन्नतीशील फलफूल नर्सरी	गोलन्जोर-५, चिसापानी	विष्णु बस्नेत	९८४४०७५६१५
१५	सिर्जनशिल जुनार उत्पादन कृषि फार्म	गोलन्जोर-५, चिसापानी	योगेन्द्र बहादुर थापा	९८४४१५६६२३
१६	दिभास्ना जुनार सुन्तला नर्सरी फार्म	गोलन्जोर-६, बाशेश्वर	दिनेश कोइराला	९८४४०९५४५०
१७	शुमित्रा फलफूल नर्सरी	गोलन्जोर-५, हिर्दिङ्ग	रमेश थापा	९८४९००४९००
१८	तिनपाते फलफूल नर्सरी	तिनपाटन-७,तोश्रामखोला	पुन बहादुर मश्राङ्गी	९८४८४६७१६३
१९	कुशल फलफूल नर्सरी	सुनकोशी-७, मझुवा	यज्ञ बहादुर आचार्य	९८४४०४५७७८
२०	सरस्वती जुनार नर्सरी तथा तरकारी फार्म	गोलन्जोर-४, तिनकन्या	धन माया श्रेष्ठ	९८४४२५३६२६
२१	संगिता फलफूल नर्सरी	गोलन्जोर-५, धुराडाडाँ	सोम बहादुर वस्नेत	९८४८९१३५१७
२२	निलकन्ठ मिश्रित नर्सरी	गोलन्जोर-५, हिर्दिङ्ग	निर बिक्रम थापा	९८४४०८१४६४
२३	गोलन्जोर चिसान्त नर्सरी	गोलन्जोर-५, धुराडाडाँ	युवराज बस्नेत	९८६३३२८३४६

अनुसूची ५ : जिल्लामा दर्ता भएका जुनार सहकारी संस्थाहरुको विवरण

सि.नं.	सहकारी संस्थाको नाम	संस्थाको ठेगाना	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	मोवाईल नं.
१	विजयछाँप जुनार उत्पादन कृषक स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५	राजकुमार श्रेष्ठ	९८१६८३७८३४
२	सृजना जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५	लालबहादुर थापा	९८४४०९२३३५
३	जुनार नर्सरी कृषि सहकारी संस्था लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५	अमृतबहादुर रम्तेल	९८४४१४३१३८
४	रतनचुरा जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५	चुडाराज शर्मा	९८४४०९२३१९
५	खनियाखर्क जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५	बद्रिकुमार थापा	९८५४०४१२३८
६	चिसापानी जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५	सुवास थापा	९८६४३०८६३४
७	हिर्दिङ्ग जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५	पृथ्थवी नारायण श्रेष्ठ	९८४४१४२२६८
८	मिर्मिरे पूख्यौली जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५	लक्ष्मी कुमारी हायू	९८४४२२६१८७
९	जिविकोपार्जन जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५	तिलक वहादुर थापा	९८४४०४०३५७
१०	जुनार प्रशोधन सहकारी संस्था लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५	स्याम कुमार रम्तेल	९८४४१७३६७७
११	प्रगती जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५	डिलवहादुर रम्तेल	९८४९५११८७४
१२	सूर्योदय जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि	गोलन्जोर गा.पा.-५	डम्वर विक्रम वस्नेत	९८४४०९२३६९
१३	नवप्रगतिशिल जगरवोटे जुनार उत्पादन कृषि सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५	अम्बरदिप वि.क.	९८४१०७०३९१
१४	सुभदिप मिश्रीत जुनार कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५	निर्मल कुमार रम्तेल	९८५४०४१२५१
१५	जनशक्ति जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	क.न.पा.-३	गंगालाल गौतम	९६१४८२०००२
१६	बाटो निगाले जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	क.न.पा.-३	लालकाजी श्रेष्ठ	९८४४०९२११०
१७	जुनार उत्पादन कृषि सहकारी संस्था लि.	क.न.पा.-३	शिव प्रशाद चौलागाई	९८४४०४१८४७
१८	नमुना जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-६	अर्जुन बहादुर कोइराला	९८४४१७३७५३
१९	नाकाजोजी जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-६	हस्त बहादुर मगर	९८४४२४४५६१
२०	गोलोन्जोर जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-६	भोजबहादुर भूजेल	९८४४०७५७१९
२१	सुर्यमुखी जुनार उत्पादन कृषि स.स.लि	गोलन्जोर गा.पा.-६	वेच बहादुर राई	९८४१०७३७४७
२२	सुनखरी जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-४	तिलक ठकुरी	९७४४०१८५४२

सि.नं.	सहकारी संस्थाको नाम	संस्थाको ठेगाना	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	मोवाईल नं.
२३	विश्वज्योती जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-४	लोकबहादुर आले	९८४४१४७०२२
२४	स्वच्छ हरीयाली जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-४	तेज बहादुर आले	९८४४४४२७३७
२५	कोपिला जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-४	यमबहादुर सिंजाली	९८४२२०००६६
२६	अमृत जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-४	तृर्थ गुरुङ्ग	९८४४३२०३३२
२७	माहाभारत हरियाली जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-४	शयाम वहादुर ठकुरी	
२८	प्रगतीशिल जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-४	पदम वहादुर वि.क.	९८४४७५९००
२९	उपकार जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-४	सुरेन्द्र ठकुरी	
३०	गौरीशंकर जुनार उत्पादन कृषि सहकारी संस्था लि.	सुनकोशी गा.पा.-७	वद्री बहादुर दाहाल	९८६१२२१०१०
३१	कात्तिके मधुवनी जुनार कृषि सहकारी संस्था	मरिण गा.पा.-५	मान बहादुर रानामगर	९६१४८८६२८४
३२	सिन्धुली जुनार विक्री तथा शित भण्डारण सहकारी संस्था	क.न.पा.-४	दिपक प्रसाद कोइराला	९८४४०४५३५५
३३	ताम्सालीङ जनार कृषि स. संस्था लि.	हरिहरपुरगढी गा.पा.२	भिमबहादुर घिसिङ्ग	

श्रोतः- जिल्ला जुनार सहकारी संघ, सिन्धुली २०७५

अनुसूची ६ : सिन्धुली जिल्लामा हाल सञ्चालनमा रहेका जुनार प्रशोधन उद्योग/ एग्रोमार्टहरु

क्र.सं.	उद्योग/एगृमार्टको नाम	ठेगाना	प्रोपराइटर/सहकारीको नाम	सम्पर्क नं
१.	लाङ्गाली जुनार उद्योग	गोलन्जोर-४, तिनकन्या	शन्त बहादुर सिजाली मगर	९८४४०८६७९६
२.	प्रगति जुनार प्रशोधन सहकारी संस्था लि	गोलन्जोर-५, खनियाखर्क	हरि प्रसाद गजुरेल, उद्योग सञ्चालक	९८४४०४५१५९
३.	शित भण्डार सहकारी संस्था लि	कमलामाई न.पा.-४, तिनकन्या	दिपक कोइराला, अध्यक्ष	९८५११४७३६३
४.	लता एग्रो फर्म	गोलन्जोर-३, ग्वालटार	विमला भुजेल	९८४४०४५१६४
५.	आधुनिक जुनार एग्रोमार्ट	गोलन्जोर-५, खनियाखर्क	(जिल्ला जुनार सहकारी संघ), अध्यक्ष, निर्मल कुमार रम्तेल	९८५४०४१२५१

अनुसूची ७ : कार्यालयमा हालसम्म ईन्टर्न/ओजेटी गर्ने विद्यार्थीहरुको विवरण

तह	क्र.सं.	नाम	शैक्षिक संस्था र ठेगाना	अवधि
बि एस्सी एजी ईन्टर्न	१	सुदिप कुवँर	कृ.त.व.वि.विश्वविद्यालय, रामपुर, चितवन	२०७३/०७४
	२	एलिना गौतम	कृ.त.व.वि.विश्वविद्यालय, रामपुर, चितवन	२०७४/०७५
	३	मतिना प्रजापति	कृ.त.व.वि.विश्वविद्यालय, रामपुर, चितवन	२०७४/०७५
	४	कैलाश पाण्डे	कृ.त.व.वि.विश्वविद्यालय, रामपुर, चितवन	२०७५/०७६
	५	समिता थापा	कृ.त.व.वि.विश्वविद्यालय, रामपुर, चितवन	२०७५/०७६
	६	रन्जु थपलिया	बागवानी संकाय म.र.ब.क्याम्पस, इलाम	२०७५/०७६
	७	प्रितिका देवकोटा	कृ.त.व.वि.विश्वविद्यालय, रामपुर, चितवन	२०७६/०७७
	८	प्रदिप खनाल	कृ.त.व.वि.विश्वविद्यालय, रामपुर, चितवन	२०७६/०७७
आई एस्सी एजी	१	अजय सुनुवार	श्री जनज्योति मा.वि., फोस्रेटार, सिन्धुली	२०७४/०७५
	२	प्रविन सुनुवार	श्री जनज्योति मा.वि., फोस्रेटार, सिन्धुली	२०७४/०७५
	३	प्रविन प्याकुरेल	श्री जनज्योति मा.वि., फोस्रेटार, सिन्धुली	२०७४/०७५
	४	किरण रायमाझी	श्री जनज्योति मा.वि., फोस्रेटार, सिन्धुली	२०७४/०७५
	५	भिमा देवि श्रेष्ठ	श्री जनज्योति मा.वि., फोस्रेटार, सिन्धुली	२०७५.६.१ - ९.२८
	६	भिम कुमारी श्रेष्ठ	श्री जनज्योति मा.वि., फोस्रेटार, सिन्धुली	२०७५.६.१ - ९.२८
	७	दिपा सुनुवार	श्री सर्व मा.वि., भिमेश्वर न.पा.-४, जिलु, दोलखा	२०७५.१०.६ -०७६.१.५
	८	इन्दिरा आचार्य	श्री सर्व मा.वि., भिमेश्वर न.पा.-४, जिलु, दोलखा	२०७५.१०.६-०७६.१.५
	९	सरस्वती बुढाथोकी	श्री जनज्योति मा.वि., फोस्रेटार, सिन्धुली	२०७६.८.१-१०.२९
	१०	सविना अधिकारी	श्री जनज्योति मा.वि., फोस्रेटार, सिन्धुली	२०७६.८.१-१०.२९
	११	नमिका थापा	श्री जनज्योति मा.वि., फोस्रेटार, सिन्धुली	२०७६.८.१-१०.२९
	१२	मिलन कुमार भण्डारी	श्री जनज्योति मा.वि., फोस्रेटार, सिन्धुली	२०७६.८.१-१०.२९
	१३	प्रतिक आचार्य	श्री जनज्योति मा.वि., फोस्रेटार, सिन्धुली	२०७६.८.१-१०.२९
जे.टि.ए.	१	प्रकाश भुजेल	श्री मा.वि., नयाँखर्क, सिन्धुली	२०७५.५.२५ - ११.२४
	२	बुद्धी ब. किडरिङ्गमगर	श्री मा.वि., नयाँखर्क, सिन्धुली	२०७५.५.२५ - ११.२४
	३	शिखर नाथ कोइराला	श्री मा.वि., नयाँखर्क, सिन्धुली	२०७५.५.२५ - ११.२४
	४	नबिना कार्की	श्री मा.वि., नयाँखर्क, सिन्धुली	२०७५.५.२५ - ११.२४
	५	लक्ष्मी श्रेष्ठ	श्री मा.वि., नयाँखर्क, सिन्धुली	२०७५.५.२५ - ११.२४
	६	सरस्वती श्रेष्ठ	श्री मा.वि., नयाँखर्क, सिन्धुली	२०७५.५.२५ - ११.२४
	७	निरुता थिङ	श्री मा.वि., नयाँखर्क, सिन्धुली	२०७५.५.२५ - ११.२४
	८	नन्दमाया श्रेष्ठ	श्री मा.वि., नयाँखर्क, सिन्धुली	२०७५.५.२५ - ११.२४

तह	क्र.सं.	नाम	शैक्षिक संस्था र ठेगाना	अवधि
	९	मेनुका कार्की	श्री मा.वि., नयाँखर्क, सिन्धुली	२०७५.५.२५ - ११.२४
	१०	प्रतिमा भुजेल	श्री मा.वि., नयाँखर्क, सिन्धुली	२०७५.५.२५ - ११.२४
	११	सुकुमाया श्रेष्ठ	श्री मा.वि., नयाँखर्क, सिन्धुली	२०७५.५.२५ - ११.२४
	१२	पवित्रा भुजेल	श्री मा.वि., नयाँखर्क, सिन्धुली	२०७५.५.२५ - ११.२४
	१३	उमा भुजेल	श्री मा.वि., नयाँखर्क, सिन्धुली	२०७५.५.२५ - ११.२४
	१४	अस्मिता नेपाली	श्री मा.वि., नयाँखर्क, सिन्धुली	२०७५.५.२५ - ११.२४
	१५	पासाङ दोर्जे तामाङ	श्री मा.वि., नयाँखर्क, सिन्धुली	२०७५.५.२५ - ११.२४
	१६	उमा बस्नेत	श्री मा.वि., नयाँखर्क, सिन्धुली	२०७६.५.२६ - ११.२५
	१७	रस्मिता पुलामी	श्री मा.वि., नयाँखर्क, सिन्धुली	२०७६.५.२६ - ११.२५
	१८	अम्रेश बस्नेत	श्री मा.वि., नयाँखर्क, सिन्धुली	२०७६.५.२६ - ११.२५
	१९	मिना कुमारी श्रेष्ठ	श्री जनज्योति मा.वि., फोस्रेटार, सिन्धुली	२०७६.५.२६ - ११.२५
	२०	एलिना आचार्य	श्री जनज्योति मा.वि., फोस्रेटार, सिन्धुली	२०७६.५.२६ - ११.२५

अनुसूची ८ : बि.एस्सी. कृषि ईन्टर्न विद्यार्थीहरुको अध्ययन प्रतिवेदन

ASSESSMENT OF SOIL FERTILITY STATUS OF NURSERIES IN SWEET ORANGE ZONE UNDER PMAMP IN SINDHULI DISTRICT USING GEO-SPATIAL TECHNOLOGY

Sudip Kunwar, Chandeshwar Prasad Shriwastav,
Devendra Shahu, Lalan Kumar Singh

शोधसार

जुनार मध्य पहाडि क्षेत्रमा आय आर्जनको दृष्टिकोणले एक महत्वपूर्ण फलफुल हो । सिन्धुली जिल्ला जुनार खेती व्यवसायीकरण र कृषि उद्यमशीलता स्थापनाको लागि ठुलो सम्भावना बोकेको जिल्ला हो । यस अध्ययन सन् २०१७ मा सिन्धुली जिल्लाको गोलन्जोर गाउँपालिका वडा नं. ४, ५ र ६ मा अवस्थित प्रधानमन्त्रि कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, परियोजना कार्यान्वयन इकाई (जुनार जोन)को कार्यक्षेत्र अन्तरगत जुनार नर्सरीहरुको माटोको उर्वराशक्तिको अवस्था र स्वस्थ जुनार बेर्ना उत्पादनमा बाधक प्रमुख खाद्यतत्व पत्ता लगाउने उद्देश्यले गरिएको थियो । विभिन्न नर्सरीहरुबाट ०-२० से.मी. गहिराईमा ३२ वटा माटोको नमुनाहरु सङ्कलन गरिएको थियो । माटोका नमुनाहरु सङ्कलन गारिएको । स्थान जि.पि.एस्. उपकरण मार्फत पहिचान गरिएको थियो । सङ्कलन गरिएको नमुनाहरुलाई प्रयोगशालामा परिक्षण गारि माटोको बुनौट, पि.एच., नाईट्रोजन, फोस्फोरस, पोटासियम, जिङ्क, बोरन र जैविक पदार्थको अवस्था मापन गरिएको थियो । सम्पूर्ण अनुसन्धान क्षेत्रको माटोको उर्वराशक्ति नक्साङ्कन (Soil Fertility Status Map) Arc-GIS 10.1 सफ्टवेयर मार्फत GIS Interpolation प्रयोग गरि गरिएको थियो । स्वस्थ जुनार बेर्ना उत्पादनमा बाधक प्रमुख खाद्यतत्व पत्ता लगाउन माटोको प्रयोगशाला मार्फत आएको तथ्याङ्कलाई जुनार नर्सरीको लागि उत्तम मानिएको माटो परिक्षण तथ्याङ्कसङ्ग तुलना गरिएको थियो । माटो परिक्षणको तथ्याङ्क हेर्दा, सङ्कलित नमुना मध्ये अधिकतम नमुनाहरु (५९.३८%) स्यान्डि-लोम (Sandy-loam) तथा (७१.८७%) अम्लिय रहेको पाइयो । त्यस्तै अधिकतम नमुनाहरु नाईट्रोजनमा मध्यम (७८.१७%), फोस्फोरसमा अधिक (६५.६२%), पोटासियममा अधिक (५६.२५%), जिङ्कमा अधिक (४६.८७%), बोरनमा न्युन (८१.२५%) र जैविक पदार्थमा न्युन (९६.८७%) रहेको पाइयो । प्रयोगशाला मापनबाट आएको तथ्याङ्कको आधारमा GIS Interpolation बाट आंकलन गर्दा सम्पूर्ण अनुसन्धान क्षेत्रफल (९१७६हे.) मध्ये अधिकतम क्षेत्रफलमा अम्लिय माटो (६८.३७%), मध्यम नाईट्रोजन (७५.१८%), अधिक फोस्फोरस (५७.४२%), अधिक पोटासियम (६९.०%), मध्यम जिङ्क (४४.२४%), न्युन बोरन (७८.५६%) र न्युन जैविक पदार्थ (९५.२३%) रहेको पाइयो । समग्रमा माटोको उर्वराशक्ति हेर्दा ६२.५०% नर्सरीहरु कम उर्वर, २८.१३% नर्सरीहरु मध्यम र जम्मा ९.३८% नर्सरीहरु अधिक उर्वर रहेको पाइयो । स्वस्थ जुनार बेर्ना उत्पादनका लागि ३२ अनुसन्धान स्थान मध्ये ८१% स्थानमा नाईट्रोजन बाधक, ६६% स्थानमा फोस्फोरस बाधक, ६२% स्थानमा पोटासियम बाधक, ८१% स्थानमा बोरन बाधक, २८% स्थानमा जिङ्क बाधक र मात्र १६% स्थानमा माटोको पि.एच. बाधक रहेको पाइयो । अनुसन्धान क्षेत्रको माटोमा जैविक पदार्थ निकै कमि देखिएको छ । तसर्थ, सम्बन्धित क्षेत्रको नर्सरीहरुमा जैविक पदार्थ, नाईट्रोजन र बोरनको मात्रा सन्तुलित गर्न सिफारिस गरिन्छ, जसबाट गुणस्तरिय बेर्ना उत्पादन भई सिन्धुली जिल्लाको समग्र जुनारको उत्पादकत्व बढ्न टेवा पुग्नेछ ।

SURVEY AND MONITORING OF CHINESE CITRUS FLY (*Bactrocera minax* Enderlein) IN SWEET ORANGE ORCHARDS OF SINDHULI, NEPAL

Elina Gautam, Arvind Srivastava, Lalan Kumar Singh, Shanta Karki

ABSTRACT

A research entitled "Survey and monitoring of Chinese citrus fly (Bactrocera minax Enderlein) in sweet orange orchards of Sindhuli district, Nepal" was conducted during April to June, 2018 to know about the farmers' perception about the pest, management practices adopted and to study the population dynamics of B. minax in different altitude and months. Study consists of two parts: farmer's survey and monitoring of the pest. One hundred and twenty households were selected randomly for the survey. Hundred households from Golanjor rural municipality and twenty households from Kamalamai rural municipality were selected. For monitoring of the pest three farmer's orchard of Golanjor rural municipality located at three different altitudes i.e. 1200 masl, 1300 masl, and 1400 masl were selected. Great fruit fly bait (Protein hydrolysate 25% and abamectin 0.1%) was used in McPhail trap for the monitoring Findings of the survey revealed that fruit fly as the major pest of Junar. Study revealed that majority (81.7%) of the respondents' didn't have knowledge about the B. minax. Majority (54.1%) of farmers' main reason for lagging the idea of the pest was due to the lack of the government led extension activities followed by lack of technical knowhow (35.7 %) and lack of self interest to know (11.2%). A very few (13.3%) of the total respondents had received training on the fruit fly management. Study revealed that farmers were practicing different methods like collection and destruction of fallen fruits (86.7%), use of traps (38.3%), and chemical pesticides (49.2%) for management of fruit fly. Out of the total respondents 74.2% managed the fallen fruits whereas remaining 25.8% left the fruits unmanaged. They followed multiple practices to manage the fallen fruits which include dumping it into the pit (62.5%), keeping it into the plastic bag (52.5%), mixing the fruits in manure pit (36.7%), and feeding to livestock (44.2%). The study revealed that only 18.3% of the farmers were aware about the use of protein hydrolysate to control B. minax. Farmers' survey revealed that the main reasons for increasing the fruit fly infestation were lack of orchard management, lack of appropriate chemicals to control the pest. Monitoring of B. minax revealed that the total fruit fly count was higher in 1200 masl (56.25%) followed by 1300 masl (31.25%) and 1400 masl (8.50%). Similarly the adult of B. minax had peak emergence in the mid May to early June and the population was found on decreasing rate from the onset of June. Thus, fruit fly management should be initiated before June to overcome the problem of B. minax due to higher pest intensity recorded during this period.

COMPARATIVE STUDY OF SOIL FERTILITY STATUS OF SWEET ORANGE ORCHARDS OF 3 VDC'S (TINKANYA, JALKANYA AND RATANCHURA) IN SINDHULI DISTRICT

Matina Prajapati, Lalan Kumar Singh, Arvind Srivastava and Tilak Raj Chaulagain

ABSTRACT

Sweet orange is a fruit of high value. Its farming carry lots of opportunities for commercialization and to be developed as an agri-enterprise in Sindhuli district. This study was carried out to determine the soil fertility status and to determine the most limiting nutrient of the sweet orange nurseries of Sindhuli district, Nepal. Altogether 132 soil samples were collected from different Sweet orange orchardat a depth of 0-20 cm in three VDC's (Tinkanya,Jalkanya and Ratanchura).The number of soil samples taken from Tinkanya is 68,Jalkanya is 29 and fromRatanchura is 35.The collected soil samples were analyzed to find out their texture, pH, N, P2O5, K2O, B, Zn and organic matter status. The soil fertility status were analyzed by using MS-Excel. The most limiting nutrient in the Junar orchardswere determined by comparing the observed soil test value with the standard soil test value requirement for the sweet orange orchards. The observed data revealed that,29% of the soil samples in Tinkanyawere found to be Loamy soil, 66% Sandy loam soil, 3% loamy sand, and 2% clay loam. In Jalkanya 21% of the samples were found to be Loamy, 76%Sandy loam soil, and 3% loamy sand.In Ratanchura40% were found to be Loamy, 54% Sandy loam soil, and 6% clay loam.Among threeVDC's,total nitrogen in most of the soil samples were found to below in Tinkanya (71%) and Ratanchura (63%) but medium in Jalkanya (59 %). Available phosphorus in most of the samples were found to be low in Tinkanya(62%) and medium in Ratanchura (89%). However, all the samples in Jalkanya were found to be high in available phosphorus. Available potassium in most of the samples were found to be high in all 3 VDCs viz. Tinkanya (66%), Jalkanya (72%) and Ratanchura (94%). Soil zinc in most of the samples of Jalkanya (64%) and Ratanchura (66%) were found to be high. But, found low in Tinkanya (60%). Soil Boron and Soil Organic Matter in most of the samples were found to be low in all 3 VDCs: 63% & 88%, 48% & 52% and 46% & 79%) in Tinkanya, Jalkanya and Ratanchura respectively. Most of the soil samples of Jalkanya(62%) and Ratanchura(57%) were found to be neutral in nature. However, Most of the soil samples in Tinkanya (79%) were found to be acidic in nature.As compared to sweet orange plant'soptimum requirement, Nitrogen was found to be the most limiting nutrient in all 3 VDCs whereas, Soil pH is found to be the most optimum. The research area was also found to be very deficient in Soil Organic matter. It is therefore, recommended to enhance OM, and N level in the soil to produce quality sweet oranges, which is mandatory to increase the productivity.

सिन्धुली जिल्लाको जुनार नर्सरीमा बृद्दि प्रोत्साहक तथा जैविक ढुसीनाशक विषादीको रूपमा ट्राईकोडर्मा भिरिडिको प्रयोग

Kailash Pandey, Madhav Dhital, Debraj Adhikari

शोध-सार

यस अनुसन्धानमा सिन्धुली जील्लाको पाँच स्थानमा जुनारको बगैंचामा फेद कुहिने, जरा कुहिने तथा गमोसिस रोगको अवस्था अध्ययन, जुनारको बिजु नर्सरीमा ट्राईकोडर्मा भिरिडिको बिऊ उपचारको प्रभाव तथा कलमी नर्सरीमा ट्राईकोडर्मा भिरिडको माटो उपचारको प्रभावबारे अनुसन्धानात्मक गतिबिधिहरू सञ्चालन गरिएको थियो। अध्ययन गरिएका पाँच स्थानहरू मध्ये कमलामाई नगरपालिका-३, बाटो निगाले क्षेत्रमा सबैभन्दा बढि रोग लागेका बोटहरू पाईयो भने रोगको सघनतामा यी स्थानहरूको बीचमा कुनै भिन्नता देखिएन। बिजुको तुलनामा कलमी बोटहरूमा ५६.२६% कम फेद कुहिने, ५५.५५% कम जरा कुहिने तथा ५३.३३% कम गमोसिस रोगको सघनता भएको पाईयो। बिजु नर्सरीमा बिउ उपचारको ९० दिन पक्षात सबैभन्दा बढि बिउ उमारता (८०.३६%) र मूल जराको लम्बाई (१२.६९ सेमी) ३० ग्राम ट्राईकोडर्मा प्रति किलो बिउको उपचारमा पाईयो। सबैभन्दा धेरै द्वितिय जराको संख्या (१०.५), जराको तौल (०.१६७ ग्राम), विरूवाको लचाई (६.१२५ सेमी) र विरूवाको तौल (०.५३५ ग्राम) २० ग्राम उपचारमा पाईयो। सांख्यिकीय विश्लेषण अनुसार यी बृद्दि विकासका मापदण्डहरूमा ३० ग्राम, २० ग्राम र १० ग्राम ट्राईकोडर्माको उपचारमा कुनै भिन्नता नभएको नतिजा प्राप्त भयो। उपचारको मात्राहरूले पातको संख्यामा कुनै भिन्नता नदेखाउने तर सबैभन्दा धेरै क्षेत्रफल (२.४२ सेमी२) भएको पात ३० ग्रामको उपचारमा देखियो र यसको नतिजा २० ग्रामको उपचारसँग भिन्न नहुने पाईयो। रोगको सबैभन्दा कम प्रभाव ३० ग्राम को उपचारमा देखियो भने सबैभन्दा बढि रोग सघनता बिउ उपचार नगरिएका बिरूवाहरूमा देखियो। विरूवाको बृद्दिका मापदण्डहरू र रोगका मापदण्डहरूको बीचमा विपरित सम्बन्ध हुने पाईयो। कलमी नर्सरीमा माटो उपचारको १०० दिन पश्चात सबैभन्दा बढि स्प्राउट (८१.९९%), द्वितिय जराको संख्या (२२.७५), जराको लम्बाई (४४.५६ सेमी), स्प्राउटको तौल (२.४५ ग्राम), पातको क्षेत्रफल (९.८६ सेमी२) ३० ग्राम ट्राईकोडर्मा पाउडर प्रति लिटर मलखादको झोलको उपचारमा पाईयो र सांख्यिकीय विश्लेषणले यसको नतिजा २० ग्राम र १० ग्राम उपचारसँग समान हुने देखियो। सबैभन्दा बढि स्प्राउटको लम्बाई (६.४३ सेमी) ३० ग्राम उपचारमा पाईयो र सांख्यिकीय विश्लेषणले यसको नतिजा २० ग्रामसँग समान हुने देखियो। मृत स्प्राउटको संख्या, जराको मोटाई, जराको तौल र पातको संख्यामा उपचारको कुनै प्रभाव नहुने पाईयो। यस अध्ययनको आधारमा बहुमत बृद्दि विकास र रोग नियन्त्रण मापदण्डमा ३० ग्राम, २० ग्राम र १० ग्राम ट्राईकोडर्माको उपचारको बीचमा भिन्नता नदेखिने तर उपचार नगरीएको र ५ ग्रामको उपचारभन्दा सांख्यिकीय दृष्टिले राम्रो हुने पाइयो। तर केहि मापदण्डहरूमा २० ग्रामले राम्रो प्रभाव देखाएको पाईएको छ। त्यसैले २० ग्राम ट्राईकोडर्माको उपचार (प्राति केजी बीउ वा प्रति लिटर मलखादको झोल) लाई न्यूनतम प्रभावकारी मात्रा मान्न सकिन्छ।

EFFECT OF DIFFERENT POSTHARVEST TREATMENTS ON PROLONGING SHELF LIFE AND MAINTAINING QUALITY OF SWEET ORANGE (*Citrus sinensis* Osbeck)

Samita Thapa, Saroj Sapkota, Debraj Adhikari

ABSTRACT

A study on "Effect of different postharvest treatments on prolonging shelf-life and maintaining the quality of sweet orange (*Citrus sinensis* Osbeck.)" was conducted during February to April 2019 to evaluate the effect of different postharvest treatments on maintaining quality and shelf life of sweet orange. Laboratory experiment was conducted under completely randomized (CRD) with four replications and five treatments (T1= Aloe vera gel @100%, T2= Paraffin wax @100%, T3= Corn Starch @4%, T4=Tragacanth Gum @4%, T1=Control i.e. untreated fruits). Data were recorded in every 5 days interval till 40th day. Minimum percentage pf PLW was observed in the fruits treated with paraffin wax (5.83% in 40th day) which was statistically at par with the findings of all other coated fruits. Corn starch showed minimum shrinkage (4.27%) which was statistically at par with Paraffin wax (100%) and tragacanth gum (4%). Wax treated fruits recorded the maximum juice recovery percentage (31.43%) whereas the minimum juice recovery percentage (27.81%) was observed in control fruits. The control fruits (untreated) showed the maximum TSS (15.03º brix) which was statistically at par with Aloe Vera and Corn starch. Higher acidity was found in the fruits treated with Aloe Vera (100%) (0.917) which was statistically par with corn starch (4%) and tragacanth gum (4%). The marketability value of tragacanth gum treated fruits was reported to be maximum (4.445). Minimum disease index (2.25) was observed in the fruits treated with Aloe vera gel which was statistically at par with tragacanth gum and corn starch treated fruits whereas postharvest life was found maximum (69 Days) in fruits treated with Aloe vera (100%) while it was only 46 in control fruits. Thus, the tragacanth gum @4% was better for maintaining quality and prolonging the shelf life of sweet orange at the ambient room condition.

STUDY OF CHINESE CITRUS FLY (*Bactrocera minax* Enderlein) PUPAE IN SWEET ORANGE (*Citrus sinensis* Osbeck) ORCHARDS OF SINDHULI, NEPAL

Ranju Thapaliya, Ananta Mani Bhattarai, Debraj Adhikari

ABSTRACT

A research project on study of pupae of Bactrocera .minax was conducted from 20th of Magh to 16th of Baisakh. An extensive survey was undertaken to identify the percentage fruit loss and management practices used by the farmers. The survey was undertaken in four different location of Golanjor Rural municipality ward no.5. From the surveyed data, there was more number of household which had 81-100% fruit loss (16) and more household which performed deep burry and bagging (35%) to manage the fallen fruits. For the collection of pupae, household with different percentage fruit loss was taken as treatments: i) 0-20% fruit loss, ii) 21-40% fruit loss, iii) 41-60% fruit loss, iv) 61-80% fruit loss and v) 81-100% fruit loss and replication of four orchards. The high population of the pupa was found to be directly proportional to the damage extent found in field where the pupal population was high in orchard 81-100% fruit loss with average mean 32.50 followed by 61-80% fruit loss with average mean 18.00, 41-60% fruit loss with average mean 13.75, 21-40% fruit loss with average mean 11.50 and least in 0-20% fruit loss with average mean 7.25. Completely Randomized Design (CRD) was undertaken for further experiment after collection of the pupae. The total emergence rate was high in 81-100% fruit loss (mean=19.50) and least in 0-20% fruit loss (mean=6).The female population was comparatively high in 81-100% fruit loss (mean=9.75) and least in 0-20% fruit loss (mean=3). Likewise, male population was high in 81-100% fruit loss (mean=9.75) and least in 0-20% fruit loss (mean=3). The sex-ratio of B. minax was found to be 0.93. Mortality rate of the pupae was very high in 81-100% fruit loss (52%) followed by 61-80% fruit loss (22%), 41-60% fruit loss (11%), 21-40% fruit loss (10%) and least in 0-20% fruit loss (5%). On 16th of Baisakh there was high emergence of adult in 41-60% fruit loss (5.75) followed by 81-100% fruit loss (5.50), 61-80% fruit loss (3.25), 21-40% fruit loss (2.50) and least in 0-20% fruit loss (0.50). As a result, there were more households which had high level of incidence of B. minax and also more pupal population, male and female population and mortality rate was found in 81-100% fruit loss. For this, farmers should perform proper management practices and daily inspection of orchard should be done.

PRODUCTION PROBLEMS, MANAGEMENT PRACTICES AND PROFITABILITY OF CITRUS NURSERY BUSINESS IN SINDHULI DISTRICT OF NEPAL

Pradeep Khanal, Arjun Kumar Shrestha, Debraj Adhikari and Yogendra Kumar Karki

ABSTRACT

The study was conducted from February, 2020 – May, 2020 to assess the management practices, production problems and profitability of citrus nursery business in Sindhuli district of Nepal. The data were collected from 100 respondents (20 nursery holders and 80 sweet orange farmers other than nursery holders) using semi- structured questionnaire. Data entry and analysis was done using Microsoft Excel and Statistical Package for Social Science (SPSS). Descriptive statistics (percentage, mean, standard deviation and range) and analytical tools like Cobb- Douglas production function and binary logistic regression were used while analyzing the data. The binary logistic regression analysis revealed that educational experience (odds value=1.572, p-value <0.01) have highly significant effect to the adoption of citrus nursery enterprise. Among the methods of irrigation, the adoption of drip, sprinkle and surface irrigation was recorded as 5%, 20% and 75% respectively. Majority of nursery holders had practiced side grafting (70%) method of propagation. The most commonly used chemical pesticide was Dimethoate 30% EC (70%) whereas the most commonly used botanical pesticide was tobacco extract (27%) followed by Neem based pesticide (23%). The Benefit- Cost ratio was found to be higher in case of nursery with screen house/poly house (2.59) than open nursery (1.84). From the regression results of Cobb-Douglas production function, it was evident that labor in terms of man/day (β=0.750, p-value <0.01) and cost of grafting materials (β=0.923, p- value<0.01) had positive and significant effect on the income of nursery holders. The most severe production constraint being faced by nursery holders is disease/ pest damage (I=0.79) followed by micro-nutrient deficiency (I=0.70). The nursery holders are recommended to use botanical pesticides for remedy of pests especially leaf miner and apply required micro-nutrients based on visual to overcome micro- nutrient deficiency in saplings/seedlings.

EFFECT OF HARVESTING METHOD AND POST-HARVEST TREATMENT WITH CHEMICALS FOR THE MANAGEMENT OF BLUE MOLD IN SWEET ORANGE DURING COOL-BOT STORAGE AT SINDHULI, NEPAL

Pritika Devkota, Arjun Kumar Shrestha, Debraj Adhikari and Rajendra Mishra

ABSTRACT

This study entitled "Effect of harvesting method and post-harvest treatment with chemicals for the management of blue mold in sweet orange during cool-bot storage at Sindhuli, Nepal" was conducted during February 2 to March 2, 2020. Sweet orange (cv. Sindhuli Local) fruit were harvested with stalk and without stalk and dipped either in distilled water as control or treated with sodium hypochlorite @500 ppm for 10 min and sodium bicarbonate @10000 ppm for 2.5min followed by air drying and then stored in cool-bot (8-10ºC and 90-95% RH). The experiment was laid out in two factor Completely Randomized Design (CRD) consisting of 3 treatments and 3 replications. The least physiological loss in weight (0.78%) and decay loss (3.87%) were obtained with sodium bicarbonate. The management of blue mold disease of fruits was significantly affected by harvesting method and post-harvest chemical treatment. However, there was no-significant effect on total soluble solids, titratable acidity and pH by chemical treatment and harvesting method during cool-bot storage. Sweet orange fruits harvested with stalk had lesser blue mold disease infection (5.01%) as compared to those harvested without stalk (5.64%). The minimum disease infection (3.87%) was noticed in fruit treated with sodium bicarbonate (3.87%).It has been established that the post-harvest chemical treatment and harvest method selected for the present study have the potential to control blue mold fungal disease of sweet orange during cool-bot storage condition while retaining its nutritional quality.

अनुसूची ९ : अनुदानका कार्यक्रमका लाभग्राहीहरुको विवरण

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा प्रवाह भएको अनुदानको विवरण (रु. ५०,००० भन्दा धेरै)

क्र. सं.	अनुदानग्राही समूह/सहकारी/उद्यमीको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.	अनुदानको उद्देश्य	बाली	क्षेत्रफल /संख्या	कुल लगानी	अनुदान रकम	स्वलगानी	उपलब्धी (आम्दानी/क्षेत्रविस्तार/ उत्पादन..आदि सहित)
१	जीविकोपार्जन जुनार उत्पादक कृषि सहकारी सं. लि.	गोलन्जोर ५, नयाँखर्क	तिलक बहादुर थापा	९८४१९८३०८२	चक्लाबन्दी जुनार खेती	जुनार	२० हे.	१८६३०००	९३१५००	९३१५००	क्षेत्र विस्तार
२	विश्वज्योति जुनार उत्पादक कृषि सहकारी सं. लि.	गोलन्जोर ४, तिनकन्या	लोक बहादुर आले	९८४४१४७०२२	चक्लाबन्दी जुनार खेती	जुनार	२० हे.	१८६३०००	९३१५००	९३१५००	क्षेत्र विस्तार
३	तल्लो डुडे जुनार उत्पादन फार्म	गोलन्जोर ४, तल्लो डुडे	भिम ब. कमरजोगी	९८६४६८२२२०	नमुना जुनार बगैचा	जुनार	१ हे.	२०००००	१०००००	१०००००	क्षेत्र विस्तार
४	हायु कृषि तथा पशुपालन फार्म	गोलन्जोर ५, रतनचुरा	बद्री बहादुर हायु	९८४४१५५९२८	नमुना जुनार बगैचा	जुनार	२ हे.	२०००००	१०००००	१०००००	क्षेत्र विस्तार
५	शिव शक्ति पशुपंछी तथा फलफूल उत्पादन फर्म	गोलन्जोर ४, तिनकन्या	वेग बहादुर ठकुरी	९८४४२५२३४५	नमुना जुनार बगैचा	जुनार	३ हे.	२०००००	१०००००	१०००००	क्षेत्र विस्तार
६	देवकी पशुपंछी पालन तथा कृषि फर्म	गोलन्जोर ५, बिजयछाप	देवकी श्रेष्ठ	९८०७६३१४४३	नमुना जुनार बगैचा	जुनार	४ हे.	२०००००	१०००००	१०००००	क्षेत्र विस्तार
७	बाटो निगाले जुनार उत्पादन कृषि सहकारी सं. लि.	कनपा ३, जलकन्या	लालकाजी श्रेष्ठ	९८४४०९२११०	नमुना जुनार बगैचा	जुनार	५ हे.	२०००००	१०००००	१०००००	क्षेत्र विस्तार
८	जुनार सुपरजोन सञ्चालक समिति	गोलन्जोर ५, खनियाँखर्क	गोबिन्द बहादुर लुङ्गेली	९८४०५८२११६	क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण	जुनार	7000 स्पोटहरु	२५०००००	१२५००००	१२५००००	फलमालाग्ने औंसाकीरा नियन्त्रण
९	कृषि औजार तथा मेसिनरी उपकरण (अनुदान) बितरण	कार्यक्षेत्रभर	अनुदानग्राहीहरु	अनुसुचीको नामावली	यान्त्रिकीकरण	जुनार	१०० हे.	२८९८०००	१४४९०००	१४४९०००	यान्त्रिकीकरण बृद्धि भई उत्पादन लागत न्युनिकरण
१०	साना सिंचाई निर्माण तथा मर्मत संभार	कार्यक्षेत्रभर	अनुदानग्रहीहरु	,,	सिंचित क्षेत्र विस्तार	जुनार	140 हे.	१३३१३७२५	६२१२४६३	६९२७०७९	सिंचित क्षेत्र बृद्धि
११	नाकाजोली जुनार एकिकृत फलफूल नर्सरी	गोलन्जोर-६	शेर बहादुर मगर	९८४४१७३७१४	नर्सरी स्क्रिन हाउस निर्माण	जुनार	1	२००००००	१००००००	१००००००	गुणस्तरिय बिरुवा उत्पादन
१२	शुमित्रा फलफूल नर्सरी	गोलन्जोर-५, हिर्दिङ्ग	रमेश थापा	९८४९००४९००	नर्सरी स्क्रिन हाउस निर्माण	जुनार	1	२००००००	१००००००	१००००००	गुणस्तरिय बिरुवा उत्पादन
१३	कुशल फलफूल नर्सरी	सुनकोशी-७, मझुवा	यज्ञ बहादुर आचार्य	९८४४०४५७७८	नर्सरी स्क्रिन हाउस निर्माण	जुनार	1	२००००००	१००००००	१००००००	गुणस्तरिय बिरुवा उत्पादन
१४	जुनार हाइटेक फलफूल नर्सरी	गोलन्जोर-५,	अम्रेश बस्नेत	९८४४२०६४४८	हाईटेक नर्सरी स्क्रिन हाउस मर्मत	जुनार	1	१८१६०००	९०८०००	९०८०००	गुणस्तरिय बिरुवा उत्पादन
१५	लाङ्गघाली जुनार प्रशोधन उद्योग	गोलन्जोर ४, तिनकन्या	शन्त बहादुर सिंजाली	९८४४०८६७९६	लघु प्रशोधन उद्योग सञ्चालन सहयोग	जुनार	१	६०००००	३०००००	३०००००	जुनार फल प्रशोधन र बजारिकरण सहयोग
१६	जुनार सुपरजोन सञ्चालक समिति	गोलन्जोर ५,	गोबिन्द बहादुर लुङ्गेली	९८४०५८२११६	जुनारको उत्पादन	जुनार	४०० हे.	१९९९००	१९९९०००	०	जुनार उत्पादन बृद्धि

		खनियाँखर्क			बृद्धि गर्न उत्प्रेरणा गर्ने			०			
१७	श्री जनज्योति मा. वि. फोस्रेटार, सिन्धुलीमाढी	कमलामाई नगरपालिका	टोप बहादुर गुरुङ्ग	९८४३४९६३१८	प्राविधिक शिक्षालयमा सहयोग		1	४७२०००	२३६०००	२३६०००	प्राविधिक शिक्षालयको क्षमता बृद्धि र गुणस्तरिय कृषि शिक्षामा टेवा
१८	श्री मा. बि. नयाँखर्क,	गोलन्जोर ५, नयाँखर्क	नवराज थापा	९८५४०४१८७१	,,		1	४७२०००	२३६०००	२३६०००	
	जम्मा							**३४७९६७२५**	**१७९५३४६३**	**१६६६९०७९**	

अनुसूची १० : साना सिंचाई निर्माण तथा मर्मत संभार कार्यक्रम

क्र. सं.	साना सिंचाई योजनाको नाम	ठेगाना	अनुदान रकम (कन्टिन्जेन्सी सहित)	सहभागिता जम्मा	कूल जम्मा रकम	सिचाँईको प्रकार (कूलो,पाईप, थोपा आदि)	निर्मित संरचना (ट्याङ्की, मेसिनरी वाल, कल्भर्ट आदि)	पानी भण्डारण क्षमता लि.	बाह्रै महिना सिंचाई पुग्ने क्षेफ (रो.)
१	अल्ले कार्तिके साना सिंचाई	गोलन्जोर-१, डुँडभञ्ज्याङ्ग	११३०५७	१२५०६५.७९	२३९०६५.८	पाइप सिंचाई	ट्याङ्की+पाइप, सिंचाई+इन्टेक	१२०००	९७
२	सल्ले सिंचाई आयोजना	गोलन्जोर-१, डुँडभञ्ज्याङ्ग	११२९३०	१३००७०.७८	२४४०७०.८	सामुहिक पाइप	प्लाष्टिकपोखरी+पाइप सिंचाई	६००००	८०
३	पानी गैरा सिरुवानी सिंचाई आ.	गोलन्जोर-१, डुँडभञ्ज्याङ्ग	११३१८०	१२७६६३.७५	२४१६६३.७	पाइप सिंचाई	ट्याङ्की+पाइप, सिंचाई+इन्टेक	१२०००	७०
४	माख्लो भन्ज्याङ्ग जुनार सिंचाई आ.	गोलन्जोर-२, बितिजोर	१११८९६	१२४६३०.८१	२३८६३०.८	सामुहिक पोखरी	ट्याङ्की +पाइप सिंचाई	३६०००	२५
५	थुम्काटोल सिंचाई आयोजना	गोलन्जोर-२, बितिजोर	११२३५५	१२५५४८.४६	२३९५४८.५	सामुहिक पोखरी	ट्याङ्की +पाइप सिंचाई	२४०००	३००
६	तिल्के पोखरी सिंचाई आयोजना	गोलन्जोर-२, बितिजोर	११२६७७	१२६१९३.३१	२४२८३८.९	सामुहिक पोखरी	ट्याङ्की +पाइप सिंचाई	५२०००	६०
७	करेसा पोखरी सिंचाई आयोजना	गोलन्जोर-३, भदौरे	११२४३१	१२४२००.५९	२३८२००.६	पोखरी सिंचाई	ट्याङ्की +पाइप सिंचाई	१२०००	५०
८	बितिजोर खोला सिंचाई आयोजना	गोलन्जोर-४, तिनकन्या	११४०००	१३२६७४.०३	२४६६७४.०	पाइप सिंचाई	इन्टेक+पाइप सिंचाई	०	१२
९	पोखरी तथा टंयाङ्की निर्माण सिंचाई	गोलन्जोर-४, तिनकन्या	११४०००	१३२४२८.८८	२४६४२८.९	निजी पोखरी	ट्याङ्की +पाइप सिंचाई	१२०००	६
१०	टंयाङ्की निर्माण सिंचाई आयोजना	गोलन्जोर-४, तिनकन्या	११३१११	१३१०११.६	२४५०१२	निजी पोखरी	इन्टेक+पाइप सिंचाई	०	१००
११	पोखरी निर्माण सिंचाई आयोजना	गोलन्जोर-४, तिनकन्या	११०७११	१२८२०७.११९	२४२२०७	पोखरी	ट्याङ्की +पाइप सिंचाई	२८०००	३
१२	स्वारा रातमाटे कुलो मर्मत सिंचाई	गोलन्जोर-४, तिनकन्या	१०४९४७	११२५६४.२३२२	२२६५६४	सामुहिक कुलो सिंचाई	इन्टेक+पाइप सिंचाई	०	५२
१३	तलो रनिखोला सिचाई आयोजना	गोलन्जोर-४, तिनकन्या	११२३८८	१२५०६३.६८४	२३९०६४	पाइप,सामुहिक पोखरी	ट्याङ्की +पाइप सिंचाई	२००००	३०
१४	पधेरा खोला देखि धनसार सिंचाई	गोलन्जोर-४, तिनकन्या	११४०००	१३५९७७.८०	२४९९७७.८	पाइप तथा पोखरी	ट्याङ्की+पाइप, सिंचाई+इन्टेक	१२०००	२०
१५	टंयाङ्की निर्माण सिंचाई आयोजना	गोलन्जोर-४, तिनकन्या	११३१९९	१३१९६७.०२	२४५९६७	निजी टंयाङ्की	इन्टेक+पाइप सिंचाई	०	१००
१६	पोखरी निर्माणा सिंचाई आयोजना	गोलन्जोर-४, तिनकन्या	११२२०७	१२८७६८.१७५२	२४२७६८	पोखरी सिंचाई	टंयाङ्की निर्माण	८६०००	१००
१७	झक्रिथान सिंचाई आयोजना	गोलन्जोर-४, तिनकन्या	१११३०२	१२१६४७.००५६	२३५६४७	पाइप,सामुहिक पोखरी	ट्याङ्की+पाइप, सिंचाई+इन्टेक	१२०००	५०
१८	पुष्पा जुनार सिंचाई आयोजना	गोलन्जोर-४, तिनकन्या	११२०९४	१२५८८८.१६६४	२३९८८८	पोखरी सिंचाई	ट्याङ्की, + पाइप सिंचाई	१२०००	३०
१९	धापखोला सिंचाई आयोजना	गोलन्जोर-४, तिनकन्या	११२१७०	१२५०६८.५९१	२३९०६९	टंयाङ्की निर्माण	ट्याङ्की +पाइप सिंचाई	२६०००	७०
२०	पाइप तथा टंयाङ्की सिंचाई आ.	गोलन्जोर-४, तिनकन्या	१११४६२	१३४३००.८१०९	२४८३०१	पाइप तथा टंयाङ्की	इन्टेक+पाइप सिंचाई	०	१५०

क्र. सं.	साना सिंचाई योजनाको नाम	ठेगाना	अनुदान रकम (कन्टिन्जेन्सी सहित)	सहभागिता जम्मा	कूल जम्मा रकम	सिचाँईको प्रकार (कूलो,पाईप, थोपा आदि)	निर्मित संरचना (टयाङ्की, मेसिनरी वाल, कल्भर्ट आदि)	पानी भण्डारण क्षमता लि.	बाह्रै महिना सिंचाई पुग्ने क्षेफ (रो.)
२१	पोखरी तथा टंयाङ्की निर्माण सिंचाई	गोलन्जोर-४, तिनकन्या	१११७०६	१२२४८६.५०१४	२३६४८७	पाइप तथा पोखरी	टयाङ्की +पाइप सिंचाई	१२०००	५
२२	पोखरी तथा टंयाङ्की निर्माण सिंचाई	गोलन्जोर-४, तिनकन्या	११२३४२	१२३१८७.३१२४	२३७१८७	पोखरी तथा टंयाङ्की	टयाङ्की +पाइप सिंचाई	२००००	८
२३	पोखरी तथा टंयाङ्की निर्माण सिंचाई	गोलन्जोर-४, तिनकन्या	१११५४३	१२७०३२.०३९	२४१०३२	निजी पाइप	टयाङ्की +पाइप सिंचाई	१८०००	२०
२४	कल्पना नर्सरी सिंचाईपाइप आ.	गोलन्जोर-४, तिनकन्या	११४०००	१३१०११.१३	२४५०११.१	पाइप सिंचाई	इन्टेक+पाइप सिंचाई	०	४०
२५	ढाडिखोला जुनार बगैंचा सिंचाई	गोलन्जोर-५, चिसापानी	११२३४२	१२३६३९.५०९६	२३७६४०	सामुहिक पोखरी	टयाङ्की +पाइप सिंचाई	१२०००	२०
२६	टंयाङ्की सिंचाई आयोजना	गोलन्जोर-५, रतनचुरा	११४०००	१३०१०४.७२१	२४४१०५	टंयाङ्की निर्माण	टयाङ्की +पाइप सिंचाई	२४०००	५०
२७	पोखरी निर्माण	गोलन्जोर-५, नयाँखर्क	११४०००	१३२४०१.७०	२४६४०१.७	निजी पाइप	टयाङ्की +पाइप सिंचाई	४५०००	१५
२८	सामुहिक पोखरी निर्माण	गोलन्जोर-५, रतनचुरा	११२८६४	१२४६४१.९४१	२३८६४२	सामुहिक पोखरी	टयाङ्की +पाइप सिंचाई	२४०००	७०
२९	कोप्ची खोला साना सिंचाई आ.	गोलन्जोर-५,खनियाखर्क	११४०००	१२८३००.२२०५	२४२३००	सामुहिक पोखरी	टयाङ्की + मेसिनरी वाल	१०५००	९
३०	धाराखोला सिंचाई आयोजना	गोलन्जोर-५, नयाँखर्क	११०९६२	११९६०९.९५७६	२३३६१०	सामुहिक पाइप	टयाङ्की+पाइप, सिंचाई+इन्टेक	१२०००	२५
३१	लिस्ने खोल्सी सिंचाई आयोजना	गोलन्जोर-५, रतनचुरा	१११५३७	१२४५७०.३८५६	२३८५७०	सामुहिक पोखरी	टयाङ्की, + पाइप सिंचाई	१२०००	५
३२	खऱ्याङखोला सिंचाई आयोजना	गोलन्जोरर-५, फङसे	११०९६२	११९६०९.९५७६	२३३६१०	सामुहिक पाइप	टयाङ्की+पाइप, सिंचाई+इन्टेक	१२०००	१०
३३	पोखरी तथा पाइप सिंचाई आ.	गोलन्जोर-५, हिर्दिङ्ग	११२६०२	१२७९६६.१४१६	२४१९६६	पोखरी तथा पाइप	टयाङ्की+पाइप, सिंचाई+इन्टेक	१२०००	२०
३४	सिकारी डाँडा पोखरी सिंचाई आ.	गोलन्जोर-५, हिर्दिङ्ग	१०९९६३	११९६८४.३५	२३३६८४.३	सामुहिक पोखरी	टयाङ्की +पाइप सिंचाई	१५०००	६०
३५	पाइप सिंचाई आयोजना	गोलन्जोर-५, धुराडाँडा	११४०००	१३३३७९.४४५६	२४७३७९	पाइप सिंचाई	टयाङ्की+पाइप, सिंचाई+इन्टेक	१२०००	२००
३६	पोखरी तथा फाइप सिंचाई आ.	गोलन्जोर-५,विजयछाप	११२५२६	१२५८५२.०४७	२३९८५२	पोखरी तथा पाइप	टयाङ्की +पाइप सिंचाई	२००००	३०
३७	पक्की पोखरी सिंचाई आयोजना	गोलन्जोर-५, नयाँखर्क	११४०००	१२८२४१.८१६८	२४२२४२	टंयाङ्की निर्माण	टयाङ्की +पाइप सिंचाई	३८५०००	११
३८	पोखरी निर्माण तथा पाइप सिंचाई	गोलन्जोर-५, नयाँखर्क	१११४८५	१२६४७४.८१६	२४०४७५	पोखरी तथा पाइप	टयाङ्की +पाइप सिंचाई	३६०००	१८
३९	मसार डाँडा पोखरी सिंचाई आ.	गोलन्जोर-५, हिर्दिङ्ग	११४०००	१२७२७६.९८	२४१२७७.०	सामुहिक पोखरी	टयाङ्की +पाइप सिंचाई	२००००	२२
४०	मोक्तान बारी पोखरी सिंचाई आ.	गोलन्जोर-५, हिर्दिङ्ग	१०९४५८	११७३५२.९०	२३१३५२.९	निजी पोखरी	टयाङ्की +पाइप सिंचाई	२००००	७
४१	पाइप सिंचाई आयोजना	गोलन्जोर-५, हिर्दिङ्ग	११४०००	१२८४०१.६३	२४२४०१.६	निजी पोखरी	टयाङ्की +पाइप सिंचाई	१५०००	१०

क्र.सं.	साना सिंचाई योजनाको नाम	ठेगाना	अनुदान रकम (कन्टिन्जेन्सी सहित)	सहभागिता जम्मा	कूल जम्मा रकम	सिचाँईको प्रकार (कूलो,पाईप, थोपा आदि)	निर्मित संरचना (ट्याङ्की, मेसिनरी वाल, कल्भर्ट आदि)	पानी भण्डारण क्षमता लि.	बाह्रै महिना सिंचाई पुग्ने क्षेफ (रो.)
४२	पाइप सिंचाई आयोजना	गोलन्जोर-५, रतनचुरा	१०८१६९	११६१३८.०७७६	२३०१३८	पाइप सिंचाई	टयाङ्की+पाइप, सिंचाई+इन्टेक	१२०००	१००
४३	माथिल्लो विजयछाप सिंचाई आ.	गोलन्जोर-५,विजयछाप	११३१२२	१२८६६१.५२०९	२४२६६२	सामुहिक पाइप	इन्टेक + पाइप सिंचाई	०	५
४४	पोखरी सिंचाई आयोजना	गोलन्जोर-५, नयाँखर्क	१११४८५	१२६४७४.८१६	२४०४७५	सामुहिक पोखरी सिंचाई	टयाङ्की +पाइप सिंचाई	३६०००	१३
४५	देविथान देखि डाँडाबारी सम्म	गोलन्जोर-६,नाकाजोली	१०८०३७	१२००१८.८५९	२३४०१९	पाइप तथा पोखरी	टयाङ्की +पाइप सिंचाई	२४०००	१३
४६	पोखरी सिंचाई आयोजना	गोलन्जोर-६,नाकाजोली	११४०००	१२७७९९.०४०४	२४१७९९	पोखरी सिंचाई	टयाङ्की +पाइप सिंचाई	२००००	१५
४७	पोखरी र पाइप सिंचाई आयोजना	गोलन्जोर-६,नाकाजोली	११४०००	१३२६२४.३७७२	२४६६२४	पाइप तथा पोखरी	टयाङ्की +पाइप सिंचाई	२१०००	३
४८	फस्के सिंचाई आयोजना	गोलन्जोर-२, बितिजोर	११४०००	१२७६८२.१६३४	२४१६८२	पाईप सिंचाई	टयाङ्की +पाइप सिंचाई	१८०००	८
४९	गैराटोल सिंचाई आयोजना	गोलन्जोर-६,नाकाजोली	११४०००	१२७०३०.३९२६	२४१०३०	पानी संकलन	टयाङ्की +पाइप सिंचाई	२००००	२०
५०	कुलो सिंचाई आयोजना	सुनकोशी-७, मझुवा	११२४६२	१२८७२८.७२४५	२४२७२८.७	कुलो सिंचाई	कुलो सिंचाई +इन्टेक	०	३५०
५१	डाँडाबारी बगैंचा सिंचाई आ.	सुनकोशी-७, गैरीगाउँ	११२०८२	१२३५८५.०६२६	२३७५८५.१	पाइप,सामुहिक पोखरी	टयाङ्की+पाइप, सिंचाई+इन्टेक	१२०००	३०
५२	मझुवा माझटोल सिंचाई आयोजना	सुनकोशी-७, मझुवा	१०५८६७	११२०९७.१५९८	२२६०९७.२	पाइप तथा पोखरी	टयाङ्की +पाइप सिंचाई	८०००	२०
५३	टयांकी तथा पाइप	सुनकोशी-७, मझुवा	८४९५३	७०२६९.०५९८	१८४२६९.१	टयांकी निर्माण	टयाङ्की +पाइप सिंचाई	८०००	१३
५४	कुलो सिंचाई आयोजना	क.न.पा.-३,जलकन्या	६९५९२	३८८०७.५९८	१५२८०७.६	कुलो सिचाई	कुलो सिंचाई+मेसिनरी वाल	०	२८
५५	गगलाटे चिउरीबोट पाइप सिंचाई	क.न.पा.-३,जलकन्या	११०२८८	१२५६१८.३३०९	२३९६१८.३	पाइप सिंचाई	इन्टेक+पाइप सिंचाई	०	४०
५६	साना पोखरी तथा थोपा सिंचाई	क.न.पा.-३,जलकन्या	११४०००	१३१३७८	२४५३७८	सामुहिक टंयाङ्की	प्लाष्टिक पोखरी	१२०००	१००
	जम्मा		**६२१२४६३**	**६९२७०७९**	**१३३१३७२५**			१३४३५००	**२८१८**

अनुसूची ११ : ५० प्रतिशत अनुदानमा साना मेशिनरी औजार उपकरण वितरण कार्यक्रम अन्तर्गत लाभग्राहीहरुको विवरण

क्र.सं.	समूह/सहकारी/ उद्यमीहरुको नाम	ठेगाना	टोलको नाम	औजार, उपकरण, सामग्री	स्पेशिफिकेसन	परिमाण
१	राजन अर्गानिक फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-६	नाकाजोली	ब्रश कटर	रुख काट्ने मेशिन	१
				डिजिटल काटाँ	६० के.जी.	१
				जुसर मेशिन	हाते जुसर मेशिन	१
				ठेला गाडा	ठेला गाडा	१
					जम्मा	४
२	प्रेम बहादुर ठकुरी	गोलन्जोर ४	तिनकन्या	मिनी टिलर	७ एच. पि.	१
					जम्मा	१
३	भुजेल जुनार अर्गानिक कृषि फर्म	गोलन्जोर ५	नयाँखर्क	मिनी टिलर	७ एच. पि.	१
					जम्मा	१
४	बाटोनिगाले जुनार उत्पादन कृषि सहकारी सं.लि.	क.न.पा-३	बाटोनिगाले	ठेला गाडा	ठेला गाडा	६
				जुसर मेशिन	जुसर मेशिन	१
				डिजिटल काटाँ	१०० के.जी.	२
				प्लाष्टिक क्रेट	प्लाष्टिक क्रेट	२०
					जम्मा	२९
५	जानकी जुनार सुन्तला तथा तरकारी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४	तिनकन्या	ठेला गाडा	ठेला गाडा	१
				सिकेचर	काटँछाटँ गर्ने कैची	२
				स्प्रे टंयाङ्की	स्प्रे टंयाङ्की	१
					जम्मा	४
६	भोजराज गुरुङ	गोलन्जोर गा.पा.-४	तिनकन्या	मिनी टिलर	७ एच. पि.	१
				डिजिटल काटाँ	१०० के.जी.	१
				ठेला गाडा	ठेला गाडा	१
					जम्मा	३
७	रिता बाखा फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४	तिनकन्या	मिनी टिलर	७ एच. पि.	१
				ठेला गाडा	ठेला गाडा	१
					जम्मा	२
८	हायू एग्रो फर्म	गोलन्जोर ६	नाकाजोली	मिनी टिलर	७ एच. पि.	१
					जम्मा	१
९	कोपिला जुनार उत्पादन कृषि सहकारी सं.	गोलन्जोर गा.पा.-४	तल्लो गाउँ	मिनी टिलर	७ एच. पि.	१
					जम्मा	१
१०	बाललहरी जुनार तथा तरकारी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४	तिनकन्या	ठेला गाडा	ठेला गाडा	१
				स्प्रे टंयाङ्की	स्प्रे टंयाङ्की	१
				जुसर मेशिन	हाते जुसर मेशिन	१
					जम्मा	३

क्र.सं.	समूह/सहकारी/ उद्यमीहरुको नाम	ठेगाना	टोलको नाम	औजार, उपकरण,सामग्री	स्पेशिफिकेसन	परिमाण
११	कोपिला जुनार उत्पादन कृषि सहकारी सं.	गोलन्जोर गा.पा.-४	तिनकन्या	मिनी टिलर	७ एच. पि.	१
				डिजिटल काटाँ	१०० के.जी.	१
					जम्मा	**२**
१२	कोपिला जुनारउत्पादन कृषि सहकारी	गोलन्जोर ४	तिनकन्या	मिनी टिलर	७ एच. पि.	१
					जम्मा	**१**
१३	कोपिला जुनारउत्पादन कृषि सहकारी	गोलन्जोर ४	तिनकन्या	मिनी टिलर	७ एच. पि.	१
					जम्मा	**१**
१४	कोपिला जुनार उत्पादन कृषि सहकारी सं.	गोलन्जोर गा.पा.-४	तिनकन्या	ठेला गाडा	ठेला गाडा	१
				डिजिटल काटाँ	५० के.जी.	१
				आरो	काटँछाटँ गर्ने कैची	१
					जम्मा	**३**
१५	आर्यन चिसापानी बाखा फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-६	नाकाजोली	डिजिटल काटाँ	१०० के.जी.	१
				प्लाष्टिक क्रेट	प्लाष्टिक क्रेट	२०
					जम्मा	**२१**
१६	गोविन्द बहादुर लुङ्गेली	गोलन्जोर गा.पा.-५	खनियाखर्क	सिकेचर	काटँछाटँ गर्ने कैची	१
				ठेला गाडा	ठेला गाडा	२
				स्प्रे टंयाङ्की	स्प्रे टंयाङ्की	१
				मिनी टिलर	७ एच. पि.	१
					जम्मा	**५**
१७	जुनार उत्पादन कृषि स. सं.	क.न.पा-३	चपौली	डिजिटल काटाँ	१०० के.जी.	५
				ठेला गाडा	ठेला गाडा	८
					जम्मा	**१३**
१८	अभियान कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५	रतनचुरा	मिनी टिलर	५.५ एच. पि.	१
				फल टिप्ने भऱ्याङ्ग	फल टिप्ने सिढी	१
				डिजिटल काटाँ	१०० के.जी.	१
				स्प्रे टंयाङ्की	स्प्रे टंयाङ्की	१
				सिकेचर	काटँछाटँ गर्ने कैची	२
				आरो	काटँछाटँ गर्ने कैची	२
					जम्मा	**८**
१९	आर्मन जुनार सुन्तला तथा तरकारी फर्म	गोलन्जोर ४	तिनकन्या	मिनी टिलर	७ एच. पि.	१
					जम्मा	**१**
२०	इन्द्र बहादुर पुर्वछाने मगर	गोलन्जोर ४	तिनकन्या	मिनी टिलर	७ एच. पि.	१
					जम्मा	**१**
२१	गौरा टोल जुनार उत्पादक कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-६	नाकाजोली	ठेला गाडा	ठेला गाडा	१
				डिजिटल काटाँ	१०० के.जी.	१
					जम्मा	**२**

क्र.सं.	समूह/सहकारी/ उद्यमीहरुको नाम	ठेगाना	टोलको नाम	औजार, उपकरण,सामग्री	स्पेशिफिकेसन	परिमाण
२२	तिलक जुनार उत्पादन फर्म	गोलन्जोर ६	नाकाजोली	ठेला गाडा	ठेला गाडा	१
					जम्मा	**१**
२३	प्रगति जुनार तथा तरकारी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४	तिनकन्या	मिनी टिलर	७ एच. पि.	१
				सिकेचर	काटँछाटँ गर्ने कैची	१
					जम्मा	**२**
२४	कर्ण बहादुर ठाडा मगर	गोलन्जोर गा.पा.-४	तिनकन्या	ठेला गाडा	ठेला गाडा	१
				डिजिटल काटाँ	५० के.जी.	१
				पावर स्प्रे	पावर स्प्रे	१
					जम्मा	**३**
२५	भानुभक्त आले मगर	गोलन्जोर गा.पा.-४	तिनकन्या	मिनी टिलर	७ एच. पि.	१
				सिकेचर	काटँछाटँ गर्ने कैची	१
				आरो	काटँछाटँ गर्ने कैची	१
					जम्मा	**३**
२६	लिला बहादुर आले	गोलन्जोर गा.पा.-४	तिनकन्या	डिजिटल काटाँ	१०० के.जी.	१
				ठेला गाडा	ठेला गाडा	१
				जुसर मेशिन	हाते जुसर मेशिन	१
				स्प्रे टयाङ्की	स्प्रे टयाङ्की	१
					जम्मा	**४**
२७	हिर्दिङ्ग जुनार उत्पादन कृषि स.	गोलन्जोर गा.पा.-५	हिर्दिङ्ग	मिनी टिलर	७ एच. पि.	३
				डिजिटल काटाँ	१०० के.जी.	१
				ठेला गाडा	ठेला गाडा	११
				स्प्रे टयाङ्की	स्प्रे टयाङ्की	४
					जम्मा	**१९**
२८	दिपक जुनार सुन्तला फर्म	गोलन्जोर ४	तिनकन्या	मिनी टिलर	७ एच. पि.	१
					जम्मा	**१**
२९	सल्लेरी कृषि स.सं.लि.	सुनकोशी ७	मझुवा	मिनी टिलर	७ एच. पि.	३
				ठेला गाडा	ठेला गाडा	१
					जम्मा	**४**
३०	शिवशक्ति पशुपन्छी तथा फलफूल उत्पादन फर्म	गोलन्जोर ४	तिनकन्या	ठेला गाडा	ठेला गाडा	२
					जम्मा	**२**
३१	महाभारत पशुपन्छी तथा फलफूल फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४	तिनकन्या	ठेला गाडा	ठेला गाडा	२
				सिकेचर	काटँछाटँ गर्ने कैची	१
					जम्मा	**३**
३२	उन्नती कृषि फर्म	गोलन्जोर ५	सिन्धुली	डिजिटल काटाँ	५० के.जी.	२
					जम्मा	**२**

क्र.सं.	समूह/सहकारी/ उद्यमीहरुको नाम	ठेगाना	टोलको नाम	औजार, उपकरण,सामग्री	स्पेशिफिकेसन	परिमाण
३३	स्वच्छ हरियाली जुनार फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४	तिनकन्या	प्लाष्टिक क्रेट	प्लाष्टिक क्रेट	६
				डिजिटल काटाँ	५० के.जी.	१
				आरो	काटँछाटँ गर्ने आरो	१
				सिकेचर	काटँछाटँ गर्ने कैची	१
					जम्मा	**९**
३४	राम बहादुर थापा	गोलन्जोर गा.पा.-५	खनियाखर्क	ठेला गाडा	ठेला गाडा	१
				सिकेचर	काटँछाटँ गर्ने कैची	१
				आरो	काटँछाटँ गर्ने कैची	१
					जम्मा	**३**
३५	हमालडिही उषा कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-२	वित्तिजोर	स्प्रे टंयाङ्की	१६ लि.	१
				प्लाष्टिक क्रेट	प्लाष्टिक क्रेट	२०
				डिजिटल काटाँ	५० के.जी.	१
				ठेला गाडा	ठेला गाडा	१
					जम्मा	**२३**
३६	नमुनाज्योती फलफूल तथा तरकारी उत्पादन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४	तिनकन्या	ठेला गाडा	ठेला गाडा	१
				मिनी टिलर	७ एच. पि.	१
				स्प्रे टंयाङ्की	१६ लि.	१
				डिजिटल काटाँ	५० के.जी..	१
				प्लाष्टिक क्रेट	प्लाष्टिक क्रेट	१०
					जम्मा	**१४**
३७	उपकार जुनार उत्पादन कृषि सहकारी	गोलन्जोर ४	तिनकन्या	मिनी टिलर	७ एच. पि.	५
					जम्मा	**५**
३८	सिजाली जुनार उत्पादन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४	तिनकन्या	आरो	काटँछाटँ गर्ने आरो	१४
				सिकेचर	काटँछाटँ गर्ने कैची	१०
				ठेला गाडा	ठेला गाडा	१
					जम्मा	**२५**
३९	आधुनिक जुनार कृषक समूह	गोलन्जोर गा.पा.-२	वित्तिजोर	ठेला गाडा	ठेला गाडा	२
				स्प्रे टंयाङ्की	स्प्रे टंयाङ्की	९
				सिकेचर	काटँछाटँ गर्ने कैची	९
					जम्मा	**२०**
४०	हमाल्डी बाखा पालन फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-२	वित्तिजोर	ठेला गाडा	ठेला गाडा	१
				आरो	काटँछाटँ गर्ने कैची	१
				डिजिटल काटाँ	१०० के.जी.	१
				सिकेचर	काटँछाटँ गर्ने कैची	१
				खाडल खन्ने मेशिनर	खाडल खन्ने मेशिन	१
					जम्मा	**५**

क्र.सं.	समूह/सहकारी/ उद्यमीहरुको नाम	ठेगाना	टोलको नाम	औजार, उपकरण,सामग्री	स्पेशिफिकेसन	परिमाण
४१	नमुना जुनार तथा फलफूल फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-४	तिनकन्या	स्प्रे टंयाङ्की	स्प्रे टंयाङ्की	१
				आरो	काटँछाटँ गर्ने कैची	१
				सिकेचर	काटँछाटँ गर्ने कैची	१
					जम्मा	**३**
४२	विश्वज्योति जुनार उत्पादन कृषि सहकारी लि.	गोलन्जोर गा.पा.-४	तिनकन्या	आरो	काटँछाटँ गर्ने कैची	२०
				सिकेचर	काटँछाटँ गर्ने कैची	२०
				पावर स्प्रे	पावर स्प्रे	१०
				ठेला गाडा	ठेला गाडा	१२
					जम्मा	**६२**
४३	मोहन बहादुर मगर	गोलन्जोर २	वित्तिजोर	मिनी टिलर	७ एच. पि.	१
					जम्मा	**१**
४४	थल बहादुर थापा मगर	गोलन्जोर २	वित्तिजोर	सिकेचर	काटँछाटँ गर्ने कैची	१
				मिनी टिलर	७ एच. पि.	१
					जम्मा	**१**
४५	गुन्ज ब. सिजाली मगर	गोलन्जोर २	वित्तिजोर	मिनी टिलर	७ एच. पि.	१
					जम्मा	**१**
४६	फत्त बहादुर थापा मगर	गोलन्जोर २	वित्तिजोर	मिनी टिलर	७ एच. पि.	१
					जम्मा	**१**
४७	गणेश बहादुर थापा मगर	गोलन्जोर २	वित्तिजोर	मिनी टिलर	७ एच. पि.	१
					जम्मा	**१**
४८	दिपा कुमारी राई	क.न.पा-३	जलकन्या	मिनी टिलर	७ एच. पि.	१
				सिकेचर	काटँछाटँ गर्ने कैची	२
				आरो	काटँछाटँ गर्ने आरो	२
				झोला	फल टिप्ने झोला	२
					जम्मा	**७**
४९	प्रगतिशिल एकिकृत कृषक समूह	गोलन्जोर १	डुड्भन्ज्याङ्ग	मिनी टिलर	७ एच. पि.	१
				स्प्रे टंयाङ्की	स्प्रे टंयाङ्की	१
				ठेला गाडा	ठेला गाडा	१५
					जम्मा	**१७**
५०	चन्द्र बहादुर तामाङ्ग	गोलन्जोर ४	तिनकन्या	मिनी टिलर	७ एच. पि.	१
					जम्मा	**१**
५१	सोम कुमार कार्की	गोलन्जोर ५	विजयछाप	स्प्रे टंयाङ्की	स्प्रे टंयाङ्की	१
				ठेला गाडा	ठेला गाडा	१
					जम्मा	**२**
					कुल जम्मा	

अनुसूची १२ : बृहत् क्षेत्रगत नियन्त्रण कार्यक्रममा स्प्रेकर्ताहरुको विवरण

आ.व. २०७६।७७ को जुनारको औंसा कीरा व्यवस्थापनका लागि क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम सञ्चालन गर्न परिचालित प्रोटिनबेट स्प्रेकर्ताहरुको नामावली

क्र.सं.	स्प्रेकर्ताको नाम	सम्पर्क नं	क्लष्टर, क्षेत्र	स्प्रे गर्नु पर्ने बगैचा भएको स्थान
१	प्रेम बहादुर खपाङ्गी	९८४८५७६७३५	तिनकन्या	रानीखोला, नयाँगाउँ, भैसीगोठे,
२	दिल बहादुर तामाङ्ग	९८४४२२६०३५	तिनकन्या	खोक्सिनाथ, फेदाह, विरौटा
३	यम बहादुर सिजाली	९८४४२०००६६	तिनकन्या	तमौरे, किराते, ओख्ले सम्म जोडिएको क्षेत्र
४	चुक्त बहादुर आले	९८४४२९६०५५	तिनकन्या	तल्लो आलेगाउँ देखि सिम्ले जर्गा टोल सम्म
५	कृष्ण बहादुर आले	९८४४३६२६०९	तिनकन्या	
६	विष्णु ठकुरी	९८६९६४१८०८	तिनकन्या	माझकुभिण्डे, डाडाँटोल
७	नगेन्द्र तामाङ्ग	९८४३९९४०८३	तिनकन्या	
८	राम ठकुरी	९८४४३९६५७०	तिनकन्या	
९	दिल बहादुर ठकुरी	९८४४४३९४३५	तिनकन्या	
१०	निर बहादुर ठकुरी	९८४३५१२१०९	तिनकन्या	मालिङ्गे, माथिल्लो डुडे, तल्लो डुडे
११	नारायण कुवर	९८४०९१७८२७	तिनकन्या	
१२	दान बहादुर रम्तेल	९८४०९१८६०८	तिनकन्या	माथिल्लो आलेगाउँ, भैंसिबारी देखि सितलपोखरी आसपास
१३	मोहन बहादुर पुर्वछ्राने	९८४०९१८६०८	तिनकन्या	
१४	सुर बहादुर ज्ञामी	९६१९४४५६०४	तिनकन्या	खोक्लिङ्ग, टाडी
१५	चन्द्र बहादुर थापामगर	९८४०४८३६३६	तिनकन्या	मुलडाडाँ, धाप चौकि, बतासे
१६	धुर्व वराल	९८४४४२२३८२	रतनचुरा	नयाँखर्क तल्लो भाग देखि हिर्दिङ्ग सम्म
१७	पुर्ण बहादुर भुजेल	९८४४०८०१२७	रतनचुरा	
१८	राजन थापा	९८६३०७७०७८	रतनचुरा	चिसापानी, थाङ्से
१९	सम्शेर बहादुर थापा	९८८०९९०२२७	रतनचुरा	२६ कि.मि क्षेत्र रतनचुरा जाने बाटो मुनि देखि रतनचुरा डाडाँ सबै
२०	इन्द्र बहादुर थापा	९६१४४९५५२२	रतनचुरा	खनियाखर्क गाउँ रतनचुरा जाने बाटो माथि र बजार देखि २६ सम्म वि.पि. राजमार्गको बरिपरि क्षेत्र
२१	ओम बहादुर राना	९८१७८०१५८९	रतनचुरा	विजयछाप, ओखरबोट सम्म
२२	जित बहादुर मगर	९६१५३२२५४४	नाकाजोली	अस्थानी टोल, हस्त ब. टोल
२३	छत्र बहादुर मगर	९८१९६४९०५९	नाकाजोली	सेर बहादुरको घर देखि माथिल्लो भाग
२४	राजन कोइराला	९८४४२०६८४६	नाकाजोली	अर्जुन कोइरालाको टोल तलै सम्म
२५	अम्बर बहादुर राना	९६१४८८०२८३	नाकाजोली	भक्ति चौतारो किङरिङ टोल -१
२६	कुमार हायू	९८४४२५२४००	नाकाजोली	हायू टोल-१

क्र.सं.	स्प्रेकर्ताको नाम	सम्पर्क नं	क्लष्टर, क्षेत्र	स्प्रे गर्नु पर्ने बगैचा भएको स्थान
२७	गोरख बहादुर श्रेष्ठ	९६१४८८४०५७	जलकन्या	बाटोनिगाले, तारुफेदी
२८	जुद्ध बहादुर हायू	९८६३३७३८३३	जलकन्या	छाँप, सिम्पानी, कार्की डाडाँ, देवकोटा गाउँ
२९	राम बहादुर भुजेल	९८५४०४१७६३	भुवनेश्वरी	भदौरे, सान्ने, ग्वाल्टार माथिको क्षेत्र
३०	सम्शेर बहादुर थापा	९८६६४२८५९५	भुवनेश्वरी	ओख्ले, कामीटोल, वितिजोरको हमाल डिहीको माथिको भाग
३१	प्रबिण मश्रागी	९६१६६८२९७३	तोश्रामखोला	पतिहानी आसपासको क्षेत्र
३२	गोपाल थापा	९८४४२५४०२६	वितिजोर	वितिजोर खोला पूर्वको सबै भाग
			डुडभन्ज्याङ्ग	सिम्ले, कार्तिक र अन्य भाग
३३	मुरारी हायू	९८४४०८२१९१	मझुवा	गैरिगाउँ, मझुवा, नागी, डाडँटोल, निगुली
३४	रमेश कार्की	९८४१०९८२३६	मझुवा	
३५	कृष्ण हरि श्रेष्ठ	९८६९५७७३१८	मझुवा	

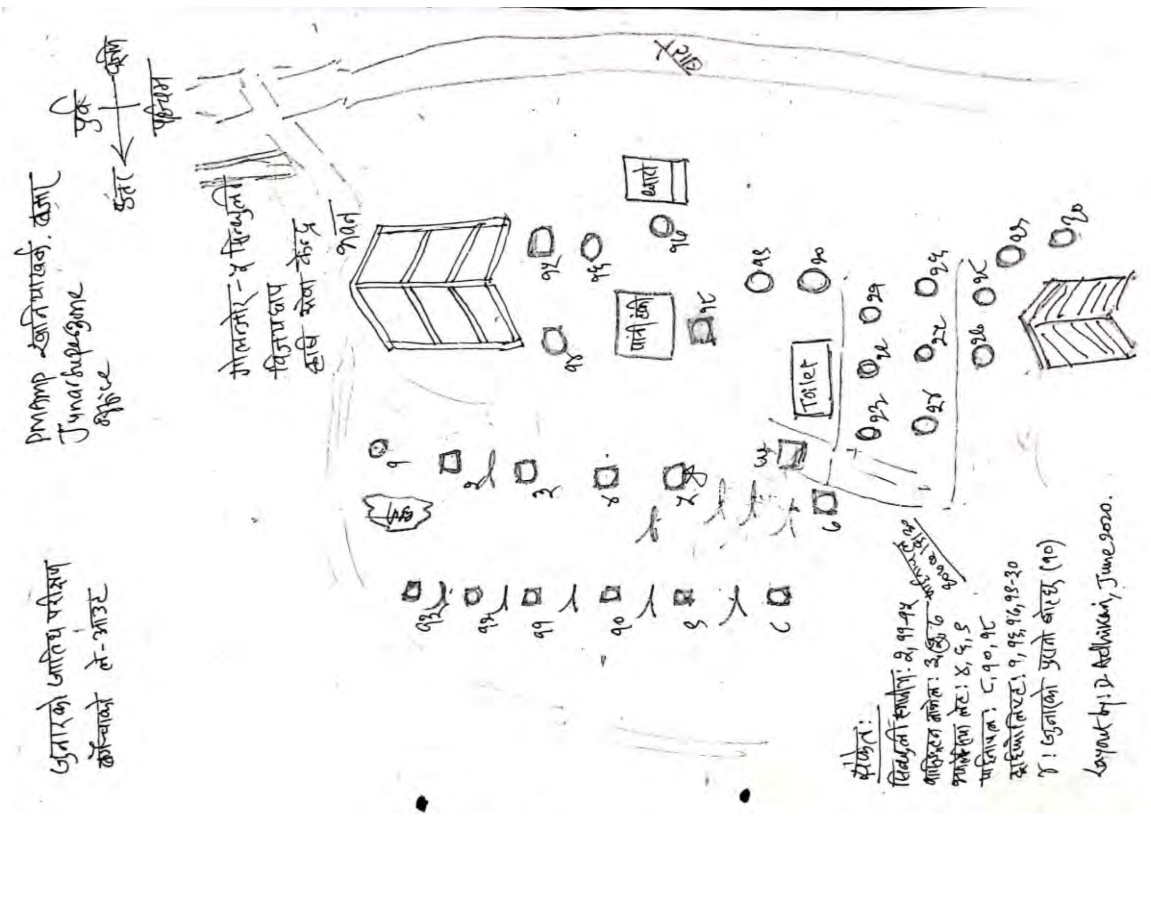

सामुहिक अन्तक्रिया कार्यक्रम

औसा कीरा व्यवस्थापन सम्बन्धी गोष्ठी

प्रोटिन बेट स्प्रे गर्दै

विश्व साइकल यात्री शाहलाई पर्यटनमन्त्री नेपालबाट जुनार उपहार